

Katsaus väestönmuutoksiin
Översikt av befolkningsrörelsen
Review of vitalstatistics

1961
—
1975

HELSINKI 1978

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical Office of Finland

Katsaus väestönmuutokseen
Översikt av befolkningsrörelsen
Review of vital statistics

1961
1975

HELSINKI 1978

ISSN 0430-5612

Helsinki 1978. Valtion painatuskeskus

Alkusanat

Tässä julkaisussa käsitellään vuosina 1961–75 tapahtuneita väestönmuutoksia. Sarjan edellisessä julkaisussa (SVT VI A:128) käsiteltiin väestönmuutoksia vuosina 1951–65. Vuosien 1961–65 kehitystä kuvaavat luvut tässä julkaisussa poikkeavat jonkin verran sarjan edellisessä julkaisussa esitetyistä. Ero johtuu siitä, että tässä julkaisussa on käytetty ns. korjattuja väkilukuja (ks. tekstissä kappale 1.3.1.).

Tässä julkaisussa kuvaillaan Suomen maassa asuvan väestön avioituvuutta, syntyvyyttä, kuolevuutta ja maassamuuttoa viisitoistavuotisjaksolla 1961–75. Demografinen analyysi tehdään aikaisemmin julkaistujen väestötilastojen pohjalta. Joissakin yksityiskohdissa selvitystä on viety pitemmälle kuin toisissa, erityisesti silloin kun kehityksessä on voitu havaita jokin käänne.

Julkaisun laadintaa on johtanut aktuaari *Hannele Sauli*, joka on myös kirjoittanut tekstin.

Helsingissä, tilastokeskuksessa, tammikuussa 1978

Förord

Föreliggande publikation behandlar befolkningsrörelsen åren 1961–75. Föregående publikation i denna serie (FOS VI A:128) behandlade befolkningsrörelsen under åren 1951–65. Uppgifterna i denna publikation rörande utvecklingen under åren 1961–65 avviker i någon mån de uppgifter som givits i seriens förra publikation. Skillnaden beror på att i denna publikation sk.-korrigerad folkmängd (se stycket 1.3.1. i texten) har tillämpats.

I denna publikation ges en bild av den i Finland bosatta befolkningens äktenskapsbildning, nativitet, mortalitet och flyttning inom riket under femtonårsperioden 1961–75. En demografisk analys görs på basen av tidigare publicerad befolkningsstatistik. Vissa detaljer har utrets noggrannare än andra, detta gäller de fall då det har kunnat skönja någon ändring i utvecklingen.

Aktuarie *Hannele Sauli* har lett redigeringsarbetet, hon har även skrivit texten.

Helsingfors, statistikcentralen, januari 1978

Aaro Kenttä

Jorma Hyppölä

Sisällys

Teksti

1.	Väestötilastojen laadinnasta	9
1.1.	Väestökirjanpito	9
1.2.	Väestötietojen keruu	9
1.3.	Väkiluvun laskeminen ja väkiluvun korjaus	11
1.3.1.	Väkiluvun korjaus 1961–1969	11
1.3.2.	Väkiluvun laskeminen 1971–1975	13
2.	Hallinnollisen jaotuksen muutokset vuosina 1961–1975	15
3.	Väestön kasvu ja rakenne vuosina 1960–1975	15
3.1.	Väkiluku ja väestön kasvu	15
3.2.	Ikä- ja sukupuolirakenne	17
3.3.	Siviilisäätyrakenne	20
3.4.	Väestö alueittain	21
3.4.1.	Kaupungistuminen	21
3.4.2.	Väestö suuralueittain	21
4.	Väestönmuutokset vuosina 1961–1975	23
4.1.	Solmitut avioliitot	23
4.1.1.	Avioituneisuus	23
4.1.2.	Avioitumisikä	25
4.1.3.	Avioituneisuus kohorteittain	27
4.1.4.	Avioituneisuus alueittain	29
4.2.	Purkautuneet avioliitot	29
4.2.1.	Purkautumisen syy	29
4.2.2.	Avioerot	30
4.2.3.	Avioerot avioliiton keston mukaan	32
4.2.4.	Avioerot perheen lapsiluvun mukaan	35
4.3.	Syntyvyys	37
4.3.1.	Syntyneisyys lääneittäin	38
4.3.2.	Hedelmällisyys iän mukaan	41
4.3.3.	Avioton ja aviollinen hedelmällisyys	43
4.3.4.	Syntyneet lapsen järjestysluvun mukaan	45
4.3.5.	Suurten ikäluokkien hedelmällisyys	47
4.4.	Kuolevuus	48
4.4.1.	Kuolleisuus alueittain	50
4.4.2.	Kuolleisuus iän mukaan	53
4.4.3.	Imeväiskuolleisuus	56
4.5.	Muuttoliike	59
4.5.1.	Maassamuutto	59
4.5.2.	Maassamuuton suunta	59
4.5.3.	Maassamuutto iän ja sukupuolen mukaan	62
4.5.4.	Siirtolaisuus	62
5.	Summary	65

Innehåll

Text

1.	Om uppgörandet av befolkningsstatistik ..	9
1.1.	Folkbokföring	9
1.2.	Insamling av befolkningsuppgifter ..	9
1.3.	Beräkning av folkmängden och korrigerig av folkmängden	11
1.3.1.	Korrigerig av folkmängden 1961–1969	11
1.3.2.	Beräkning av folkmängden 1971–1975	13
2.	Förändringar i den administrativa indelningen åren 1961–1975	15
3.	Befolkningstillväxt och struktur åren 1960–1975	15
3.1.	Folkmängd och folkökning	15
3.2.	Åldersstruktur och könsfördelning ..	17
3.3.	Civilståndstruktur	20
3.4.	Befolkningen regionvis	21
3.4.1.	Urbanisering	21
3.4.2.	Fördelning i storområden ..	21
4.	Befolkningsrörelsen åren 1961–1975 ...	23
4.1.	Ingångna äktenskap	23
4.1.1.	Allmänt giftermålstal	23
4.1.2.	Giftermålsålder	25
4.1.3.	Giftermålsfrekvens per kohort	27
4.1.4.	Giftermålsfrekvens per region	29
4.2.	Upplösta äktenskap	29
4.2.1.	Orsak till upplösning av äktenskap	29
4.2.2.	Äktenskapsskillnader	30
4.2.3.	Äktenskapsskillnader efter äktenskapets varaktighet ..	32
4.2.4.	Äktenskapsskillnader efter antalet barn i familjen	35
4.3.	Fruktsamhet	37
4.3.1.	Fruktsamhet länsvis	38
4.3.2.	Fruktsamhet efter ålder ..	41
4.3.3.	Utomäktenskaplig och äktenskaplig fruktsamhet ...	43
4.3.4.	Födda efter barnets ordningsnummer	45
4.3.5.	De stora åldersklassernas fruktsamhet	47
4.4.	Dödlighet	48
4.4.1.	Dödlighet regionvis	50
4.4.2.	Dödlighet efter ålder	53
4.4.3.	Spädbarnsdödlighet	56
4.5.	Omflyttning	59
4.5.1.	Inrikes omflyttning	59
4.5.2.	Inrikes omflyttningens riktning	59
4.5.3.	Inrikes omflyttning enligt ålder och kön	62
4.5.4.	Utrikes omflyttning	62
5.	Summary	65

Tekstitaulut

1. Väkilukukorjaus vuosina 1971–1975	14
Väestön kasvu	
2. Väkiluku ja väestönmuutokset vuosina 1961–1975	16
3. Luonnollinen lisääntyneisyys ja yleinen lisääntyneisyys vuosina 1961–1975	16
Väestön rakenne	
4. Ikärakenne vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975	18
5. Siviilisäätyrakenne vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975	20
6. 15–44-vuotiaiden siviilisäätö vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975	20
7. Väestö vuoden 1975 hallinnollisen jaotuksen mukaisen kuntamuodon mukaan vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975	21
8. Väestö suuralueittain vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975	22
Avioituvuus	
9. Solmitut avioliitot vuosina 1961–1975	23
10. Avioituneisuus iän ja sukupuolen mukaan vuosina 1961–1975	24
11. Avioliiton solmineiden mediaani-ikä vuosina 1961–1975	25
12. Vaimon mediaani-ikä miehen ikäryhmän mukaan avioliittoa solmittaessa vuosina 1961–1975	26
13. 20–34-vuotiaiden naisten avioituneisuus lääneittäin vuosina 1961–1975	29
Purkautuneet avioliitot	
14. Purkautuneet avioliitot purkautumisen syyn mukaan vuosina 1961–1975	30
15. Avio- ja asumuserot vuosina 1961–1975 ...	31
16. Avioerot lääneittäin vuosina 1961–1975 ..	32
17. Avioerot avioliitossa syntyneiden lasten lukumäärän mukaan vuosina 1961–1975 ..	35
18. Lapsiperheiden ja lapsettomien avioparien avioerot vuosina 1961 ja 1971	36
19. Keskimääräinen 0–15-vuotiaiden lasten määrä avioeroissa avioliiton keston mukaan vuosina 1961–1975	36
Syntyvyys	
20. Elävänä syntyneet vuosina 1961–1975	37
21. Yleinen syntyneisyysluku lääneittäin vuosina 1961–1975	39
22. Kokonaishedelmällisyysluku lääneittäin vuosina 1961–1975	40
23. Ikäryhmittäiset erikoishedelmällisyysluvut vuosina 1961–1975	42
24. Aviottomat ja aviolliset erikoishedelmällisyysluvut vuosina 1961, 1965 ja 1970–1975	43
25. Syntyneet lapsen järjestysluvun mukaan vuosina 1961–1975	45
26. Avioliiton kestämisajan mediaani elävänä syntyneiden aviolasten syntyessä lapsen järjestysluvun mukaan vuosina 1961–1975 ..	46
27. Ensimmäisen ja toisen lapsen syntyminen avioliiton kestoajan mukaan vuosina 1961, 1965 ja 1970–1975	47
28. Vuosina 1941–1945, 1946–1950 ja 1951–1955 syntyneiden naisten hedelmällisyys 16–29 vuoden iässä.	49

Texttabeller

1. Korrigering av folkmängd åren 1971–1975 .	14
Folkökning	
2. Folkmängd och befolkningsrörelsen åren 1961–1975	16
3. Naturligt folkökningstal och relativ folkökning åren 1961–1975	16
Befolkningens struktur	
4. Åldersstruktur åren 1960, 1965, 1970 och 1975	18
5. Civilståndstruktur åren 1960, 1965, 1970 och 1975	20
6. Civilstånd hos 15-44-åriga åren 1960, 1965, 1970 och 1975	20
7. Befolkning åren 1960, 1965, 1970 och 1975 efter kommunform enligt den administrativa indelningen år 1975	21
8. Befolkning per storområde åren 1960, 1965, 1970 och 1975	22
Ingångna äktenskap	
9. Ingångna äktenskap åren 1961–1975	23
10. Giftermålsfrekvens efter ålder och kön åren 1961–1975	24
11. Medianåldern vid äktenskapets ingående åren 1960–1975	25
12. Hustruns medianålder efter mannens åldersgrupp vid äktenskapets ingående åren 1961–1975	26
13. Giftermålsintensitet för kvinnor vid 20–34-års ålder länsvis åren 1961–1975	29
Upplösta äktenskap	
14. Upplösta äktenskap efter orsaken till upplösningen åren 1961–1975	30
15. Skilsmässor och hemskillnader åren 1961–1975	31
16. Skilsmässor länsvis åren 1961–1975	32
17. Skilsmässor efter antalet i äktenskapet födda åren 1961–1975	35
18. Äktenskapsskillnader bland barnfamiljer och bland barnlösa äkta par åren 1961 och 1971	36
19. Genomsnittligt antal barn i åldern 0–15 år i äktenskapsskillnader efter äktenskapets varaktighet åren 1961–1975	36
Fruksamhet	
20. Levande födda åren 1961–1975	37
21. Allmänt födelsetal länsvis åren 1961–1975 .	39
22. Summerad fruktsamhet länsvis åren 1961–1975	40
23. Åldersdifferentierade fruktsamhetstal åren 1961–1975	42
24. Utomäktenskapliga och äktenskapliga fruktsamhetstal åren 1961, 1965 och 1970–1975	43
25. Födda efter barnets ordningsnummer åren 1961–1975	45
26. Medianen för äktenskapets varaktighet vid levande födda legitima barns födelse efter barnets ordningsnummer åren 1961–1975 .	46
27. Första och andra barnets födelse efter äktenskapets varaktighet åren 1961, 1965 och 1970–1975	47
28. Fruksamhet av kvinnokohorter 1941–1945, 1946–1950 och 1951–1955 i åldern 16–29	49

Kuolevuus

29. Kuolleet vuosina 1961–1975	50
30. Jäljellä oleva keskimääräinen elinikä tiettyinä ikävuosina sukupuolen mukaan eräissä pohjoismaissa vuosina 1966–1970	50
31. Kuolleisuus asuinpaikan ja sukupuolen mukaan vuosina 1961–1975	51
32. Kuolleisuusindeksi lääneittäin	52
33. Kuolleisuus ikäryhmittäin vuosina 1961–1975	54
34. Ensimmäisellä ikävuodella kuolleet pojat ja tytöt tarkemman iän mukaan vuosina 1961–1975	57

Maassamuutto

35. Maassamuutto muuton suunnan mukaan vuosina 1961–1975	60
36. Nettomaassamuutto lääneittäin vuosina 1961–1975	61
37. Maassamuutto iän mukaan vuosina 1961–1975	62
38. Nettosiirtolaisuus vuosina 1961–1975	63
39. Pohjoismainen muuttoliike iän mukaan vuosina 1970–1975	64

Kuviot

1. Uusi väestörekisterijärjestelmä	11
2. Väestön luonnollinen lisäys ja kokonaislisäys vuosina 1961–1975	17
3. Väestön ikäpyramidit vuosina 1960 ja 1975	18
4. Naisia tuhatta miestä kohden ikäryhmittäin vuosina 1960 ja 1975	19
5. Ikärakenne suuralueittain vuosina 1960 ja 1975	22
6. Avioituneisuus eräissä kohorteissa	28
7. Avioerot avioliiton keston mukaan vuosina 1961, 1970 ja 1975	33
8. Vuosina 1961, 1964, 1967, 1970 ja 1972 solmittujen avioliittojen avioerojen kertymä avioliiton keston mukaan	34
9. Monisikiöisten synnytysten osuus kaikista synnytyksistä vuosina 1961–1975	38
10. Aviottomina syntyneitä 100 aviollisena syntyneitä kohden kaupungeissa ja kaupaloissa sekä maalaiskunnissa vuosina 1961–1975	44
11. Vastasyntyneiden keskimääräinen jäljellä oleva elinaika eri sukupuolilla vuosina 1961–1975	54
12. a. Miesten kuolleisuus iän mukaan vuosina 1961–1965 ja 1971–1975	55
12. b. Naisten kuolleisuus iän mukaan vuosina 1961–1965 ja 1971–1975	55
13. Kuolleisuus eräissä ikäryhmissä vuosina 1961–1975	56
14. Kuolleena syntyneet ja imeväiskuolleisuus elinajan ja sukupuolen mukaan vuosina 1961–1975	58

Dödlighet

9. Döda åren 1961–1975	50
30. Återstående medellivslängd vid vissa åldrar efter kön åren 1966–1970 i vissa nordiska länder	50
31. Dödligheten efter boningsort och kön åren 1961–1975	51
32. Dödlighetsindex länsvis	52
33. Dödligheten i olika åldersgrupper åren 1961–1975	54
34. Döda gossar och flickor under 1 år efter noggrannare åldersindelning åren 1961–1975	57

Omflyttning

35. Inrikes omflyttning efter flyttningsriktning åren 1961–1975	60
36. Inrikes netto omflyttning länsvis åren 1961–1975	61
37. Inrikes omflyttning efter ålder åren 1961–1975	62
38. Nettomigration åren 1961–1975	63
39. Internordisk omflyttning efter ålder åren 1970–1975	64

Figurer

1. Det nya befolkningsregistersystemet	11
2. Naturlig och total folkökning åren 1961–1975	17
3. Befolkningens ålderspyramider åren 1960 och 1975	18
4. Kvinnor per ettusen män åldersgruppsvis åren 1960 och 1975	19
5. Åldersstruktur per storområde åren 1960 och 1975	22
6. Äktenskapsbildning i vissa kohorter	28
7. Skilsmässor efter äktenskapets varaktighet åren 1961, 1970 och 1975	33
8. Kumulativa durationsdifferentierade skilsmässotal av äktenskap ingångna åren 1961, 1964, 1967, 1970 och 1972	34
9. Flerbörderna i promille av samtliga förlossningar åren 1961–1975	38
10. Utomäktenskapliga födda per 100 inom äktenskap födda i städer och köpingar samt landskommuner åren 1961–1975	44
11. Återstående medellivslängden för nyfödda efter kön åren 1961–1975	54
12. a. Dödlighet efter ålder, män, åren 1961–1965 och 1971–1975	55
12. b. Dödlighet efter ålder, kvinnor, åren 1961–1965 och 1971–1975	55
13. Dödlighet i vissa åldersgrupper åren 1961–1975	56
14. Dödföddhet och spädbarnsdödlighet i promille av antalet levande födda åren 1961–1975	58

Liitetaulut

1. Väestö ikäryhmän ja sukupuolen mukaan vuosien 1961–1975 lopussa	66
2. Väkiluku lääneittäin vuosien 1961–1975 lopussa	68
3. Väkiluku seutukaava-alueittain vuosien 1961–1975 lopussa	74

Liitteet

1. Kuntamuodon muutokset vuosina 1961–1975	86
2. Luettelo niistä kunnista, joista muodostettiin Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen läänit 1.3.1960	87
3. Aluejärjestelyt vuosina 1961–1975	88
4. Ensimmäiseen avioliittoon vihityt kohortteittain vuosina 1956–1975	92
5. Kirjallisuutta	94

Tabellbilagor

1. Befolkningen efter åldersgrupp och kön vid utgången av åren 1961–1975	66
2. Folkmängden länsvis vid utgången av åren 1961–1975	68
3. Folkmängden efter regionplaneområde vid utgången av åren 1961–1975	74

Bilagor

1. Förändringar i kommunform åren 1961–1975	86
2. Förteckning över de kommuner av vilka Norra Karelen och Mellersta Finlands län bildades 1.3.1960	87
3. Områdesregleringar åren 1961–1975	88
4. Till första äktenskap vigda per kohort åren 1956–1975	92
5. Litteratur	94

Contents

Text

1. <i>On collation of population statistics</i>	9		
1.1. <i>Continuous population registration</i>	9		
1.2. <i>Collection of population data</i>	9		
1.3. <i>Collation and correction of population statistics</i>	11		
1.3.1. <i>Correction of population rates in 1961–1969</i>	11		
1.3.2. <i>Collation of population statistics in 1971–1975</i> ..	13		
2. <i>Changes in the administrative division in 1961–1975</i>	15		
3. <i>Population growth and current population in 1960–1975</i>	15		
3.1. <i>Population growth</i>	15		
3.2. <i>Age and sex structure</i>	17		
3.3. <i>Marital status structure</i>	20		
3.4. <i>Regional division of population</i> ..	21		
3.4.1. <i>Urbanization</i>	21		
3.4.2. <i>Population by large regions</i> ..	21		
4. <i>Vital events in 1961–1975</i>	23		
4.1. <i>Contracted marriages</i>	23		
4.1.1. <i>Marriage rates</i>	23		
4.1.2. <i>Age at marriage</i>	25		
4.1.3. <i>Cohort nuptiality</i>	27		
4.1.4. <i>Regional nuptiality</i>	29		
4.2. <i>Dissolved marriages</i>	29		
4.2.1. <i>Causes of dissolution</i>	29		
		4.2.2. <i>Divorces</i>	30
		4.2.3. <i>Divorces by duration of marriages</i>	32
		4.2.4. <i>Divorces by size of family</i> ..	35
	4.3. <i>Fertility</i>		37
	4.3.1. <i>Fertility by province</i>		38
	4.3.2. <i>Age-specific fertility</i>		41
	4.3.3. <i>Illegitimate and legitimate fertility</i>		43
	4.3.4. <i>Birth order</i>		45
	4.3.5. <i>Fertility in the great age classes</i>		47
	4.4. <i>Mortality</i>		48
	4.4.1. <i>Regional mortality</i>		50
	4.4.2. <i>Age-specific mortality</i>		53
	4.4.3. <i>Infant mortality</i>		56
	4.5. <i>Migration</i>		59
	4.5.1. <i>Internal migration</i>		59
	4.5.2. <i>The direction of internal migration</i>		59
	4.5.3. <i>Internal migration by age and sex</i>		62
	4.5.4. <i>External migration</i>		62
5. <i>Summary</i>			65

Texttables

1. Correction of population in 1971-1975 ...	14
Population growth	
2. Population and vital statistics in 1961-1975	16
3. Crude rate of natural increase and crude rate of total increase in 1961-1975	16
Current population	
4. Age structure in 1960, 1965, 1970 and 1975	18
5. Marital status structure in 1960, 1965, 1970 and 1975	20
6. Marital status of population aged 15-44, in 1960, 1965, 1970 and 1975	20
7. Population by administrative division of 1975, in 1960, 1965, 1970 and 1975	21
8. Population by large regions in 1960, 1965, 1970 and 1975	22
Contracted marriages	
9. Marriages in 1961-1975	23
10. Frequency of marriages by age and sex in 1961-1975	24
11. Median age at the time of contracting marriage in 1961-1975	25
12. Median age for bride at the time of contracting marriage by the groom's age group in 1961-1975	26
13. Frequency of marriages of women in the age of 20-34 by province in 1961-75	29
Dissolved marriages	
14. Dissolved marriages by cause of separation in 1961-1975	30
15. Divorces and judicial separations in 1961-1975	31
16. Divorces by province in 1961-1975	32
17. Divorces by number of births in marriages in 1961-1975	35
18. Divorces of couples with and without children in 1961 and 1971	36
19. Mean number of children aged 0-15 in divorcing marriages by duration of marriage in 1961-1975	36
Fertility	
20. Live births in 1961-1975	37
21. Crude birth rate by province in 1961-1975	39
22. Total fertility rate by province in 1961-1975	40
23. Age specific fertility rates in 1961-1975 ..	42
24. Age specific illegitimate and legitimate fertility rates in 1961, 1965 and 1970-1975 ...	43
25. Births by birth order in 1961-1975	45
26. Median for duration of marriage at the birth of legitimate children born alive by birth order in 1961-1975	46
27. Birth of the first and second child by duration of marriage in 1961, 1965 and 1970-1975	47
28. Fertility of female cohorts 1941-1945, 1946-1950 and 1951-1955 in the age of 16-29	49
Mortality	
29. Deaths in 1961-1975	50
30. Expectation of life at specified ages by sex in 1966-1970 in certain Nordic countries ..	50
31. Mortality by place of residence and sex in 1961-1975	51

32. Mortality index by province	52
33. Mortality by age group in 1961-1975	54
34. Deaths under 1 year of age by detailed age and sex in 1961-1975	57

Migration

35. Internal migration by the direction of migration in 1961-1975	60
36. Internal net migration by province in 1961-1975	61
37. Internal migration by age in 1961-1975 ...	62
38. External net migration in 1961-1975	63
39. Nordic migration by age in 1970-1975 ...	64

Figures

1. The new system of population registration ..	11
2. Crude rate of natural increase and crude rate of total increase in 1961-1975	17
3. Population pyramids in 1960 and 1975	18
4. The number of females per 1 000 males by age in 1960 and 1975	19
5. Age distribution in large regions in 1960 and 1975	22
6. Nuptiality in certain cohorts	28
7. Divorces by duration of marriage in 1961, 1970 and 1975	33
8. Cumulative rate of divorces in marriages contracted in 1961, 1964, 1967, 1970 and 1972 by duration of marriage	34
9. Proportion of multiple deliveries to all deliveries in 1961-1975	38
10. Illegitimate births per 100 legitimate births in urban and rural communes in 1961-1975 ..	44
11. The expectation of life at birth by sex in 1961-1975	54
12. a. Male age-specific death rates in 1961-1965 and 1971-1975	55
12. b. Female age-specific death rates in 1961-1965 and 1971-1975	55
13. Death rates in certain age groups in 1961-1975	56
14. Stillbirths and infant mortality by length of life and sex in 1961-1975	58

Appendix tables

1. Population by age group and sex on December 31 in 1961-1975	66
2. Population by province on December 31 in 1961-1975	68
3. Population by regional planning area on December 31 in 1961-1975	74

Appendices

1. List of commune type changes in 1961-1975	86
2. List of those communes of which the provinces of Pohjois-Karjala and Keski-Suomi were formed 1.3.1960	87
3. Changes in the administrative division in 1961-1975	88
4. First marriage rates by cohort in 1956-1975	92
5. Literature	94

1. VÄESTÖTILASTOJEN LAADINNASTA

1.1. VÄESTÖKIRJANPITO

Väestökirjalain mukaan (141/1969), joka tuli voimaan 1.1.1971, väestökirjoja ovat:

- paikalliset väestökirjat ja
- väestön keskusrekisteri.

Väestökirjoja pidetään eräin poikkeuksin Suomen kansalaisista ja Suomessa vakinaisesti asuvista ulkomaalaisista. Paikallisia väestökirjoja ovat:

- väestörekisteri,
- kotipaikkarekisteri ja
- henkikirja.

Paikallisia väestökirjoja pidetään kunnittain. Väestörekisterejä ovat toistaiseksi

- henkikirjoittajan ylläpitämä kunnan väestörekisteri,
- ev. lut. seurakunnan kirkonkirjat ja
- ortodoksisen seurakunnan pitämät kirkonkirjat.

Henkikirjoittajan toimialue on kihlakunta, johon yleensä kuuluu useita kuntia. Kunnan väestörekisteriin kuuluu toistaiseksi mihinkään uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumattomat (entinen siviilirekisteri) sekä ns. vähemmistöuskontokuntiin kuuluvat. Kotipaikkarekisteriä pitää lain mukaan henkikirjoittaja niistä henkilöistä, joilla on kunnassa kotipaikka, sekä kunnassa olevista kiinteistöistä. Kotipaikkarekisteri tarkistetaan vuosittain tammikuun 1. päivänä henkikirjoituksen avulla. Henkikirjoituksen perusteella laaditaan vuosittain henkikirja, johon merkitään henkilöt, joilla on kunnassa kotipaikka tammikuun 1. päivänä, sekä kunnassa olevat kiinteistöt.

Edellä sanotusta seuraa, että Suomen paikallinen väestökirjanpitojärjestelmä on kaksinkertainen, koska jokaisen henkilön on oltava toisaalta väestörekisterissä ja toisaalta myös kotipaikkarekisterissä.

Väestön keskusrekisteriin, joka on koko maalle yhteinen, merkitään paikallisissa väestökirjoissa olevat tiedot. Väestön keskusrekisteriä, joka on tietokoneella hoidettava magneettinauharekisteri, ylläpitää väestörekisterikeskus.

Väestön keskusrekisteri jakaantuu varsinaisesti seuraaviin osiin:

- henkilörekisteri,
- kiinteistörekisteri,
- liikeyritysten ja vastaavien rekisteri.

1.2. VÄESTÖTIETOJEN KERUU

Väestötietojen keruuorganisaatio oli vuoden 1974 loppuun saakka seuraavanlainen. Joka kymmenes vuosi toimeenpantavasta väestölaskennasta tilastokeskus sai väestöä koskevat perustiedot ja samalla väkiluvun laske-

1. OM UPPGÖRANDET AV BEFOLKNINGSSTATISTIK

1.1. FOLKBOKFÖRING

Enligt lagen om befolkningsböcker (141/1969), som trädde i kraft 1.1.1971, är befolkningsböcker:

- lokala befolkningsböcker och
- centrala befolkningsregistret.

Med vissa undantag förs befolkningsböcker över finska medborgare och i Finland stadigvarande bosatta utlänningar. Lokala befolkningsböcker är:

- befolkningsregister,
- hemortsregister och
- mantalslängd.

Lokala befolkningsböcker förs för varje kommun särskilt. Befolkningsregister är tillsvdare

- kommunens befolkningsregister som förs av häradsskrivare,
- ev. luth. församlings kyrkböcker och
- av ortodox församling förda kyrkböcker

Häradsskrivares ämbetsområde är ett härad, som i allmänhet består av flera kommuner. Till kommuns befolkningsregister hör tillsvdare de som inte är medlemmar i något religiöst samfund (tidigare civilregistret) samt de som är medlemmar i s.k. minoritetstrossamfund. Enligt lag för häradsskrivare hemortsregister över de personer, som äger hemvist i en kommun samt över fastigheterna i kommunen. Hemortsregistret kontrolleras årligen den 1 januari med hjälp av mantalsskrivningen. På grundval av mantalsskrivningen uppgörs årligen en mantalslängd, i vilken de personer införs, som den 1 januari har hemvist i kommunen, samt fastigheterna i kommunen.

Av det ovan sagda följer, att det lokala folkbokföringssystemet i Finland är dubbelt, emedan varje person skall finnas både i befolkningsregistret, och också i hemortsregistret.

I centrala befolkningsregistret, som är gemensamt för hela landet, införs uppgifterna i de lokala befolkningsböckerna. Centrala befolkningsregistret, som är ett magnetbandsregister som körs på datamaskin, upprätthålls av befolkningsregistercentralen. Centrala befolkningsregistret uppdelas egentligen i följande delar:

- personregistret,
- fastighetsregistret och
- registret över affärsföretag och motsvarande.

1.2. INSAMLING AV BEFOLKNINGSUPPGIFTER

Till slutet av år 1974 var organisationen för insamling av befolkningsuppgifter följande. Genom folkräkningen vart tionde år erhöill statistikcentralen primära data om befolkningen och samtidigt den folkmängd som ligger till

misen perustana olevan väkiluvun (siis viimeksi 31.12.1970). Väestönmuutoksista tilastokeskus sai kuukausittain lomakkeilla ilmoituksia paikallisilta väestökisterinpitäjiltä, asumus- ja avioeroista lisäksi suoraan tuomioistuimilta, kuolemantapauksista kuolintodistuksen läänin- tai kaupunginlääkäriltä, Suomen kansalaisuuden saaneista ilmoituksen sisäasiainministeriön ulkomaalaistoimistosta sekä Suomesta muihin Pohjoismaihin muuttaneista yhteispohjoismaisen muuttokirjan kopiokappaleen (muuttotodisteen, Yhteispohjoismaista muuttokirjaa koskeva sopimus 5.12.1968, joka astui voimaan 1.10.1969). Tämän lisäksi tilastokeskus saa myös vuoden 1974 jälkeen passinottaneista siirtolaisista ilmoituksen, joista laaditaan erillistä siirtolaisuustilastoa (tämä ei vaikuta väkiluvun laskemiseen).

Henkikirjoitetun väkiluvun laskemista varten tilastokeskus saa vuosittain (elokuussa) henkikirjoittajilta lomakkeilla tietoja kunnittain.

Väestönmuutostietojen keruusysteemi muuttui oleellisesti vuoden 1975 alusta, kun väestökisterikeskuksen henkilörekisterijärjestelmä saatiin käyttökuntoon. Nykyään kaikki paikalliset väestökisterinpitäjät ilmoittavat lomakkeilla väestönmuutostapahtumista pääsääntöisesti yksinomaan väestökisterikeskukselle. Tämän lisäksi väestökisterikeskus saa ilmoituksia muilta viranomaisilta: tuomioistuimilta, valtiokonttorilta, lääninhallitukselta, sisäasiainministeriön ulkomaalaistoimistosta jne. Väestökisterikeskus suorittaa koko aineiston manuaalisen käsittelyn (esikäsittely, lävistys), jonka jälkeen aineisto siirretään tietokoneella käsiteltävään muotoon magneettinauhoille valtion tietokonekeskuksessa, joka suorittaa myös väestön keskusrekisteriin liittyvän atk-suunnittelun, ohjelmoinnin ja teknisen ylläpidon. Muutosaineistolla päivitetään (saatetaan ajan tasalle) henkilörekisteri kuukausittain. Samassa yhteydessä syntyy väestönmuutosaineistosta magneettinauha (ns. palvelunauha), jonka väestökisterikeskus luovuttaa kuukausittain mm. tilastokeskukselle, kansaneläkelaitokselle, verohallitukselle jne. Tämän konekielisessä muodossa olevan aineiston perusteella tilastokeskus laatii kuukausittain ja vuosittain väestönmuutostilastoja. Tilastokeskus ei uudessa tietojenkeruusysteemissä saa enää muita väestönmuutosilmoituksia lomakkeilla, paitsi kuolemansyytilaston laadintaa varten kuolintodistuksia.

Väestökisterijärjestelmän uudistuminen merkitsee paikallisella tasolla edelleen kaksinkertaista kirjanpitoa väestöstä. Kuitenkin väestön keskusrekisterin perustaminen merkitsee koko maan osalta aineiston keskitettyä käsittelyä siten, että paikallisiin väestökirjoihin merkityt tiedot säilytetään keskusrekisterissä yhdessä paikassa.

Uutta väestökisterijärjestelmää voidaan kuvata oheisella kaaviolla.

grund för beräkning av folkmängden (således senast 31.12.1970). Om befolkningsförändringar erhöles statistikcentralen månatligen anmälningar på blanketter från de lokala befolkningsregisterförarna, om hem- och äktenskapsskillnader dessutom direkt från domstolarna, över dödsfall dödsattest från läns- eller stadsläkarna, över personer som fått finskt medborgarskap meddelande från inrikesministeriets utlänningsbyrå samt över personer som från Finland flyttat till annat nordiskt land kopieexemplar av det internordiska flyttningsbetyget (intyg om flyttning, avtalet 5.12.1968 om internordiskt flyttningsbetyg, som trädde i kraft 1.10.1969). Om de emigranter som efter år 1974 uttagit pass erhåller statistikcentralen dessutom anmälningar, över vilka en separat emigrationsstatistik uppgöres (detta inverkar inte på beräkningen av folkmängden).

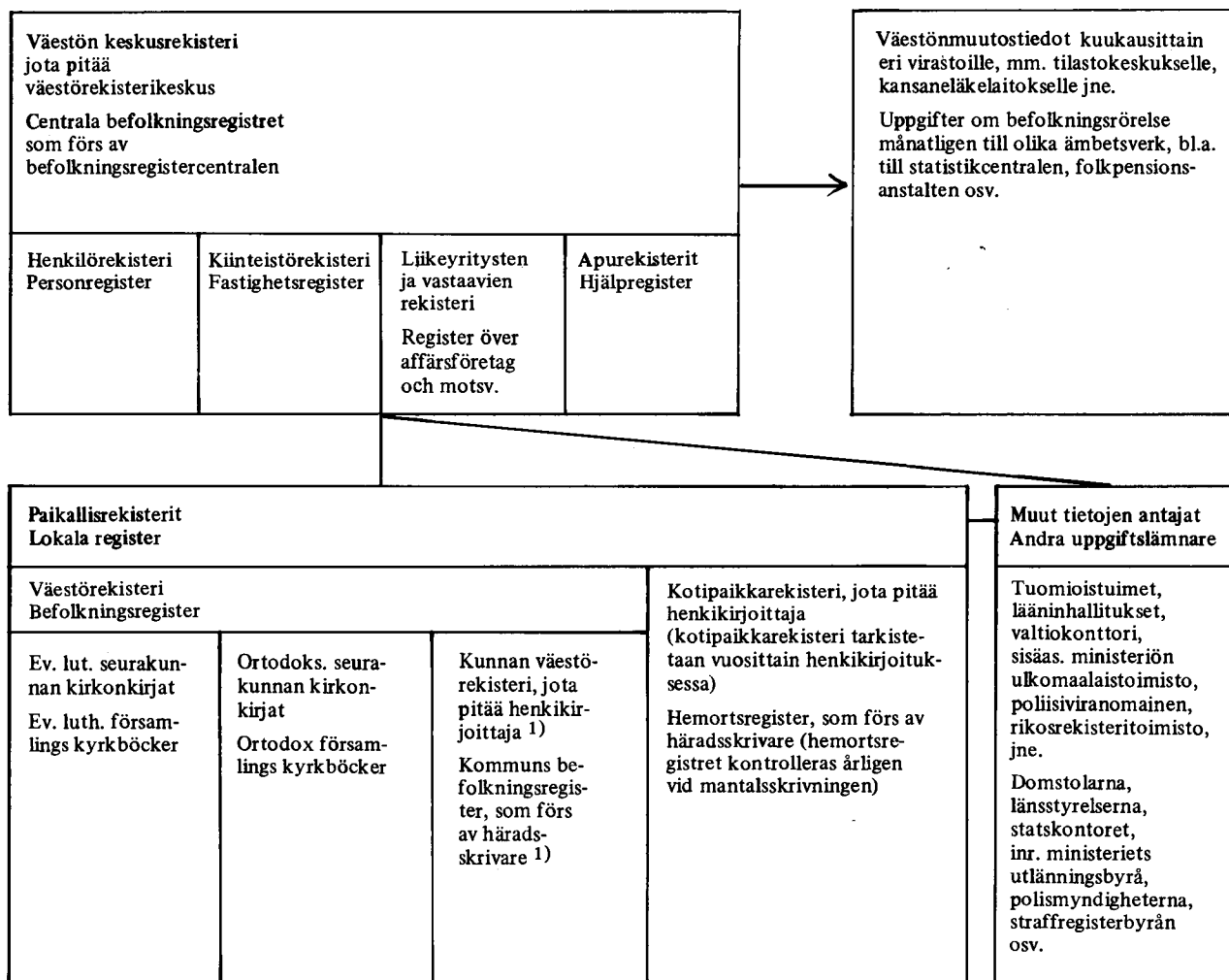
För beräkning av den mantalsskrivna folkmängden erhåller statistikcentralen årligen (i augusti) kommunvis uppgifter på blanketter från häradsskrivarna.

Systemet för insamling av uppgifter om befolkningsrörelsen ändrades väsentligt vid ingången av år 1975, när befolkningsregistercentralens personregistersystem togs i bruk. Numera gör alla lokala befolkningsregisterförare på blanketter anmälan om befolkningsförändringar, enligt huvudregel enbart till befolkningsregistercentralen. Dessutom får befolkningsregistercentralen anmälningar från andra myndigheter: från domstolarna, statskontoret, länsstyrelserna, inrikesministeriets utlänningsbyrå osv. Befolkningsregistercentralen behandlar manuellt hela materialet (förbehandling, stansning), varefter materialet i sådan form som lämpar sig för behandling med dator överförs på magnetband i statens datamaskincentral, som också handhar centrala befolkningsregistrets adb-planering, programmering och det tekniska underhållet. Med förändringsmaterialet uppdateras personregistret månatligen (förs i nivå med dagsläget). I detta sammanhang bildas av befolkningsförändringsmaterialet ett magnetband (s.k. serviceband), som befolkningsregistercentralen månatligen överlämnar bl.a. till statistikcentralen, folkpensionsanstalten, skattestyrelsen osv. På grundvalen av detta material uppgör statistikcentralen månatligen och årligen statistik över befolkningsrörelsen. I det nya datainsamlingsystemet får statistikcentralen inte längre andra anmälningar om befolkningsförändringar på blanketter än dödsattester för uppgörande av statistiken över dödsorsaker.

På lokal nivå innebär det reformerade befolkningsregistersystemet fortfarande dubbel folkbokföring. Med tanke på hela landet innebär dock upprättandet av centrala befolkningsregistret centraliserad behandling av materialet så, att de i de lokala befolkningsböckerna införda uppgifterna förvaras på ett och samma ställe i centralregistret.

Det nya befolkningsregistersystemet kan beskrivas med följande schema.

Kuvio 1. Uusi väestörekisterijärjestelmä
 Figur 1. Det nya befolkningsregistersystemet
 Figure 1. The new system of population registration

1) Tähän kuuluvat muihin kuin ev. lut. tai ortodoksiseen kirkkoon kuuluvat (ns. vähemmistöuskontokunnat) ja mihinkään uskontokuntaan kuulumattomat (ent. siviilirekisteri). — Här införs de som hör till andra religionssamfund än ev. luth. eller ortodoxa kyrkan (s.k. minoritetstrossamfund) och de som inte tillhör något trossamfund (f.d. civilregistret).

(Väestökirjanpidosta ja väestötietojen keruusta ks. Markelin 1977)

(Om folkbokföringen och insamlingen av uppgifter om befolkningen se Markelin 1977)

1.3. VÄKILUVUN LASKEMINEN JA VÄKILUVUN KORJAUS

1.3.1. Väkiluvun korjaus 1961–1969

Maassa asuvan väestön laskeminen tapahtuu vuosittain siten, että väestölaskenta-ajankohdan kunnittaiseen väkilukuun lisätään vuosittain syntyneet ja kuntaan muuttaneet sekä vähennetään kuolleet ja kunnasta muuttaneet. Tilastokeskus sai vuoden 1974 loppuun asti väestönmuutoksista ilmoituksen väestörekistereiltä (ev.-lut. ja ortodoksiset seurakunnat sekä henkikirjoittaja). Näiden väestörekistereiltä saatavien tietojen ja

1.3. BERÄKNING AV FOLKMÄNGDEN OCH KORRIGERING AV FOLKMÄNGDEN

1.3.1. Korrigering av folkmängden 1961–1969

Beräkningen av den i landet bosatta befolkningen sker årligen så, att man till folkmängden i varje kommun vid tidpunkten för folkräkningen varje år adderar födda och till kommunen inflyttade samt subtraherar avlidna och från kommunen utflyttade. Till utgången av år 1974 erhöi statistikcentralen anmälan om befolkningsrörelsen från befolkningsregistren (ev.-luth. och ortodoxa församlingarna samt häradsskrivaren). Antalet i hela

vuoden 1960 väestölaskennan pohjalle perustui koko maassa asuvan väestön lukumäärä vuosina 1961–69.

Väestökirjanpidon avulla ei kuitenkaan saatu riittävästi hyvin tietoja mm. maastamuuttajista ja täten virallinen maassa asuvan väestön lukumäärä on ollut 1960-luvulla liian suuri. Maassa asuvan väestön lukumäärään sisältyi osaltaan siis sellaisia henkilöitä, jotka todellisuudessa olivat muuttaneet maasta pois ja täten kuuluivat poissaolevaan väestöön. Vasta vuoden 1969 lopulla astui voimaan sopimus yhteispuhjoismaisesta muuttokirjasta, joten vuodesta 1970 lähtien on saatu huomattavasti tarkemmat tiedot pohjoismaihin muuttajista.

Vuoden 1970 väestölaskennan lopullinen väkiluku oli 91 800 henkeä pienempi kuin se väkiluku joka perustui vuoden 1960 väestölaskentaan ja väestönmuutoksiin 1961–70. Jotta vuoden 1960 ja 1970 väestölaskenta-ajankohdan väkiluvut saataisiin täsmäämään 1960-luvulla tapahtuneiden todellisten muutosten kanssa, on väli vuosien maassa asuvasta väestöstä täytynt poistaa se osa väestöstä joka todellisuudessa on muuttanut ulkomaille ja täten kuuluu kunkin vuoden poissaolevaan väestöön.

Eri maiden tilastoista saadaan jonkin verran tietoja siitä, kuinka paljon suomalaisia on muuttanut kyseiseen maahan ja sieltä pois. Eniten siirtolaisia on muuttanut Suomesta Ruotsiin. Myös Kanadaan, USA:han ja Australiaan on suuntautunut suhteellisen vilkasta muuttoa. Näiden maiden tilastojen avulla voitiin havaita netto-siirtolaisuuden vaihdelleen varsin paljon 1960-luvulla. Nettosiirtolaisuuden huippuvuodet olivat 1964–65 ja 1969–70. Sen sijaan vuonna 1967 siirtolaisuus oli poikkeuksellisen vähäistä.

Siirtolaisuuden alueellista vaihtelua on voitu tarkastella toisaalta väestönmuutostilastojen poissa- ja läsnäolevaan väestöön siirrettyjä – joista saadaan tietoja aina kuntatasolle asti – koskevan tilaston avulla ja toisaalta Ruotsiin suuntautuneesta siirtolaisuudesta saatujen tietojen perusteella. Ruotsiin muuttajien osuushan on ollut yli 90 % kokonaissiirtolaisuudesta koko 1960-luvun ajan, alhaisen kokonaissiirtolaisuuden vuotta 1967 lukuunottamatta, jolloin Ruotsiin suuntautui vain 75 % kokonaismuutosta.

Korjauksessa edettiin suuremmasta yksiköstä pienempään, so. ensin arvioitiin koko maan väkiluvun korjaus 1961–69 eri lähteistä saatujen tietojen avulla. Kunkin vuoden korjaus jaettiin eri lääneihin ja nämä edelleen kuntaryhmille. Eri ikäryhmien korjauskertoimia määritettäessä jouduttiin oletamaan, että siirtolaisten ikärakenteessa ei esiinny merkittäviä vuosittaisia vaihteluja.

Korjaus jaettiin prosentteina eri vuosille seuraavasti:

1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	N
- 12	- 5	- 7	- 19	- 17	- 5	+ 2	- 7	- 26	- 3	91 755

landet bosatta invånare åren 1961–69 grundade sig på dessa uppgifter från befolkningsregistren och på 1960 års folkräkning.

Med hjälp av folkbokföringen erhöles emellertid inte tillräckligt väl uppgifter bl.a. om emigranterna, och det officiella antalet i landet bosatta invånare har sålunda varit för stort under 1960-talet. Den i landet bosatta befolkningen omfattades alltså också sådana personer, som i verkligheten hade emigrerat och som sålunda tillhörde den frånvarande befolkningen. Först i slutet av år 1969 trädde avtalet om internordiskt flyttningsbetyg i kraft, varför betydligt exaktare uppgifter om dem som flyttat till de nordiska länderna har erhållits sedan år 1970.

Enligt folkräkningen år 1970 var den slutliga folkmängden 91 800 personer mindre än den folkmängd som baserades på 1960 års folkräkning och på befolkningsrörelsen 1961–70. För att folkmängderna vid tidpunkten för 1960 och 1970 års folkräkning skall kunna bringas i överensstämmelse med de faktiska förändringarna under 1960-talet, har det varit nödvändigt att från den under de mellanliggande åren i landet bosatta befolkningen stryka den del av befolkningen som i verkligheten har flyttat utomlands och sålunda hör till den frånvarande befolkningen respektive år.

Från statistiken i olika länder erhålls i någon mån uppgifter om hur många finländare som flyttat till och från landet i fråga. Mest har emigranter flyttat från Finland till Sverige. En relativt livlig flyttningsrörelse har också varit riktad till Kanada, USA och Australien. Med hjälp av statistiken i dessa länder kunde det observeras att nettoemigrationen varierat i mycket hög grad under 1960-talet. Nettoemigrationen kulminerade åren 1964–65 och 1969–70. Däremot var emigrationen år 1967 exceptionellt låg.

Emigrationens regionala variation har kunnat granskas å ena sidan med hjälp av statistiken över dem som i befolkningsrörelsestatistiken förts till den frånvarande och den närvarande befolkningen – om vilken uppgifter erhålls redan på kommunnivå – å andra sidan på grundvalen av uppgifter om emigrationen till Sverige. De som flyttat till Sverige har ju utgjort över 90 % av totalemigrationen under hela 1960-talet utom år 1967 då totalemigrationen var låg och endast 75 % av den totala flyttningsrörelsen var riktad mot Sverige.

Korrigeringen fortskred i riktning från en större enhet till en mindre dvs. först uppskattades med hjälp av uppgifter från olika källor korrigeringen av hela landets folkmängd 1961–69. Korrigeringen för varje år fördelades på de olika länen och dessa ytterligare i kommungrupper. Då korrigeringskoefficienterna för olika åldersgrupper preciserades var det nödvändigt att anta, att det inte förekommer några väsentliga årliga variationer i emigranternas åldersstruktur.

På de olika åren fördelade sig korrigeringen i procent på följande sätt:

Alueittain ja eri taustamuuttujien mukaan väkilukukorjauksia on tehty tilastokeskuksessa seuraavasti:

- Koko maa: Kuntamuodon, iän (1-vuotiskäryhmittäin) ja sukupuolen mukaan.
Siviilisäädyn, iän (1-v.) ja sukupuolen mukaan.
- Läänit: Kuntamuodon, iän (1-v.) ja sukupuolen mukaan.
- Kunnat: Sukupuolen mukaan.

Kaikkia yllämainittuja väkilukusarjoja ei ole julkaistu, mutta ne ovat saatavissa tilastokeskuksesta. Myös koko maan ja läänien keskiväkiluvut kuntamuodon, iän (1-v.) ja sukupuolen mukaan vuosina 1962–69 ovat saatavana tilastokeskuksesta.

Tässä julkaisussa esitetään korjatut väkiluvut 5-vuotiskäryhmittäin ja sukupuolen mukaan koko maassa (liitetäulu 1) sekä väkiluvut lääneittäin ja seutukaava-alueittain kuntamuodon ja sukupuolen mukaan (liitetäulut 2 ja 3).

1.3.2. Väkiluvun laskeminen 1971–1975

Vuoden 1970 väestölaskennan yhteydessä perustettiin tilastokeskukseen lähinnä väkiluvun laskemista ja väestön demografista rakennetta kuvaavien tilastojen tuottamista varten ns. tilastollinen henkilörekisteri. Rekisterin yksikkönä on henkilö, joka tunnustetaan henkilötunnuksen avulla.

Rekisterin lähtökohtaväkiluvun muodostaa siis väestölaskettu väestö vuodenvaihteessa 1970/71. Näin saatuun perusjoukkoon lisätään vuosittain syntyneet ja maahanmuuttaneet ja vähennetään kuolleet ja maastamuuttaneet. Vuoden 1974 loppuun saakka tilastollista henkilörekisteriä pidettiin ajan tasalla pääasiassa paikallisilta väestörekisterinpitäjiltä saatujen väestömuutosilmoitusten perusteella. Vuodesta 1975 lähtien tilastokeskus on saanut kaikki väestömuutostiedot keskitetysti väestörekisterikeskukselta.

Rekisterin päivitysten yhteydessä on kuitenkin ilmennyt erilaisia loogisia ristiriitaisuuksia. Väkiluvun laskemiseen vaikuttavia ristiriitatilanteita on periaatteessa kahdenlaatuista:

1. Henkilö, jonka tulisi sisältyä tilastolliseen henkilörekisteriin ei sisälly siihen. Tilastokeskukseen on saatu väestömuutosilmoituksia (esim. vihki-ilmoituksia) henkilöistä, jotka kuuluvat läsnäolevaan väestöön, mutta eivät jostain syystä ole rekisterissä. Tähän saattaa olla kahdenlaisia syitä:

- henkilö on väestölaskentahetkellä asunut ulkomailla, mutta on myöhemmin palannut Suomeen ilman, että hänestä on tehty maahanmuuttoilmoitusta.
- henkilö on väestölaskentahetkellä asunut Suomessa, mutta ei kuitenkaan ole väestölaskettu.

Regionalt och efter olika bakgrundsvariabler har korrigeringar av folkmängden företagits på följande sätt i statistikcentralen:

- Hela riket: Efter kommunform, ålder (i åldersgrupper på 1 år) och kön.
Efter civilstånd, ålder (i åldersgrupper på 1 år) och kön.
- Länen: Efter kommunform, ålder (i åldersgrupper på 1 år) och kön.
- Kommunerna: Efter kön.

Alla ovannämnda serier för folkmängden har inte publicerats, men de kan erhållas från statistikcentralen. Uppgifter om hela landets och länens medelfolkmängd efter kommunform, ålder (1-årsvis) och kön åren 1962–69 finns även att få i statistikcentralen.

I denna publikation återges de korrigerade invånartalen i åldersgrupper 5-årsvis och efter kön i hela landet (tabellbilaga 1) samt invånartalen länsvis och per regionplaneområde efter kommunform och kön (tabellbilaga 2 och 3).

1.3.2. Beräkning av folkmängden 1971–1975

I samband med folkräkningen år 1970 inrättades vid statistikcentralen ett s.k. statistiskt personregister främst för beräkning av folkmängden och för att utarbeta statistik som beskriver befolkningens demografiska struktur. Registrets enhet är personen, som identifieras genom personbeteckning.

Den folkmängd från vilken registret utgår bildas således av folkmängden enligt folkräkningen vid årskiftet 1970/71. Till den så erhållna populationen adderas årligen födda och immigranter och därifrån subtraheras avlidna och emigrerade. Till slutet av år 1974 hölls det statistiska personregistret à jour på grundvalen av befolkningsrörelseanmälningar som i huvudsak erhöles från de lokala befolkningsregisterförarna. Alltsedan år 1975 har statistikcentralen fått alla uppgifter om befolkningens förändringar centraliserat från befolkningsregistercentralen.

I samband med uppdateringarna i registret har dock vissa logiska motsägelser framträtt. Det finns i princip två olika slag av konfliktsituationen som påverkar beräkningen av folkmängden:

1. Person, som borde vara införd i statistiska personregistret, saknas där. Till statistikcentralen har befolkningsrörelseanmälningar (t.ex. vigselanmälningar) inkommit om personer, som tillhör den närvarande befolkningen men av någon anledning inte finns i registret. Två slag av orsaker härtill kan finnas:

- personen har vid tidpunkten för folkräkningen varit bosatt i utlandet, men senare återvänt till Finland utan att immigrationsanmälan om honom gjorts.
- personen har vid tidpunkten för folkräkningen varit bosatt i Finland, men likväl inte räknats.

Tällaisissa tapauksissa on menetelty siten, että rekisteristä puuttuva henkilö on lisätty rekisteriin 'keino-tekoisesti'. Kun on kysymyksessä ulkomailta palannut, olisi hänestä ensin pitänyt tehdä muuttoilmoitus, jolloin hänet olisi lisätty rekisteriin Suomeen muuttaneena. Kun näin ei ole tapahtunut, on hänet jouduttu ottamaan rekisteriin korjauksena.

2. Rekisterissä on henkilö, jonka ei pitäisi siihen sisältyä. Tällaisia tapauksia ilmenee lähinnä maahanmuuttoilmoitusten yhteydessä. Virhetilanteet aiheutuvat pääasiassa maastamuuttoilmoitusvelvollisuuden laiminlyönneistä tai muutosilmoitusten päivämäärissä olevista virheistä. Tapausten korjaaminen aiheuttaa väkilukuun keinotekoista vähennystä.

I sådana fall har man förfarit så, att den person som saknats »artificiellt» har fogats till registret. I fråga om person, som återvänt från utlandet, borde först flyttningsanmälan om honom ha gjorts, varvid han skulle ha införts i registret som inflyttad till Finland. Då så inte har skett, har det blivit nödvändigt att införa honom i registret i form av korrigerings.

2. Registret innehåller person som inte borde finnas där. Dylika fall uppträder främst i samband med immigrationsanmälningar och beror främst på försummelser av skyldigheten att anmäla om emigration eller på datumfel i flyttningsanmälningarna. Korrigeringen av fallen medför en artificiell minskning av folkmängden.

1. Väkilukukorjaus vuosina 1971–1975
Korrigerings av folkmängd åren 1971–1975
Correction of population in 1971–1975

Vuosi År Year	Lisäykset Ökningar Increases	Poistot Minskningar Decreases	Netto Net
1971	14 918	3 064	11 713
1972	9 907	2 794	7 113
1973	6 895	1 086	5 809
1974	5 992	1 448	4 544
1975	n. 6 700	n. 6 600	144

Väkiluvun nettokorjaus vuosina 1971–1975 on yhteensä 29 332 henkeä. Korjaustarve on vuosi vuodelta vähentynyt. Tosin vuonna 1975 bruttokorjaus on edellisvuosia suurempi. Tähän oli lähinnä syynä väestörekisterikeskuksen suorittama Ruotsissa kirjoilla olevien Suomen kansalaisten ja Suomessa samanaikaisesti kotipaikkarekisterissä olevien henkilöiden tietojen selvittäminen ja korjaaminen sekä väestö- ja kotipaikkarekisterien yhtenäistäminen, jotka toimenpiteet osittain heijastuivat myös tilastolliseen henkilörekisteriin.

Väkilukukorjauksen vaikutus väkilukuun on melko vähäinen ja eri ikäryhmissä ja alueittain se jakaantuu käytännöllisesti katsoen satunnaisesti. Sitä, missä määrin korjaukset johtuvat siitä, onko henkilö jättänyt maahan- tai maastamuuttoilmoituksen tekemättä tai vuoden 1970 väestölaskennan lomakkeen palauttamatta, tai jostain muusta syystä, ei voida arvioida.

Nettokorrigeringsen av folkmängden åren 1971–1975 utgör sammanlagt 29 332 personer. Behovet av korrigerings har år för år blivit mindre. År 1975 är bruttokorrigeringsen visserligen större än under de föregående åren. Orsaken härtill var främst den av befolkningsregistercentralen företagna utredningen och korrigeringsen av uppgifterna om finska medborgare som är registrerade i Sverige men samtidigt finns i hemortsregister i Finland samt samordningen av befolknings- och hemortsregistren, vilka åtgärder delvis avspeglades också i statistiska personregistret.

Folkmängdskorrigeringsens inverkan på folkmängden är rätt obetydlig och i de olika åldersgrupperna och regionalt fördelar den sig praktiskt taget slumpmässigt. Det kan inte beräknas på vilket sätt orsakerna till korrigeringsarna fördelar sig med avseende på huruvida person underlätit att göra immigrations- eller emigrationsanmälan eller underlätit att returnera 1970 års folkräkningsblankett eller är orsaken någon annan.

2. HALLINNOLLISEN JAOTUKSEN MUUTOKSET VUOSINA 1961–1975

Valtakunnan hallinnollisessa jaotuksessa tapahtui vuosina 1961–1975 seuraavat muutokset:

- 1) 1.1.1969 siirrettiin Virtain kunta Vaasan läänistä Hämeen lääniin.
- 2) 1.1.1973 Suoniemen kunta Turun ja Porin läänistä liitettiin Hämeen läänin Nokian kuntaan.
- 3) 1.1.1974 siirrettiin Kuhmoisten kunta Hämeen läänistä Keski-Suomen lääniin.

Tarkasteltavana olevan ajanjakson aikana tehtiin myös seuraavat kuntien nimien muutokset:

- Kuusjärven maalaiskunta muutettiin 1.1.1968 Outokumpu-nimiseksi kauppalaksi.
- Helsingin maalaiskunta muutettiin 1.1.1972 Vantaan kauppalaksi.
- Paavolan maalaiskunta ja Revonlahden maalaiskunta yhdistettiin 1.1.1973 Ruukin maalaiskunnaksi.
- Anjalan maalaiskunta ja Sippolan maalaiskunta yhdistettiin 1.1.1975 yhdeksi kauppalaksi joka sai nimekseen Anjalankoski.

Aluejärjestelyjen johdosta kuntien lukumäärä on laskenut 548:sta vuonna 1961 477:ään vuonna 1975. Kaupunkien lukumäärä on vastaavana aikana noussut 41:stä 63:een, kauppaloitten lukumäärä vähentynyt 26:sta 22:een ja maalaiskuntien lukumäärä 481:stä 392:een.

Liitteessä 1 on lueteltu kaikki kuntamuodon muutokset vuosina 1961–1975. Liitteessä 2 luetellaan kaikki kuntaliitokset vuosina 1961–1975 ja liitteessä 3 esitetään luettelo niistä kunnista, joista muodostettiin Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen läänit 1.3.1960, joten tämän katsauksen liitteet edellisen »Katsaus väestönmuutoksiin» (SVT VI A:128) liitteiden kanssa muodostavat täydellisen luettelon Suomessa tehdyistä hallinnollisen jaotuksen muutoksista vuosina 1951–1975.

3. VÄESTÖN KASVU JA RAKENNE VUOSINA 1960–1975

3.1. VÄKILUKU JA VÄESTÖN KASVU

Väestö kasvoi tarkastelujaksolla 5 % eli 4.5 miljoonasta 4.7 miljoonaan. Keskimääräinen vuotuinen lisääntyneisyys¹⁾ oli 3.5 o/oo. Kasvu on kuitenkin ollut hyvin epätasaista.

1) Keskimääräinen vuotuinen lisääntyneisyys: kokonaislisäys jaetaan vuosien lukumäärällä ja osamäärä ilmoitetaan promilleina kauden keskiväkiluvusta (Monikielinen väestötieteen sanakirja 702–2).

2. FÖRÄNDRINGAR I DEN ADMINISTRATIVA INDELNINGEN ÅREN 1961–1975

I den administrativa indelningen i riket inträffade åren 1961–1975 följande förändringar:

- 1) 1.1.1969 överfördes Virdois kommun från Vasa län till Tavastehus län.
- 2) 1.1.1973 inkorporerades Suoniemi kommun i Åbo och Björneborgs län med Nokia kommun i Tavastehus län.
- 3) 1.1.1974 överfördes Kuhmois kommun från Tavastehus län till Mellersta Finlands län.

Under den aktuella tidsperioden företogs också följande ändringar av kommuners namn:

- Kuusjärvi landskommun fick 1.1.1968 namnet Outokumpu köping.
- Helsinge landskommun fick 1.1.1972 namnet Vanda köping.
- Paavola landskommun och Revolax landskommun sammanslogs 1.1.1973 till Ruukki landskommun.
- Anjala landskommun och Sippola landskommun sammanslogs 1.1.1975 till en köping med namnet Anjalankoski.

Till följd av områdesregleringar har antalet kommuner nedgått från 548 år 1961 till 477 år 1975. Under motsvarande tid har antalet städer ökat från 41 till 63, antalet köpingar har minskat från 26 till 22 och antalet landskommuner från 481 till 392.

I bilaga 1 finns en förteckning över samtliga förändringar av kommunform åren 1961–1975. I bilaga 2 uppräknas alla inkorporeringar av kommuner åren 1961–1975 och i bilaga 3 återges en förteckning över de kommuner av vilka Norra Karelen och Mellersta Finlands län bildades 1.3.1960. Bilagorna till denna översikt tillsammans med bilagorna till föregående »Översikt av befolkningsrörelsen» (FOS VI A:128) bildar en fullständig förteckning över förändringarna i den administrativa indelningen i Finland åren 1951–1975.

3. BEFOLKNINGSTILLVÄXT OCH STRUKTUR ÅREN 1960–1975

3.1. FOLKMÄNGD OCH FOLKÖKNING

Under översiktsperioden ökade befolkningen med 5 % dvs. från 4.5 till 4.7 miljoner. Det årliga genomsnittliga folkökningstalet¹⁾ var 3.5 o/oo. Ökningen har dock varit mycket ojämn.

1) Årligt genomsnittligt folkökningstal: totalökningen divideras med antalet år och kvoten anges i promille av medelfolkmängden under perioden (Flerspråkig demografisk ordbok 702–2).

2. Väkiluku ja väestönmuutokset vuosina 1961–75
Folkmängd och befolkningsrörelse åren 1961–75
Population and vital statistics in 1961–75

Vuosi År Year	Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuolleet Döda Deaths	Luonnollinen väestönlisäys Naturlig folk- ökning Natural increase of population	Nettomaasta- muutto Nettoutflytning Net emigration	Väestön koko- naislisäys Total folk- ökning Total increase of population	Väkiluvun korjaus Korrigerig av folkmängden Correction of population Netto Net	Väkiluku 31.12. Folkmängd 31.12. Population 31.12.
1961	81 996	40 616	+41 380	-11 793	+29 587	.	4 475 787
1962	81 454	42 889	+38 565	- 7 254	+31 311	.	4 507 098
1963	82 251	42 010	+40 241	- 7 820	+32 421	.	4 539 519
1964	80 428	42 512	+37 916	-19 868	+18 048	.	4 557 567
1965	77 885	44 473	+33 412	-21 083	+12 329	.	4 569 896
1966	77 697	43 548	+34 149	-12 203	+21 946	.	4 591 842
1967	77 289	43 790	+33 499	- 5 696	+27 803	.	4 619 645
1968	73 654	45 013	+28 641	-14 994	+13 647	.	4 633 292
1969	67 450	45 966	+21 484	-40 499	-19 015	.	4 614 277
1970	64 559	44 119	+20 440	-36 381	-15 941	.	4 598 336
1971	61 067	45 876	+15 191	+ 673	+15 864	+11 712	4 625 912
1972	58 864	43 958	+14 906	+ 5 470	+20 376	+ 7 113	4 653 401
1973	56 787	43 418	+13 369	+ 6 182	+19 551	+ 5 809	4 678 761
1974	62 472	44 674	+17 798	+ 1 284	+19 082	+ 4 544	4 702 387
1975	65 719	43 828	+21 891	- 3 930	+17 961	+ 144	4 720 492

3. Luonnollinen lisääntyneisyys ja yleinen lisääntyneisyys vuosina 1961–75
Naturligt folkökningstal och relativ folkökning åren 1961–75
Crude rate of natural increase and crude rate of total increase in 1961–75

Vuosi År Year	Luonnollinen lisääntyneisyys Naturlig folkökning Natural increase	Yleinen lisääntyneisyys Relativ folkökning Total increase
1961	9.3	6.6
1962	8.6	7.0
1963	8.9	7.2
1964	8.3	4.0
1965	7.3	2.7
1966	7.4	4.8
1967	7.3	6.1
1968	6.2	3.0
1969	4.6	-4.1
1970	4.4	-3.5
1971	3.3	3.4
1972	3.2	4.4
1973	2.9	4.2
1974	3.8	3.8
1975	4.6	3.8

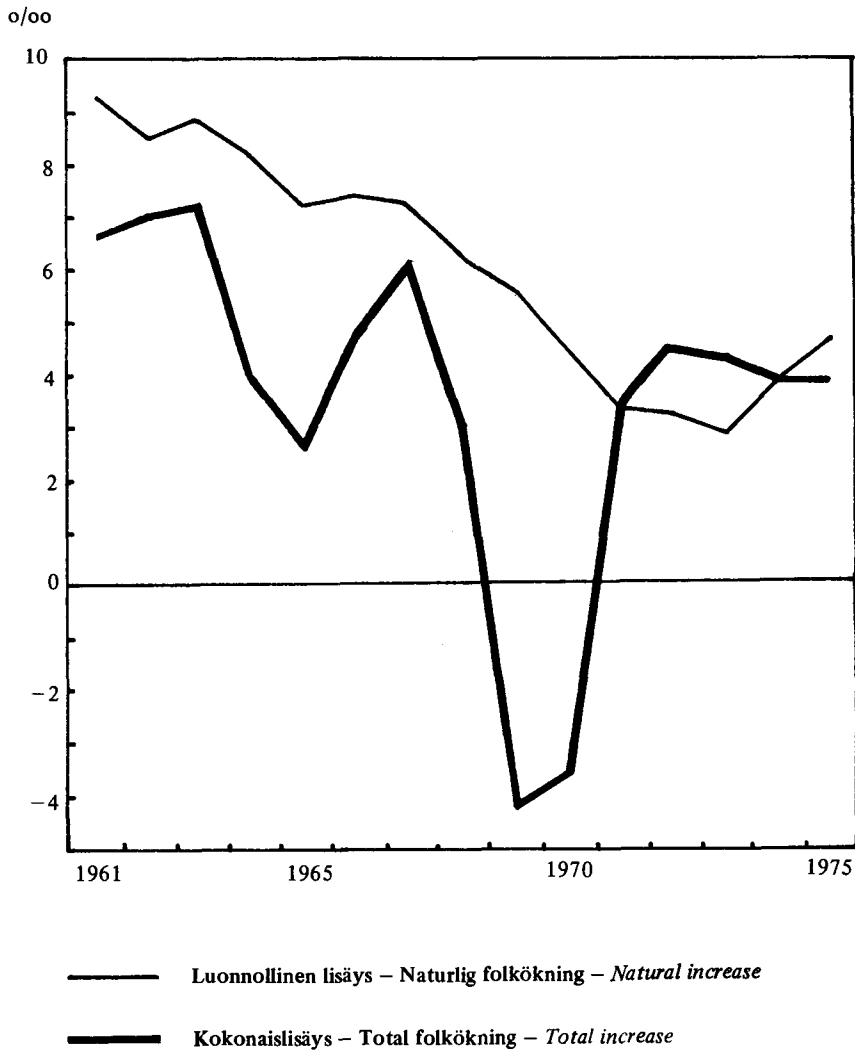
Keskimääräinen vuotuinen lisäys – Årlig genomsnittlig folkökning – Mean annual rate of increase

1961–65	8.5	4.2
1966–70	6.0	0.3
1971–75	3.6	4.0
1961–75	6.0	3.5

Kuvio 2. Väestön luonnollinen lisäys ja kokonaislisäys vuosina 1961–1975

Figur 2. Naturlig och total folkökning åren 1961–1975

Figure 2. Crude rate of natural increase and crude rate of total increase in 1961–1975

Luonnollinen lisäys on laskenut tasaisesti jakson aikana puoleen siitä, mitä se oli jakson alussa. Vuonna 1973 luonnollinen lisäys oli alimmillaan, enää kolmannes vuoden 1961 luvusta. Väestön kokonaislisäystä on eniten säädellyt nettosiirtolaisuus, joka on vaihdellut voimakkaasti tarkastelujakson aikana. Vuosien 1961–1970 aikana siirtolaisuustase oli tappiollinen. Vuosina 1969 ja 1970 väestö jopa väheni voimakkaan maastamuuton seurauksena. Vuosina 1971–1974 Suomi sai muuttovoittoa, joka kääntyi jälleen tappioksi vuonna 1975.

3.2. IKÄ- JA SUKUPUOLIRAKENNE

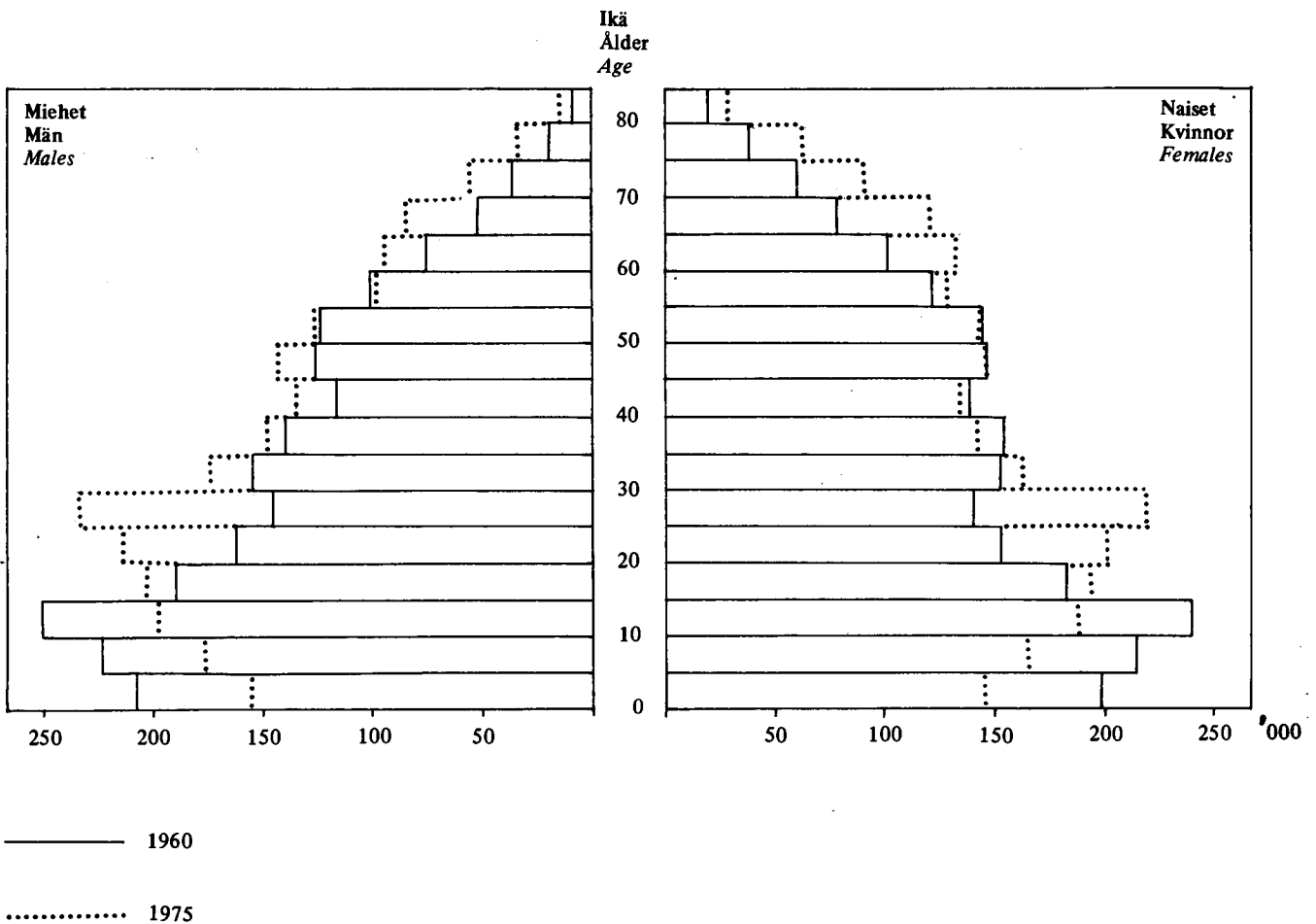
Väestön ikärakenne 5-vuotisikäryhmittäin on esitetty liitetaulussa 1. Kuviossa 3 esitetyt ikäpyramidit vuosilta 1960 ja 1975 osoittavat miten ikärakenne on muuttunut: nuorten ikäluokkien osuus on laskenut, työikäisten ja vanhusten osuus kasvanut. Väestö on siis vanhentunut. Vanhentumisen syitä ovat syntyvyyden aleneminen ja jossain määrin myös siirtolaisuus.

Under perioden har den naturliga ökningen jämnt nedgått till hälften av vad den var i periodens början. Lägst var den naturliga ökningen år 1973, endast en tredjedel av värdet år 1961. Den totala folkökningen har främst varit avhängig av nettomigrationen, som varierat kraftigt under översiktsperioden. Under åren 1961–1970 var migrationsbalansen negativ. Den stora emigrationen hade till följd att befolkningen rentav minskade åren 1969 och 1970. Åren 1971–1974 hade Finland ett inflyttningsöverskott, som åter förbyttes i ett underskott år 1975.

3.2. ÄLDERSSTRUKTUR OCH KÖNSFÖRDELNING

Befolkningens åldersstruktur i åldersgrupper 5-årsvis återges i tabellbilaga 1. Nedanstående ålderspyramider för åren 1960 och 1975 visar hur åldersstrukturen förändrats: inslaget av unga åldersklasser har minskat, inslaget av personer i arbetsför ålder och av åldringar har vuxit. Befolkningen har således »åldrats». Nativitetens nedgång och i någon mån också emigrationen är orsaker till åldrandet.

Kuvio 3. Väestön ikäpyramidit vuosina 1960 ja 1975
 Figur 3. Befolkningens ålderspyramider åren 1960 och 1975
 Figure 3. Population pyramids in 1960 and 1975

Taulusta 4 havaitaan, että 1960-luvun alkupuoliskolla tapahtui voimakas työkäisen väestön osuuden lisäys. Tämä johtui siitä, että ns. suuret ikäluokat saavuttivat työiän tuon viisivuotiskäsen aikana. Työkäisen väestön osuus on jatkuvasti kasvanut: kun vuonna 1960 sataa työkäistä kohden oli 60 lasta ja vanhusta, vuonna 1975 vastaava luku oli enää 48.

Av tabell 4 framgår, att inslaget av befolkning i arbetsför ålder undergick en kraftig ökning under förra hälften av 1960-talet. Detta var en följd av att de s.k. stora åldersklasserna uppnådde arbetsför ålder under denna femårsperiod. Inslaget av befolkning i arbetsför ålder har successivt ökat: medan det år 1960 fanns 60 barn och åldringar per etthundra personer i arbetsför ålder var motsvarande siffra år 1975 endast 48.

4. Ikärakenne vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975
 Åldersstruktur åren 1960, 1965, 1970 och 1975
 Age structure in 1960, 1965, 1970 and 1975

Ikä Ålder Age	1960	1965	1970	1975
0 - 14	30.1	26.9	24.3	21.8
15 - 64	62.4	65.0	66.4	67.4
65 -	7.4	8.1	9.3	10.8
Yhteensä - Summa - Total	100.0	100.0	100.0	100.0

Väestön naisenemmyys on pysynyt lähes ennallaan tarkastelujakson aikana. Vuonna 1960 oli tuhatta miestä kohden 1 075 naista, vuonna 1975 1 068. Nuorimmissa ikäluokissa on miesenemmyys, koska poikalapsia syntyy enemmän kuin tyttölapsia. Se ikäluokka, jossa miesenemmyys vaihtuu naisenemmydeksi, on työntynyt 30–34-vuotiaista vuonna 1960 45–49-vuotiaisiin vuonna 1975. Miesenemmyyden vaihtuminen naisenemmydeksi on siis pysynyt koko ajan samassa, vuosina 1926–30 syntyneiden kohortissa.

Miesenemmyyden vaihtumista naisenemmydeksi yksivuotiskohorteittain tarkasteltaessa havaitaan, että vuosina 1925–29 syntyneiden kohorttien – lukuunottamatta vuoden 1928 kohorttia – miesenemmyys loppuu keskimäärin 30. ikävuoden aikana. Vuoden 1930 kohortin miesenemmyys loppuu 41. ikävuoden aikana ja vuonna 1931 ja sen jälkeen syntyneet kohortit olivat edelleen vuonna 1975 (jolloin vuoden 1931 kohortti oli 44 vuotta täyttänyt) miesenemmistöisiä.

Selityksenä ei voi ainakaan välittömästi olla sodan aiheuttama mieskuolleisuus, koska viimeinen taistelu-toimintaan osallistunut ikäluokka oli vuoden 1925 ikäluokka. Sitä nuorempien ikäluokkien osallistuminen sotatoimintaan rintamalla oli vähäistä. Syntyneiden sukupuolijakaumassa ei ole myöskään tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka selittäisivät havaintoa. Ehkäpä selitys aikanaan löytyy kohorttikuolleisuuden tutkimuksen avulla.

Miesten ylikuolleisuuden seurauksena naisenemmyys on suuri vanhimmissa ikäluokissa. Vuonna 1975 80 vuotta täyttäneistä oli noin 70 % naisia.

Kvinnoöverskottet i befolkningen har under översiktsperioden förblivit i det närmaste oförändrat. År 1960 fanns det 1 075 kvinnor per ettusen män, år 1975 1 068. De yngsta åldersklasserna uppvisar mansöverskott, emedan det föds flera gossebarn än flickebarn. Den åldersklass i vilken mansöverskottet förbyts i kvinnoöverskott har förskjutits från 30–34-åringarna år 1960 till 45–49-åringarna år 1975. Mansöverskottets övergång till kvinnoöverskott har således hela tiden varit förlagd till samma kohort av personer födda åren 1926–30.

Om mansöverskottets övergång till kvinnoöverskott granskas per ettårskohort observerar man att mansöverskottet i kohorterna av födda 1925–29 – fränsett 1928 års kohort – upphör i genomsnitt under det 30:de åldersåret. I 1930 års kohort upphör mansöverskottet under det 41:a åldersåret, och kohorterna av födda år 1931 och därefter uppvisade alltjämt mansöverskott år 1975 (då 1931 års kohort hade fyllt 44 år).

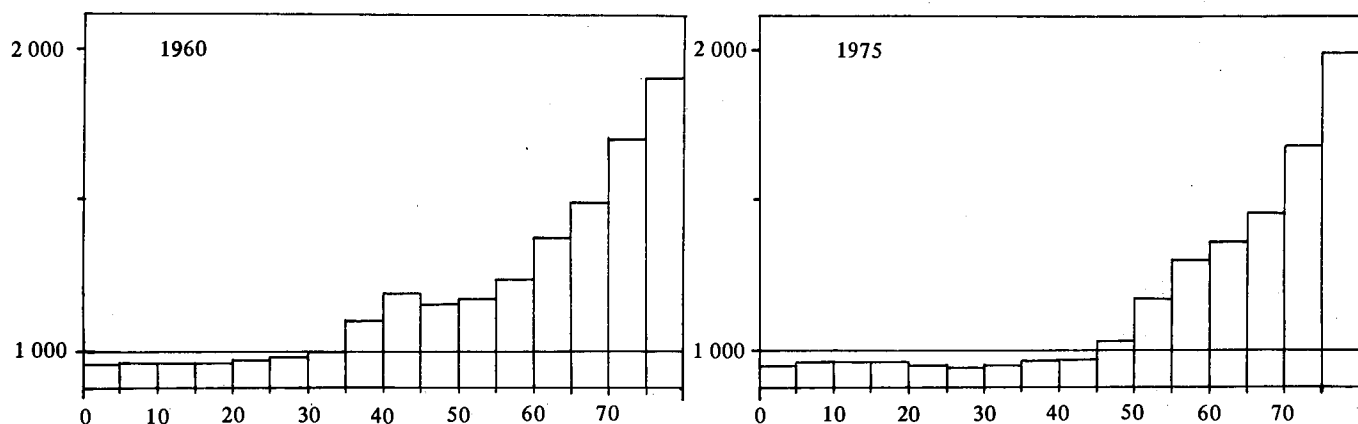
Förklaringen kan åtminstone inte omedelbart vara den av kriget föranledda manliga dödligheten, emedan den sista åldersklass som deltog i stridsverksamhet var 1925 års åldersklass. Yngre åldersklasser än den deltog i ringa utsträckning i krigshandlingar vid fronten. Inte heller har det inträffat sådana ändringar i könsfördelningen bland födda som skulle kunna förklara iakttagelsen. I sinom tid finner man kanske förklaringen genom undersökning av kohortdödligheten.

Till följd av överdödligheten bland männen är kvinnoöverskottet stort i de äldsta åldersklasserna. Av dem som år 1975 fyllt 80 år var ca 70 % kvinnor.

Kuvio 4. Naisia tuhatta miestä kohden ikäryhmittäin vuosina 1960 ja 1975

Figur 4. Kvinnor per ettusen män åldersgruppvis åren 1960 och 1975

Figure 4. The number of females per 1 000 males by age in 1960 and 1975

3.3. SIVIILISÄÄTYRAKENNE

Naimattomien osuus on jatkuvasti vähentynyt vuosina 1960–1975 samalla kun muiden ryhmien osuudet ovat lisääntyneet. Koska siviilisäätärakenne on suuresti riippuvainen ikärakenteesta, naimattomien osuuden aleneminen selittyy nuorten ikäluokkien osuuden alenemisellä. Tarkasteltaessa 15–44-vuotiaiden siviilisäätärakennetta (taulu 6) havaitaan, ettei naimattomien osuudessa ole tapahtunut sanottavia muutoksia, lukuunottamatta vuotta 1965 jolloin suuret ikäluokat olivat 15–19-vuotiaita ja vielä suurimmaksi osaksi naimattomia. Naimisissa olevien osuus on laskenut. Suhteellisesti eniten on lisääntynyt eronneiden osuus.

Nuorimpien ikäryhmien, 15–34-vuotiaiden, siviilisäätärakenteen kehityksessä on tapahtunut selvä muutos tarkastelujakson aikana. Leskien ja eronneiden osuus on kasvanut yli kaksinkertaiseksi. Avioliittoisuus¹⁾ on kasvanut ja naimattomuus vähentynyt 1960-luvulla, mutta 1970-luvun alkupuolella kehitys on kääntynyt päinvastaiseksi, naimattomuus lisääntynyt ja avioliittoisuus vähentynyt. Kehitys on ollut samanlaista molemmilla sukupuolilla. Tämän ikäryhmän avioituneisuutta tarkastellaan tarkemmin kohorteittain kohdassa 4.1.3.

35–54-vuotiaiden miesten avioliittoisuus on vähentynyt ja naimattomuus yleistynyt koko tarkastelujakson ajan. Naisten vastaavassa ikäryhmässä kehitys on ollut päinvastainen. Vanhimmissa ikäryhmissä – 55 vuotta täyttäneiden keskuudessa – sekä naisten että miesten avioliittoisuus on lisääntynyt jakson aikana.

5. Siviilisäätärakenne vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975

Civilståndstruktur åren 1960, 1965, 1970 och 1975

Marital status structure in 1960, 1965, 1970 and 1975

Vuosi År Year	Naimattomat Ogifta Single	Naimisissa Giftna Married	Lesket Änklingar och änkor Widowed	Eronneet Fränskilda Divorced
1960	51.8	40.9	5.9	1.4
1965	50.7	41.8	5.9	1.6
1970	47.9	44.0	6.1	2.0
1975	46.0	44.6	6.4	3.0

6. 15–44-vuotiaiden siviilisäätärakenne vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975

Civilstånd hos 15–44-åriga åren 1960, 1965, 1970 och 1975

Marital status of population aged 15–44, in 1960, 1965, 1970 and 1975

Vuosi År Year	Miehet – Män – Men			Naiset – Kvinnor – Females		
	Naimattomat Ogifta Single	Naimisissa Giftna Married	Lesket ja eronneet Änklingar, änkor och fränskilda Widowed and divorced	Naimattomat Ogifta Single	Naimisissa Giftna Married	Lesket ja eronneet Änklingar, änkor och fränskilda Widowed and divorced
1960	47.4	51.5	1.1	38.6	58.3	3.1
1965	49.7	48.9	1.4	41.3	55.7	3.0
1970	48.2	50.3	1.5	39.2	57.6	3.2
1975	48.5	48.6	2.8	39.3	56.2	4.6

1) Avioliittoisuus tarkoittaa voimassa olevissa avioliitoissa olevien suhteellista määrää väestön tai väestönosan keskuudessa (Monikieinen väestötieteen sanakirja 520/1–2*).

3.3. CIVILSTÄNDSTRUKTUR

Inslaget av ogifta har kontinuerligt minskat under åren 1960–1975 samtidigt som de övriga gruppernas inslag ökat. Emedan civilståndstrukturen i hög grad är beroende av åldersstrukturen, förklaras nedgången i andelen ogifta med att de unga åldersklassernas andel minskat. Granskas civilståndstrukturen hos 15–44-åringar observerar man att inslaget av ogifta inte undergått nämnvärda förändringar, fränsett år 1965, då de stora åldersklasserna bestod av 15–19-åringar och ännu till största delen av ogifta. Inslaget av gifta har minskat. Proportionellt har inslaget av fränskilda ökat mest.

I utvecklingen av civilståndstrukturen hos de yngsta åldersgrupperna, 15–34-åringar, har en tydligt förändring inträtt under översiktsperioden. Andelen änkringar, änkor och fränskilda har mer än fördubblats. Andelen gifta har ökat och andelen för kategorin ogifta minskat under 1960-talet, men under förra hälften av 1970-talet har utvecklingen blivit den motsatta, andelen för kategorin ogifta har vuxit och för kategorin gifta minskat. För bägge könen har utvecklingen varit likadan. Giftermåls-talet i denna åldersgrupp granskas närmare per kohort i punkt 4.1.3.

Andelen gifta män i ålderna 35–54 år har minskat och det ogifta ståndet blivit vanligare under hela översiktsperioden. I kvinnornas motsvarande åldersgrupp har utvecklingen varit den motsatta. I de äldsta åldersgrupperna – bland dem som fyllt 55 år – har andelen gifta för såväl kvinnor som män vuxit under perioden.

3.4. VÄESTÖ ALUEITTAIN

Vaikutuksiltaan suurimmat väestönmuutokset tarkastelujaksolla olivat alueellisen jakauman muutokset. Toisaalta maalta kaupunkiin, toisaalta kehitysalueilta teollistuneille alueille ja maan rajojen ulkopuolelle suuntautunut muuttoliike on muuttanut eri alueiden väkilukua ja väestörakennetta enemmän kuin mitkään muut muutokset.

3.4.1. Kaupungistuminen

Vuonna 1960 38.4 % väestöstä asui kaupungeissa ja kauppaloissa. Vuonna 1975 vastaava prosentti oli 58.9. Osa tästä kaupungistumisesta on johtunut muuttoliikkeestä, mutta osa on johtunut kuntamuodon muutoksista ja alueliitoksista (maalaiskunta liitetty kaupunkiin). Kuntamuodon muutokset ja alueliitokset ovat aiheuttaneet kaupungistumisesta yli puolet. Taulussa 7 tarkastellaan, minkälainen olisi väestön jakautuminen kaupunkiin ja kauppaloihin sekä maalaiskuntiin ollut, jos aluejako olisi ollut koko tarkastelujaksolla sellainen, kuin se oli vuonna 1975.

3.4. BEFOLKNINGEN REGIONVIS

De befolkningsförändringar som hade de största inverkningarna under översiktsperioden var förändringarna i den regionala indelningen. Flyttningsrörelsen å ena sidan från landsbygden till städerna, å andra sidan från utvecklingsområdena till de industrialiserade områdena och till utlandet har mer än några andra ändringar förändrat de olika regionernas folkmängd och befolkningsstruktur.

3.4.1. Urbanisering

År 1960 bodde 38.4 % av befolkningen i städer och köpingar. År 1975 var motsvarande procent 58.9. En del av denna urbanisering har berott på flyttningsrörelsen, men en del är en följd av ändringar i kommunformen och av inkorporeringar (landskommun inkorporerad med stad). Över hälften av urbaniseringen har föranletts av förändringar i kommunformen och av inkorporeringar. I tabell 7 ges en översikt av hurudan befolkningens fördelning på städer och köpingar samt landskommuner skulle ha varit, om den regionala indelningen under hela översiktsperioden hade varit likadan som år 1975.

7. Väestö vuoden 1975 hallinnollisen jaotuksen mukaisen kuntamuodon mukaan vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975
Befolkning åren 1960, 1965, 1970 och 1975 efter kommunform enligt den administrativa indelningen år 1975
Population by administrative division of 1975 in 1960, 1965, 1970 and 1975

Kuntamuoto Kommunform Type of commune	1960	1965	1970	1975
	%			
Kaupungit ja kauppalat – Städer och köpingar – Urban communes	49.8	53.4	56.4	58.9
Maalaiskunnat – Landskommuner – Rural communes ..	50.2	46.6	43.7	41.1

Mainittakoon, että liitetauluissa 1–3 olévat korjatut väkiluvut on laadittu kulloisenkin kuntajaotuksen mukaisesti.

Det kan nämnas, att de korrigerade folkmängderna i tabellbilagorna 1–3 givetvis beräknats i enlighet med kommunindelningen resp. statistikår.

3.4.2. Väestö suuralueittain

Tarkastelujakson aikana suuntautui maan kehitysalueilta voimakas muuttoliike teollistuneeseen Etelä-Suomeen. Helsingin seudun väestö lisääntyi noin 230 000:lla hengellä. Muun Etelä-Suomen (Uusimaa lukuunottamatta Helsingin seutukaava-alueita, Turun ja Porin, Ahvenanmaan, Hämeen ja Kymen läänit) väestö kasvoi noin 130 000:lla hengellä ja muun Suomen eli kehitysalueiden väestö väheni noin 120 000:lla. Helsingin seutu yksinään sai siis koko väestön kokonaislisäystä vastaavan väestönlisäyksen.

3.4.2. Fördelning i storområden

Under översiktsperioden riktade sig en kraftig flyttningrörelse från landets utvecklingsområden till det industrialiserade södra Finland. I Helsingforsregionen ökade befolkningen med ca 230 000 personer. I det övriga södra Finland (Nyland utom Helsingfors regionplaneområde, Åbo och Björneborgs, Ålands, Tavastehus och Kymmene län) ökade befolkningen med ca 130 000 personer, och det övriga Finlands dvs. utvecklingsområdenas befolkning minskade med ca 120 000. Helsingforsregionen ensam fick således en folkökning som motsvarade den totala ökningen av hela befolkningen.

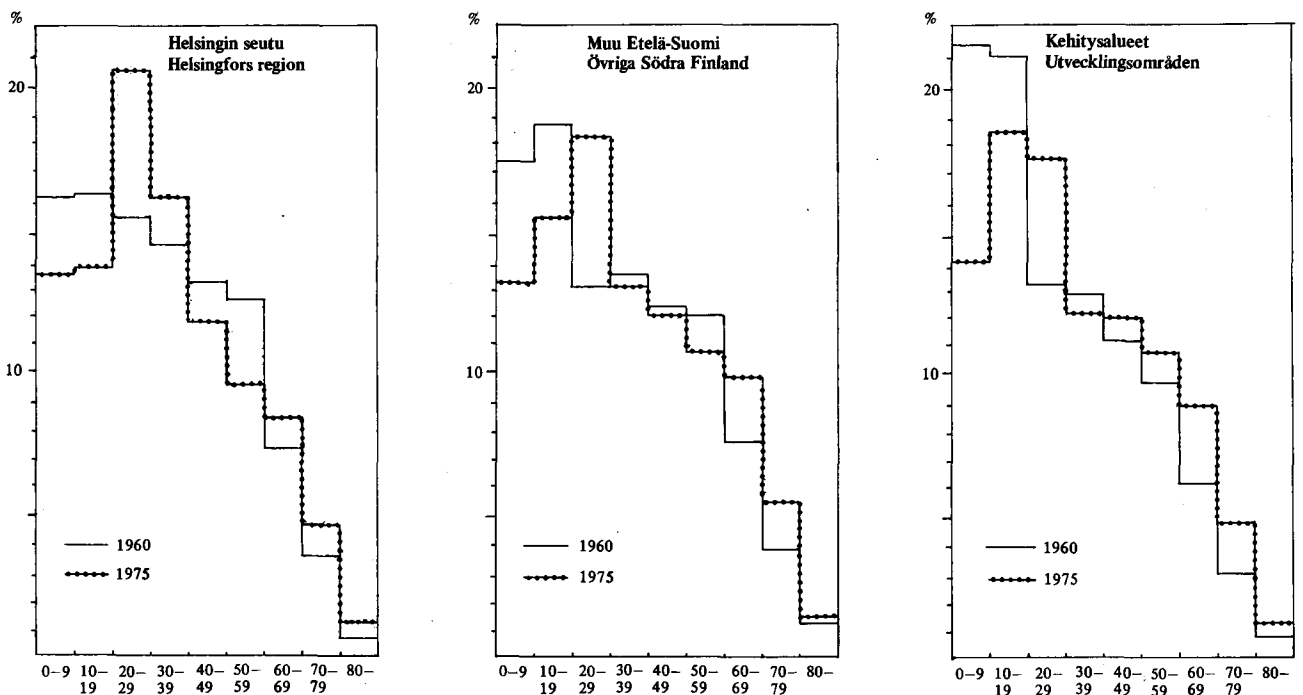
8. Väestö suuralueittain vuosina 1960, 1965, 1970 ja 1975
Befolkning per storområde åren 1960, 1965, 1970 och 1975
Population by large regions in 1960, 1965, 1970 and 1975

Alue Område Region	1960	1965	1970	1975
	%			
Helsingin seutu – Helsingfors region – Helsinki region . . .	14.5	16.1	17.5	18.6
Muu Etelä-Suomi – Södra Finland utan Helsingfors region – Southern Finland without Helsinki region	40.3	40.0	40.8	41.1
Kehitysalueet – Utvecklingsområden – Developing re- gions	45.2	43.9	41.7	40.3

Vuosina 1960–1975 tapahtuneiden muutosten vaikutus suuralueiden ikärakenteisiin on havaittavissa kuvioista 5, jossa esitetään ikäjakaumat 10-vuotiskäluokittain vuosina 1960 ja 1975. Eri alueiden väliset ikäjakaumien erot ovat jossain määrin tasoittuneet. Kaikilla alueilla lasten ja nuorten osuudet ovat huomattavasti alentuneet ja nuorten työikäisten osuudet kasvaneet voimakkaasti. Helsingin seudulla muutos on ollut »edullisin», sillä siellä työikäisen väestön ikärakenne on nuorentunut enemmän kuin muualla. Muualla Etelä-Suomessa ja kehitysalueilla työikäisen väestön osuus on kasvanut, mutta samalla väestö on selvästi vanhentunut, kun Helsingin seudulla väestön vanhenemista on tasapainottanut sen saama huomattava nuoren työikäisen väestön muuttovoitto.

Den inverkan som förändringarna åren 1960–1975 utövade på åldersstrukturerna i storområdena framgår av figur 5, i vilken åldersfördelningarna åren 1960 och 1975 återges per tioårs åldersklass. Skillnaderna mellan åldersfördelningarna inom de olika områdena har i någon mån utjämnats. Inom alla områden har inslaget av barn och ungdom betydligt nedgått och inslaget av unga personer i arbetsför ålder kraftigt ökat. I Helsingforsregionen har förändringen varit »förmånligast», ty där har åldersstrukturen hos befolkningen i arbetsför ålder förnygrats mest. Annorstädes i södra Finland och på utvecklingsområdena har andelen av befolkningen i arbetsför ålder vuxit, men samtidigt har befolkningen tydligt åldrats, varemot åldrandet av befolkningen i Helsingforsregionen har uppvägs av att den har fått ett avsevärt inflyttningsöverskott av ung befolkning i arbetsför ålder.

Kuvio 5. Ikärakenne suuralueittain vuosina 1960 ja 1975
Figur 5. Åldersstruktur per storområde åren 1960 och 1975
Figure 5. Age distribution in large regions in 1960 and 1975

4. VÄESTÖNMUUTOKSET VUOSINA 1961–1975

4.1. SOLMITUT AVIOLIITOT

4.1.1. Avioituneisuus¹⁾

1960-luvulla solmittujen avioliittojen määrä keski-ikäiluvun 1 000 henkeä kohden nousi, ollen 9.0 huippuvuonna 1967, ja pysyen koko 1960-luvun loppupuoliskon ajan korkealla. 1970-luvulla solmittujen avioliittojen määrä 1 000 henkeä kohden on alkanut hitaasti laskea.

4. BEFOLKNINGSRÖRELSEN ÅREN 1961–1975

4.1. INGÅNGNA ÄKTENSKAP

4.1.1. Allmänt giftermålstal¹⁾

Antalet ingångna äktenskap per 1 000 personer av medelfolkmängden ökade under 1960-talet, uppgick till 9.0 kulminationsåret 1967 och förblev högt under hela senare hälften av 1960-talet. Under 1970-talet har antalet ingångna äktenskap per 1 000 personer långsamt begynt sjunka.

9. Solmitut avioliitot vuosina 1961–75 Ingångna äktenskap åren 1961–75 Marriages in 1961–75

Vuosi År Year	Luku Antal Number	o/oo:ina keski-ikäiluvusta I o/oo av medelfolkmängden Per 1 000 mean population
1961	34 222	7.6
1962	34 251	7.6
1963	33 361	7.4
1964	34 520	7.6
1965	36 214	7.9
1966	38 252	8.4
1967	41 273	9.0
1968	40 251	8.7
1969	40 910	8.8
1970	40 730	8.8
1971	37 925	8.2
1972	35 467	7.6
1973	34 883	7.5
1974	34 533	7.4
1975	31 547	6.7
1961–65	34 514	7.6
1966–70	40 283	8.7
1971–75	34 871	7.5
1961–75	36 556	7.9

Voitaisiin olettaa, että tämä lasku johtuu ikärakenteen muutoksesta, sillä 1970-luvulla suuret ikäluokat alkavat olla jo sen iän ohittaneita, jolloin avioliittojen solmiminen on huipussaan; ovathan suurten ikäluokkien vanhimmat jäsenet vuoden 1971 lopussa lähes 27- ja vuoden 1975 lopussa jo lähes 31-vuotiaita. Tämä otaksuma ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Taulussa 10 esitetään avioituneisuus sukupuoli- ja ikäryhmittäin promilleina. Nuo luvut osoittavat samantapaista kehityskaarta kuin taulun 9 karkeat luvut, varsinkin ikäryhmissä 15–29. Nuorissa ikäryhmissä huippuvuosi on 1967, jonka jälkeen avioituneisuus alkaa laskea, ollen vuosikymmenen vaihteessa jo alle sen, mitä se oli 10 vuotta aikaisemmin. Vanhemmissa ikäryhmissä lasku on tasaista koko tarkastelujaksolla. Taulusta 10 nähdään siis, että kaikissa ikäryhmissä avioituneisuuden määrä pieneni tarkastelujaksoson aikana.

Det skulle kunna antas, att denna nedgång beror på åldersstrukturens förändring, ty under 1970-talet börjar de stora åldersklasserna redan ha passerat den ålder i vilken äktenskap företrädesvis ingås, de äldsta medlemmarna av de stora åldersklasserna var ju i slutet av år 1971 nästan 27-åriga och i slutet av år 1975 nästan 31-åriga. Detta antagande håller dock inte streck. I tabell 10 anges i promille giftermålstalet efter kön och åldersgrupp. Dessa siffror vittnar om en likadan utvecklingskurva som de summariska siffrorna i tabell 9, i synnerhet i åldersgrupperna 15–29. I de unga åldersgrupperna är kulminationsåret 1967, varefter giftermålstalet börjar sjunka så att det redan vid decennieskiftet är lägre än 10 år tidigare. I de äldsta åldersgrupperna är nedgången jämn under hela översiktsperioden. Av tabell 10 framgår således, att giftermålstalet i alla åldersgrupper sjönk under översiktsperioden.

1) Termillä avioituneisuus tarkoitetaan solmittujen avioliittojen suhteellista määrää väestön tai väestönoosan keskuudessa (Monikielinen väestötieteen sanakirja 520–1).

1) Med termen giftermålstal avses förhållandet mellan antalet ingångna äktenskap och befolkningen eller del av befolkningen (Flerspråkig demografisk ordbok 520–1).

10. Avioituneisuus iän ja sukupuolen mukaan vuosina 1961–75
 Giftermålsfrekvens efter ålder och kön åren 1961–75
 Frequency of marriages by age and sex in 1961–75

Vuosi År Year	Ikäryhmä – Åldersgrupp – Age group									
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–
Miehet ¹⁾ – Män ¹⁾ – Males ¹⁾										
o/oo										
1961	11.0	91.6	57.4	22.5	10.9	6.8	4.9	3.7	3.1	2.0
1962	10.3	93.6	58.3	21.2	10.5	6.7	4.6	3.6	3.0	2.2
1963	10.2	91.7	55.8	19.8	10.0	5.9	4.2	3.7	2.8	2.1
1964	11.4	94.4	55.3	20.1	10.5	6.2	4.3	3.4	2.7	2.0
1965	13.3	95.7	57.0	20.2	10.1	6.0	4.5	3.4	2.7	2.1
1966	13.7	96.7	58.0	20.8	9.4	6.1	4.3	3.3	3.0	2.0
1967	14.4	102.5	58.2	21.3	9.5	6.4	4.1	3.3	2.9	2.0
1968	13.0	97.2	53.9	19.4	9.1	5.5	3.7	3.1	2.6	2.0
1969	12.5	96.6	54.4	18.3	8.8	5.8	4.2	2.9	2.7	1.9
1970	11.8	96.1	51.6	18.5	8.5	5.6	4.1	3.1	2.5	2.0
1971	10.5	87.9	49.9	16.9	8.2	4.9	3.8	2.8	2.4	1.8
1972	8.5	78.7	48.3	15.9	7.7	4.9	3.4	2.6	2.3	1.6
1973	7.7	75.6	47.1	15.6	7.7	4.5	3.3	2.5	1.9	1.4
1974	7.2	72.7	47.2	16.0	7.6	4.5	3.2	2.1	1.8	1.3
1975	6.6	66.9	42.6	14.1	6.6	3.8	2.8	1.9	1.7	0.9
1961–65	11.3	93.4	56.7	20.8	10.4	6.3	4.5	3.6	2.8	2.1
1966–70	13.1	97.7	55.2	19.6	9.1	5.9	4.1	3.1	2.7	2.0
1971–75	8.1	76.5	46.8	15.7	7.5	4.5	3.3	2.3	2.0	1.4
1961–75	10.9	88.7	52.3	18.6	9.0	5.6	3.9	3.0	2.6	1.8
Naiset – Kvinnor – Females										
o/oo										
1961	39.0	100.4	36.5	14.4	7.7	5.2	4.0	2.7	1.4	0.4
1962	38.3	99.3	36.4	14.5	7.5	5.0	4.0	2.5	1.7	0.5
1963	39.0	93.0	34.6	13.2	7.2	4.5	3.7	2.4	1.6	0.5
1964	41.5	93.2	34.4	13.1	7.2	4.6	3.5	2.4	1.5	0.6
1965	45.1	93.3	35.6	12.9	6.9	4.4	3.8	2.5	1.5	0.5
1966	45.4	98.6	36.0	13.2	6.8	4.5	3.9	2.5	1.4	0.6
1967	48.0	105.0	36.8	12.9	6.8	4.4	3.2	2.6	1.6	0.6
1968	45.1	100.0	33.5	11.9	6.4	4.4	3.2	2.2	1.3	0.6
1969	44.2	100.6	34.7	12.0	6.5	4.2	3.3	2.2	1.3	0.7
1970	42.8	101.0	34.2	12.5	6.5	4.2	3.3	2.4	1.3	0.7
1971	38.7	92.5	34.3	11.7	6.0	4.2	2.9	2.1	1.1	0.7
1972	35.1	84.4	34.2	11.4	5.8	3.7	2.6	1.8	1.2	0.5
1973	32.6	82.9	33.9	11.9	5.9	3.6	2.4	1.8	1.0	0.5
1974	30.6	82.4	34.5	11.9	6.2	3.3	2.2	1.4	0.9	0.5
1975	29.0	76.4	30.3	9.9	5.6	2.7	2.1	1.4	0.9	0.5
1961–65	40.7	95.8	35.5	13.6	7.3	4.7	3.8	2.5	1.5	0.5
1966–70	45.2	101.1	35.0	12.5	6.6	4.3	3.4	2.4	1.4	0.6
1971–75	33.3	83.8	33.3	11.3	5.9	3.5	2.4	1.7	1.0	0.6
1961–75	39.9	93.3	34.5	12.5	6.6	4.2	3.2	2.2	1.3	0.6

1) Suomessa asuvien miesten avioliitot – I Finland bosatta mäns giftermål – The marriages of men residing in Finland

4.1.2. Avioitumisikä

Taulussa 11 esitetään ensimmäisen ja uuden avioliiton solmineiden mediaani-ien kehitys vuosina 1961–75.

Ensimmäisen avioliiton solmivat miehet noin 24-vuotiaana, naiset noin 22-vuotiaana. Koko 1960-luvun ajan alentunut ensimmäisen avioliiton solmineiden mediaani-ikä on kääntynyt nousuun 1970-luvulla. Vuonna 1975 ensimmäinen avioliitto solmittiin keskimäärin hiukan vanhempana kuin vuonna 1961. Muutokset ovat pieniä, vuoden murto-osa, mutta johdonmukaisia. Ensimmäistä avioliittoa solmivien miesten ja naisten ikäero on 1960-luvun alkupuolella ollut 1.7–1.9 vuotta, mutta kaventunut sitten, ollen 1970-luvun alkupuoliskolla 1.2–1.4 vuotta.

Samat piirteet ovat havaittavissa sekä kaupungeissa ja kauppaloissa että maalaiskunnissa avioliiton solmineiden mediaani-ien kehityksessä. Kaupungeissa ja kauppaloissa miesten ja naisten mediaani-ien ero on pienempi kuin maalaiskunnissa, mutta molemmissa kuntatyypeissä tuo ero on pienentynyt.

Uuden avioliiton solmineiden mediaani-ikä on laskenut tuntuvasti. Naiset solmivat uuden avioliiton vuonna 1961 lähes 38-vuotiaana, vuonna 1975 keskimäärin 6 vuotta nuorempina. Uutta avioliittoa solmivien miesten mediaani-ikä on laskenut 41:stä 35:een, niinkään noin 6:lla vuodella.

4.1.2. Giftermälsålder

I tabell 11 återges medianålderns utveckling åren 1961–75 hos dem som ingått första och nytt äktenskap.

Första äktenskap ingår männen vid ca 24 års ålder, kvinnorna vid ca 22 års ålder. Den under hela 1960-talet fortsatta nedgången i medianåldern hos dem som ingått första äktenskap förbyttes i en ökning under 1970-talet. År 1975 ingicks det första äktenskapet vid i genomsnitt något högre ålder än år 1961. Förändringarna är små, bråkdelar av år, men konsekventa.

Alderskillnaden mellan män och kvinnor som ingått första äktenskap var under förra hälften av 1960-talet 1.7–1.9 år, men den har sedan avtagit och utgjorde under förra hälften av 1970-talet 1.2–1.4 år.

Samma drag i utvecklingen av medianåldern hos dem som ingått äktenskap kan observeras såväl i städerna och köpingarna som i landskommunerna. Skillnaden mellan männens och kvinnornas medianålder är i städerna och köpingarna mindre än i landskommunerna, men i vardera kommuntypen har skillnaden avtagit.

Medianåldern hos dem som ingått nytt äktenskap har kännbart sjunkit. År 1961 ingick kvinnor nytt äktenskap vid närmare 38 års ålder, år 1975 vid i medeltal 6 år lägre ålder. Medianåldern hos män som ingått nytt äktenskap har nedgått från 41 till 35, likaså med ca 6 år. Att

11. Avioliiton solmineiden mediaani-ikä vuosina 1961–75
Medianåldern vid äktenskapets ingående åren 1961–75
Median age at the time of contracting marriage in 1961–75

Vuosi År Year	Ensimmäisen avioliiton solmineet Till första äktenskap vigda For the first time married						Uuden avioliiton solmineet Omgifta Remarried		Yhteensä Summa Total	
	Koko maa Hela riket Whole country		Kaupungit ja kaup. Städer och köpingar Urban communes		Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes		M ¹⁾	N	M ¹⁾	N
	M ¹⁾	N	M ¹⁾	N	M ¹⁾	N				
1961	24.3	22.6	24.0	22.8	24.6	22.4	41.3	37.9	24.8	23.0
1962	24.2	22.5	23.9	22.7	24.5	22.3	41.1	38.1	24.7	22.9
1963	24.1	22.3	23.8	22.5	24.4	22.1	41.1	37.9	24.6	22.7
1964	24.0	22.1	23.8	22.4	24.3	21.8	40.5	37.4	24.5	22.6
1965	23.9	22.0	23.7	22.3	24.1	21.6	41.1	38.1	24.4	22.4
1966	23.8	22.0	23.6	22.3	24.0	21.7	40.9	38.1	24.3	22.4
1967	23.7	22.1	23.5	22.3	23.9	21.7	40.4	36.9	24.1	22.4
1968	23.5	22.1	23.4	22.4	23.7	21.8	39.9	37.0	23.9	22.4
1969	23.5	22.2	23.5	22.5	23.6	21.9	40.1	36.3	23.9	22.5
1970	23.5	22.3	23.5	22.6	23.6	21.9	40.4	36.6	23.9	22.6
1971	23.7	22.4	23.7	22.7	23.6	22.1	39.6	35.6	24.0	22.8
1972	23.9	22.6	23.9	22.8	23.8	22.1	37.8	34.1	24.3	22.9
1973	24.1	22.7	24.1	22.9	24.1	22.3	36.5	33.3	24.5	23.1
1974	24.3	22.9	24.3	23.1	24.2	22.5	35.4	31.8	24.8	23.3
1975	24.3	22.8	24.4	23.0	24.3	22.4	35.3	32.1	24.9	23.2
1961–65	24.1	22.3	23.8	22.5	24.4	22.1	41.0	37.9	24.6	22.7
1966–70	23.6	22.2	23.5	22.4	23.7	21.8	40.4	37.0	24.0	22.5
1971–75	24.0	22.7	24.0	22.9	24.0	22.3	36.9	33.3	24.5	23.0
1961–75	23.9	22.4	23.8	22.6	24.0	22.0	39.4	36.0	24.3	22.7

1) Suomessa asuvien miesten avioliitot – De i Finland bosatta männens giftermål – The marriages of men residing in Finland.

Ensimmäisen avioliiton solmineiden mediaani-ikänsä nousu johtuneen ainakin osittain ikärakenteen muutoksesta eli siitä, että avioliittoon saavuttavat uudet ikäluokat ovat edellisiä ikäluokkia pienempiä, jolloin vanhempien (ja suurempien) ikäluokkien avioituneisuuden suhteellisen osuuden kasvu nostaa mediaani-ikää. Samoin uuden avioliiton solmineiden mediaani-ikänsä laskuun vaikuttaneen muiden tekijöiden (avioerojen lisääntyminen, miesten ylikuolleisuus) ohella myös ikärakenteen muutos – suurten ikäluokkien tulo elämänvaiheeseen, jossa ensimmäiset avioliitot purkautuvat ja uusia solmitaan.

Miesten ja naisten ikäeroa avioliittoa solmittaessa valaisee myös taulu 12, jossa on esitetty vaimon mediaani-ikä miehen ikäryhmän mukaan avioliittoa solmittaessa vuosina 1961–1975.

Naisten mediaani-ikä avioliittoa solmittaessa on pysynyt miltei ennallaan kaikissa miesten ikäryhmissä paitsi 60 vuotta täyttäneiden ryhmässä, jossa se on noussut. Yleensä miehet näyttävät menevän avioliittoon itseään nuorempien naisten kanssa ikäeron kasvaessa sitä suuremmaksi mitä vanhemmasta miesten ikäryhmästä on kysymys.

Medianäldern hos dem som ingått första äktenskap har ökat torde åtminstone delvis bero på åldersstrukturens förändring, dvs. på att de nya åldersklasser som når äktenskapsålder är mindre än de föregående åldersklasserna, varvid medianåldern ökar genom att den relativa andelen för de äldre (och större) åldersklassernas giftermålstal växer. Förutom andra faktorer (ökat antal äktenskapsskillnader, männens överdödlighet) torde åldersstrukturens förändring inverka på den sjunkande medianåldern hos dem som ingått nytt äktenskap – de stora åldersklasserna inträder i det levnadsskede då de första äktenskapen upplöses och nya ingås.

Åldersskillnaden mellan män och kvinnor vid ingående av äktenskap blir belyst också i tabell 12, i vilken hustruns medianålder angetts efter mannens åldersgrupp vid ingående av äktenskap åren 1961–1975.

Kvinnornas medianålder vid ingående av äktenskap har förblivit nästan oförändrad i männens alla åldersgrupper utom i gruppen av dem som fyllt 60 år, i vilken den stigit. I allmänhet synes männen ingå äktenskap med kvinnor som är yngre än de själva och åldersskillnaden blir allt större ju äldre åldersgrupp av män det är fråga om.

12. Vaimon mediaani-ikä miehen ikäryhmän mukaan avioliittoa solmittaessa vuosina 1961–75
Hustruns medianålder efter mannens åldersgrupp vid äktenskapets ingående åren 1961–75
Median age for bride at the time of contracting marriage by the groom's age group in 1961–75

Vuosi År Year	Miehen ikäryhmä – Mannens åldersgrupp – Groom's age group									
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–
1961	19.1	21.7	23.4	27.4	32.1	36.5	41.4	45.7	49.5	53.7
1962	18.7	21.6	23.4	27.4	32.2	36.9	41.9	44.9	48.7	54.8
1963	18.5	21.3	23.4	27.2	31.8	35.8	42.2	45.8	49.7	54.6
1964	18.4	21.2	23.4	27.0	31.9	36.5	41.5	44.9	49.6	56.2
1965	18.3	21.1	23.3	26.8	31.5	36.8	40.0	46.2	48.5	55.7
1966	18.5	21.2	23.4	27.0	31.6	37.0	40.5	45.8	49.4	56.8
1967	18.6	21.4	23.4	26.7	31.0	35.7	40.8	44.9	50.0	57.3
1968	18.6	21.5	23.4	26.7	31.0	36.9	40.7	45.7	48.8	56.8
1969	18.6	21.7	23.5	26.7	31.0	36.2	41.4	45.7	50.1	58.6
1970	18.8	21.7	23.5	26.9	31.4	36.2	41.6	46.1	49.5	57.6
1971	18.6	21.8	23.7	27.3	31.3	36.6	41.0	46.0	50.6	58.6
1972	18.7	21.8	23.9	27.5	31.3	36.4	41.1	46.0	50.2	58.5
1973	18.7	21.9	24.1	27.7	31.6	35.6	40.2	46.4	50.3	59.1
1974	18.7	21.9	24.2	27.7	31.5	36.1	40.6	45.1	50.0	60.2
1975	18.6	21.9	24.1	27.5	31.2	35.8	40.8	45.7	50.5	60.5
1961–65	18.5	21.4	23.4	27.2	31.9	36.5	41.4	45.5	49.2	55.0
1966–70	18.6	21.5	23.4	26.8	31.2	36.4	41.1	45.7	49.6	57.4
1971–75	18.7	21.9	24.0	27.6	31.4	36.1	40.8	45.9	50.3	59.4
1961–75	18.6	21.6	23.6	27.2	31.5	36.4	41.1	45.7	49.6	57.1

4.1.3. Avioituneisuus kohorteittain

Avioituneisuudessa havaitut muutokset herättävät kysymyksen, johtuvatko ne pelkästään ikärakenteen muutoksista, vai onko ensimmäisen avioliiton solmimiskä todella noussut, vai onko kysymys siitä, että lopullinen avioituvuus on vähentynyt. Näihin kysymyksiin etsitään vastausta kohorttialyysin avulla. Liitteessä 4 ja allaolevassa kuviossa 6 on tarkasteltu vuosina 1930–1958 syntyneiden mies- ja naiskohorttien ikää ensimmäisen avioliiton solmimishetkellä vuosina 1956–1975. Tarkastelu on rajoitettu alle 30-vuotiaana solmittuihin avioliittoihin. Liitteessä 4 on selostettu, miten luvut on laskettu.

Miehet

Kohortit 1939/40–1944/45 – sotavuosien pienet ikäluokat – sekä 1945/46 – suurten ikäluokkien ensimmäinen kohortti – erottuvat selvästi keskimääräistä runsaamman avioituneisuuden kohorteiksi. Vuonna 1946/47 ja sen jälkeen syntyneiden kohorttien avioituneisuus on jatkuvasti laskenut. Kuviossa 6 nähdään miten nuorimpien kohorttien käyrän huippu jää yhä alhaisemmalle tasolle. Niiden lopullinen avioituneisuus näyttää siis jäävän huomattavasti edellisistä kohortteista alhaisemmaksi, ellei kehityksessä tapahdu todella merkittävää käännettä.

Miesten avioitumisiässä on tapahtunut myös selviä muutoksia:

- nuorella iällä, so. alle 24-vuotiaana, solmitut avioliitot ovat yleisempiä vuosien 1943–1948 välisenä aikana syntyneillä kohorteilla kuin niitä vanhemmilla ja nuoremmilla kohorteilla. Kuvioon piirrettyjen 1944/45 ja 1946/47 kohorttien käyrät lähtevät jyrkimpään nousuun.
- vuosien 1939–1944 välisenä aikana syntyneiden kohorttien avioituneisuuskäyrän (kuviossa kohortit 1939/40, 1942/43) huippu on leveämpi kuin muiden, mikä kuvaa sitä, että niiden avioituneisuus pysyi korkeana suhteellisen pitkään, 23-vuotiaasta noin 27–28-vuotiaaksi asti. Nuorempien kohorttien avioituneisuuskäyrän huippu on terävämpi ja käyrä laskee paljon jyrkemmin kuin edellisillä kohorteilla.

Naiset

Naisten avioituneisuudessa on havaittavissa samantyyppiset piirteet kuin miesten avioituneisuudessa, joskaan ei yhtä selvinä. Vuosina 1940/41–1947/48 syntyneet kohortit avioituivat muita selvästi runsaammin, ja nuorimpien kohorttien avioituneisuus on huomattavasti laskenut. Avioitumisiässä on ensin tapahtunut nuorentumista (kohortit 1942/43–1948/49 avioituivat muita runsaammin alle 22-vuotiaana) ja sitten avioitumiskä on alkanut taas nousta. Kuviossa 1949/50 ja 1950/51 kohorttien käyrien alkupäätt jäävät aikaisemmin syntyneiden kohorttien avioituneisuuskäyrien alapuolelle.

4.1.3. Giftermälsfrekvens per kohort

De i giftermälsfrekvensen observerade förändringarna väcker frågan huruvida de endast beror på förändringar i åldersstrukturen eller huruvida åldern vid ingående av det första äktenskapet faktiskt har stigit, eller huruvida det är fråga om att det slutliga giftermälsfrekvensen har minskat. På dessa frågor söker man svar med tillhjälp av kohortanalys. I bilaga 4 och i nedanstående figur 6 undersöks de åren 1930–1958 födda mans- och kvinnokohorternas ålder vid den tidpunkt då det första äktenskapet ingicks åren 1956–1975. Undersökningen har begränsats till äktenskap ingångna vid lägre ålder än 30 år. I bilaga 4 ges en redogörelse för hur siffrorna har beräknats.

Män

Kohorterna 1939/40–1944/45 – de små, under krigsåren födda åldersklasserna – samt 1945/46 – de stora åldersklassernas första kohort – avtecknar sig som kohorter med tydligt större giftermälsfrekvens än det genomsnittliga. Giftermålstalet för kohorter födda 1946/47 och därefter har successivt sjunkit. Av figur 6 framgår hur toppen av kurvan för de yngsta kohorterna stannar på allt lägre plan. Deras slutliga giftermålstalet synes således bli betydligt lägre än de föregående kohorternas, om inte en verkligt betydande förändring i utvecklingen inträder.

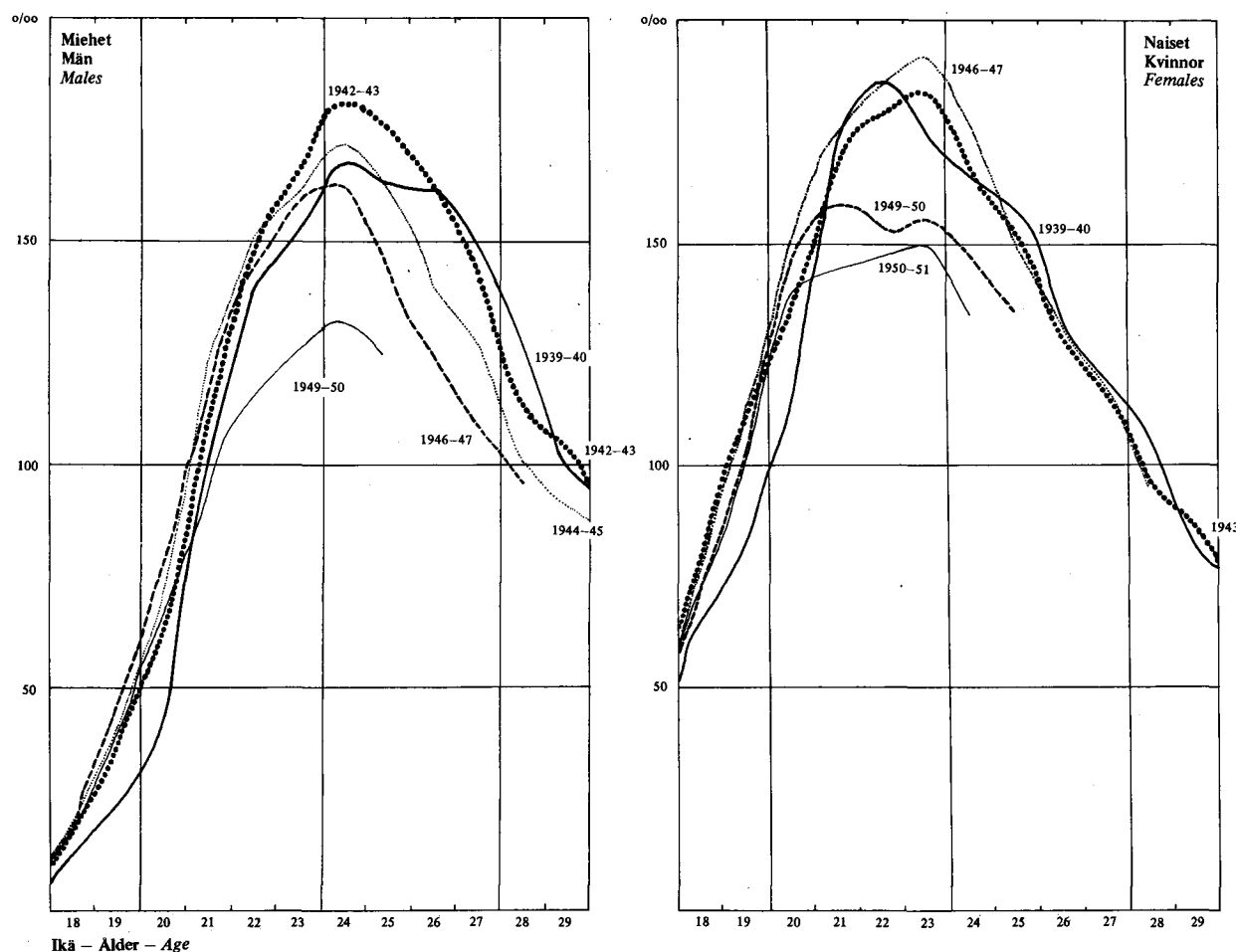
Också männens giftermålsålder har undergått tydliga förändringar:

- äktenskap som ingåtts i unga år, dvs. före 24 års ålder är vanligare i kohorterna av födda mellan åren 1943 och 1948 än i de äldre och de yngre kohorterna. I figuren har kurvorna för kohorterna 1944/45 och 1946/47 den brantaste stigningen.
- toppen av kurvan för giftermålstalet i kohorterna av födda mellan åren 1939 och 1944 (i figuren kohorterna 1939/40, 1942/43) är bredare än de övrigas, vilket anger att deras giftermälsfrekvens förblev högt relativt länge, från 23 ända till 27–28 års ålder. Toppen av kurvan för de yngre kohorternas giftermålstalet är spetsigare och kurvan sjunker mycket brantare än i de föregående kohorterna.

Kvinnor

I kvinnornas giftermälsfrekvens kan man observera likadana drag som i männens giftermälsfrekvens, om än icke lika tydliga. Kohorterna av födda åren 1940/41–1947/48 gifte sig i tydligt större utsträckning än de andra, och de yngsta kohorternas giftermålstalet har sjunkit betydligt. Giftermålsåldern har först undergått en förnyring (kohorterna av födda 1942/43–1948/49 gifte sig i större omfattning än andra vid lägre ålder än 22 år) och sedan har giftermålsåldern på nytt börjat stiga. I figuren ligger början av kurvorna för kohorterna 1949/50 och 1950/51 under kurvorna för tidigare födda.

Kuvio 6. Avioituneisuus eräissä kohorteissa
 Figur 6. Äktenskapsbildning i vissa kohorter
 Figure 6. Nuptiality in certain cohorts

Yhteenveto

Kohorttien avioituneisuuden tarkastelu osoittaa, että avioituneisuuden nousu 1960-luvulla johtui siitä, että samanaikaisesti kun 1940-luvun alkupuolisella syntyneiden kohorttien avioituneisuus pysyi suhteellisen pitkään korkeana, 1940-luvun keskivaiheilla syntyneiden kohorttien avioituneisuusikä laski. Eri kohorttien avioituneisuus ikäänkuin tiivistyi samoille vuosille.

Liitteen 4 luvuista havaitaan, että kahtena – kolmena tarkastelujakson viimeisenä vuotena avioituneisuus on selvästi laskenut kaikissa kohorteissa. 1970-luvulla jokin tekijä on vähentänyt merkittävästi avioitumista kaikissa ikäryhmissä. Ehkäpä avoliittojen yleistyminen on sellainen tekijä. Toinen ehkä merkittävä avoliittaisuutta vähentävä tekijä lienee voimakas muuttoliike – se on vääristänyt alueellisia sukupuolirakenteita eli lisännyt kaupunkien naisemmyyttä ja maaseudun miesenemmyyttä siten heikentäen »avoliittomarkkinoita». Sukupuolirakenteen merkitys avioituneisuutta vähentävänä tekijänä on vain hypoteesi, sillä avioituneisuutta mies- tai naisemmistöisillä alueilla ei ole tästä näkökulmasta tutkittu.

Sammandrag

Analysen av kohorternas giftermålstal utvisar, att orsaken till giftermålsfrekvensens ökning under 1960-talet var att samtidigt som giftermålsfrekvensen i kohorterna av födda under förra hälften av 1940-talet förblev högt relativt länge, sjönk giftermålsåldern i kohorterna av i mitten av 1940-talet födda. De olika kohorternas giftermålsfrekvens liksom koncentrerades till samma år.

Av siffrorna i bilaga 4 framgår, att giftermålstalet under de två-tre sista åren av översiktsperioden tydligt sjunkit i alla kohorter. Under 1970-talet har någon faktor i hög grad minskat äktenskapsfrekvensen i alla åldersgrupper. En sådan faktor är kanske att äktenskapsliknande samlevnad blivit allmänare. En annan eventuellt betydelsefull faktor som sänker giftermålsfrekvensen torde vara den kraftiga flyttningsrörelsen – den har vanställt de regionala könsstrukturerna dvs. ökat kvinnoöverskottet i städerna och mansöverskottet på landsbygden och sålunda försvagat »äktenskapsmarknaden». Könsstrukturens betydelse i egenskap av faktor som minskar giftermålsfrekvensen är endast en hypotes, ty giftermålsfrekvensen inom områden med mans- eller kvinnoöverskott har inte undersökts ur denna synvinkel.

4.1.4. Avioituneisuus alueittain

Avioituneisuuden alueellista vaihtelua kuvaa taulu 13, jossa esitetään 20–34 vuoden ikäisinä avioliiton solmineiden naisten määrä 10 000 vastaavanikäistä naista kohden lääneittäin.

Avioituneisuus on ollut tarkastelujakson aikana korkeinta Uudenmaan, Vaasan ja Oulun lääneissä. Melko alhainen avioituneisuus on ollut Itä-Suomen (Kymen, Mikkelin ja Pohjois-Karjalan) lääneissä sekä Lapin läänissä.

Avioituneisuus on tarkastelujakson aikana ensin nousut kaikissa lääneissä, mutta alkanut sitten vuosikymmenen lopulla laskea. 1970-luvun puoleenväliin mennessä eri läänien väliset erot ovat hieman kaventuneet. Jyrkintä avioituneisuuden lasku on ollut Uudenmaan läänissä.

Kaupungeissa ja kauppaloissa avioituneisuus on säilynyt korkeampana kuin maalaiskunnissa joskin niiden välinen ero on kaventunut, kun kaupunkien ja kauppaloitten avioituneisuus on alentunut jyrkemmin kuin maalaiskuntien.

13. 20–34-vuotiaiden naisten avioituneisuus lääneittäin vuosina 1961–75
Giftermålsintensitet för kvinnor vid 20–34 års ålder länsvis åren 1961–75
Frequency of marriages of women in the age of 20–34 by province in 1961–75

Vuosi År Year	Uudenmaan lääni Nylands län	Turun-Porin lääni Åbo-Björneborgs län	Ahvenanmaa Åland	Hämeen lääni Tavastehus län	Kymen lääni Kymmene län	Mikkelin lääni St Michels län	Pohjois-Karjalan lääni Norra Karelen län	Kuopion lääni Kuopio län	Keski-Suomen lääni Mellersta Finlands län	Vaasan lääni Vasa län	Oulun lääni Uleåborgs län	Lapin lääni Lapplands län	Koko maa Hela riket Whole country	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar Urban communes	Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes
1961	581	501	533	520	503	518	484	502	505	559	523	519	529	590	480
1962	563	493	521	500	469	496	432	490	483	539	555	487	514	571	465
1963	524	477	692	482	450	444	457	470	451	506	476	466	485	549	427
1964	531	477	595	474	451	465	434	470	459	505	487	451	487	528	443
1965	556	480	446	491	469	459	495	493	475	511	507	477	504	544	459
1966	570	535	501	537	528	497	544	507	516	575	534	515	542	586	491
1967	615	582	698	571	556	520	569	544	540	616	578	578	583	631	522
1968	582	552	608	565	552	519	535	541	577	586	541	535	562	586	528
1969	574	543	440	593	542	552	547	570	575	560	585	526	565	592	527
1970	584	538	525	579	537	562	539	585	560	585	568	536	567	591	531
1971	524	499	392	525	533	536	505	516	546	559	553	494	525	546	494
1972	480	498	390	483	500	478	463	477	475	485	503	421	483	522	423
1973	473	470	407	467	471	449	461	477	475	481	494	434	471	496	427
1974	460	471	401	450	475	442	428	482	478	473	505	435	465	480	434
1975	382	430	323	414	421	424	453	461	433	432	440	386	415	433	378

4.2. PURKAUTUNEET AVIOLIITOT

4.2.1. Purkautumisen syy

Avioliiton purkautuminen saattaa tapahtua joko toisen aviopuolison kuoleman johdosta taikka lain edellyttämin toimin. Tuomioistuim voi purkaa avioliiton joko myöntämällä avioeron tai tuomitsemalla avioliiton peruuntuneeksi. Kun tässä esityksessä puhutaan avioliiton rikkoutumisesta tai avioeroista, tarkoitetaan kaikkia tuomioistuimen päätöksellä tapahtuvia avioliittojen purkautumisia.

4.1.4. Giftermålsfrekvens per region

Giftermålsfrekvensens regionala variation beskrivs i tabell 13, som återger antalet kvinnor som vid 20–34 års ålder ingått äktenskap per 10 000 kvinnor i motsvarande ålder länsvis.

Under översiktsperioden har giftermålsfrekvensen varit högst i Nylands, Vasa och Uleåborgs län. Rätt lågt har giftermålsfrekvensen varit i östra Finland – i Kymmene, St Michels och Norra Karelen län – samt i Lapplands län.

Giftermålsfrekvensen har under översiktsperioden först ökat i alla län, men sedan har det begynt sjunka i slutet av årtiondet. Till mitten av 1970-talet har skillnaderna mellan de olika länen minskat något. Brantast har giftermålsfrekvensens nedgång varit i Nylands län.

I städerna och köpingarna har giftermålsfrekvensen hållit sig högre än i landskommunerna, även om skillnaden mellan dem minskat då giftermålsfrekvensen i städerna och köpingarna sjunkit brantare än i landskommunerna.

4.2. UPPLÖSTA ÄKTENSKAP

4.2.1. Orsak till upplösning av äktenskap

Upplösning av äktenskap kan ske antingen till följd av den ena makens död eller genom i lag förutsatta åtgärder. Domstol kan upplösa äktenskap genom att antingen bevilja äktenskapsskillnad eller döma till återgång av äktenskap. Då söndring av äktenskap, skilsmässor eller äktenskapskillnader omnämns i denna framställning åsyftas samtliga upplösningar av äktenskap genom domstols beslut.

Vuodesta 1971 lähtien avioerotilastoon on sisällytetty myös ne avioerot, jotka ulkomaisten tuomioistuimissa on myönnetty Suomessa vakinaisesti asuville henkilöille, joten vuodesta 1971 avioerotilasto on hieman laajempi kuin aikaisemmin.

Taulussa 14 on jaoteltu purkautuneet avioliitot purkautumisen syyn mukaan.

Avioliittojen purkautuminen on lisääntynyt tarkastelujakson aikana 37 %:lla. Eniten on kasvanut avioerojen määrä. Miehen kuoleman johdosta purkautuneiden avioliittojen määrä on myös kasvanut. Vaimon kuoleman johdosta purkautuneiden avioliittojen määräsä ei ole tapahtunut muutoksia.

I skilsmässostatistiken har alltsedan år 1971 också de äktenskapsskillnader medtagits, som vid domstolar i utlandet har beviljats i Finland stadigvarande bosatta personer, varför skilsmässostatistiken från och med år 1971 är något mera omfattande än tidigare.

I tabell 14 fördelas de upplösta äktenskapen efter orsaken till upplösningen.

Under översiktsperioden har antalet upplösta äktenskap ökat med 37 %. Antalet äktenskapsskillnader har vuxit mest. Likaså har antalet äktenskap upplösta till följd av mannens död ökat. I antalet äktenskap som upplösts till följd av hustruns död har inga ändringar inträffat.

14. Purkautuneet avioliitot purkautumisen syyn mukaan vuosina 1961–75
Upplösta äktenskap efter orsaken till upplösningen åren 1961–75
Dissolved marriages by cause of separation in 1961–75

Vuosi År Year	Purkautumisen syy Orsaken till upplösningen Cause of separation			Yhteensä Summa Total
	Miehen kuolema Männens död Death of husband	Vaimon kuolema Hustruns död Death of wife	Laillinen ero Laga skillnad Legal divorce	
Koko maa – Hela riket – Whole country				
1961	11 987	5 019	3 931	20 937
1962	12 929	5 150	4 004	22 083
1963	13 067	5 118	4 188	22 373
1964	13 219	5 120	4 458	22 797
1965	13 751	5 294	4 594	23 639
1966	13 698	5 158	4 856	23 712
1967	14 096	5 243	5 209	24 548
1968	14 253	5 330	5 416	24 999
1969	14 830	5 468	5 895	26 193
1970	14 378	5 246	6 044	25 668
1971	14 826	5 386	7 175	27 387
1972	14 163	5 079	8 254	27 496
1973	14 166	4 856	8 831	27 853
1974	14 551	5 019	10 019	29 589
1975	14 164	5 082	9 358	28 604
1961–65	12 991	5 140	4 235	22 366
1966–70	14 251	5 289	5 484	25 024
1971–75	14 374	5 084	8 727	28 185
1961–75	13 872	5 171	6 149	25 192

4.2.2. Avioerot

Avioerojen lukumäärä on noussut tarkastelujakson aikana nopeasti. Kun vuonna 1961 avioeroja oli vain noin 4 000, vuonna 1975 niitä oli lähes 9 000 eli avioerojen lukumäärä on yli kaksinkertaistunut. Lukumäärän kasvu on ollut jatkuva vuoteen 1974 asti, jolloin avioerojen määrä oli 10 019. Vuonna 1975 avioerojen määrä oli 7 % edellisvuotta pienempi, 9 358.

Suurin osa avioeroista tapahtuu kaupungeissa ja kauppaloissa. Kuntatyyppien välinen ero on edelleen varsin huomattava, vaikka avioerojen lukumäärä keski-väkiluvun 100 000 henkeä kohti on noussut hitaammin kaupungeissa ja kauppaloissa (1.8-kertaiseksi) kuin maalaiskunnissa (2.8-kertaiseksi).

Asumuserojen määrän kehitys on ollut jokseenkin samanlaista kuin avioerojen määrän kehitys lukuunottamatta lyhyttä jaksoa 1964–65, jolloin asumuserojen määrä hieman laski. Asumuserojen yleistyminen on ollut erityisen nopeaa maalaiskunnissa.

4.2.2. Äktenskapsskillnader

Antalet äktenskapsskillnader har snabbt stigit under översiktsperioden. Medan antalet äktenskapsskillnader år 1961 var endast ca 4 000, hade det år 1975 stigit till närmare 9 000 dvs. mer än fördubblats. Antalet fortfor kontinuerligt att stiga ända till år 1974, då antalet äktenskapsskillnader utgjorde 10 019. År 1975 var antalet äktenskapsskillnader 7 % mindre än året förut, 9 358.

Största delen av äktenskapsskillnaderna sker i städerna och köpingarna. Skillnaden mellan kommuntyperna är fortfarande mycket avsevärd, fastän antalet skilsmässor per 100 000 personer av medelfolkmängden har stigit långsammare i städerna och köpingarna (1.8-faldigt) än i landskommunerna (2.8-faldigt).

Utvecklingen av antalet hemskillnader har varit ungefär likadan som utvecklingen av antalet äktenskapsskillnader, fränsett den korta perioden 1964–65, då antalet hemskillnader nedgick något. Speciellt snabbt har hemskillnader blivit vanligare i landskommunerna.

15. Avio- ja asumuserot vuosina 1961–75
 Skilsmässor och hemskillnader åren 1961–75
 Divorces and judicial separations in 1961–75

Vuosi År Year	Avioerot Skilsmässor Divorces						Asumuserot Hemskillnader Judicial separations					
	Koko maa Hela riket Whole country		Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar Urban communes		Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes		Koko maa Hela riket Whole country		Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar Urban communes		Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes	
	Luku Antal Number	0/0000 ¹⁾	Luku Antal Number	0/0000 ¹⁾	Luku Antal Number	0/0000 ¹⁾	Luku Antal Number	0/0000 ¹⁾	Luku Antal Number	0/0000 ¹⁾	Luku Antal Number	0/0000 ¹⁾
1961	3 931	88	2 804	162	1 127	41	1 832	41	1 423	82	409	15
1962	4 004	89	2 875	162	1 129	41	2 163	48	1 677	95	486	18
1963	4 188	93	3 104	168	1 084	41	2 153	48	1 711	93	442	17
1964	4 458	98	3 338	172	1 120	43	1 926	42	1 491	77	435	17
1965	4 594	101	3 468	174	1 126	44	2 048	45	1 562	78	486	19
1966	4 856	106	3 598	175	1 258	50	2 281	50	1 784	87	497	20
1967	5 209	113	3 911	182	1 298	53	2 501	54	1 958	91	543	22
1968	5 416	117	4 169	187	1 247	52	2 932	63	2 267	102	665	28
1969	5 895	127	4 487	197	1 408	60	3 263	71	2 479	109	784	33
1970	6 044	131	4 607	198	1 437	63	3 840	83	2 989	129	851	37
1971	7 175	156	5 300	224	1 875	83	4 313	94	3 313	140	1 000	44
1972	8 254	178	6 400	252	1 854	88	4 775	103	3 728	147	1 047	50
1973	8 831	189	6 854	257	1 977	99	5 084	109	4 002	150	1 082	54
1974	10 019	214	7 777	286	2 242	114	5 461	116	4 266	157	1 195	61
1975	9 358	199	7 276	263	2 082	107	5 002	106	3 929	142	1 073	55
1961–65	4 235	94	3 118	168	1 117	42	2 024	45	1 573	85	452	17
1966–70	5 484	119	4 154	188	1 330	55	2 963	64	2 295	104	668	28
1971–75	8 727	187	6 721	257	2 006	98	4 927	106	3 848	147	1 079	53
1961–75	6 149	134	4 665	210	1 484	63	3 305	72	2 572	116	733	31

1) Keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti – På 100 000 av medelfolkvägden – Per 100 000 mean population

Avioerojen lukumäärä lääneittäin keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti on suurin Etelä-Suomen lääneissä ja erityisesti Uudenmaan läänissä. Myös Lapin läänissä eronneisuus on korkea.

Antalet äktenskapsskillnader länsvis per 100 000 personer av medelfolk mängden är störst i länen i södra Finland och speciellt i Nylands län. Också i Lapplands län är skilsmässotalet högt.

16. Avioerot lääneittäin vuosina 1961–75
Skilsmässor länsvis åren 1961–75
Divorces by province in 1961–75

Vuosi År Year	Lääni – Län – Province														
	Uudenmaan lääni Nylands län	Turun-Porin lääni Åbo-Björneborgs län	Ahvenanmaa Åland	Hämeen lääni Tavastehus län	Kymen lääni Kymmenne län	Mikkelin lääni St. Michels län	Pohjois-Karjalan lääni Norra Karels län	Kuopion lääni Kuopio län	Keski-Suomen lääni Mellersta Finlands län	Vaasan lääni Vasa län	Oulun lääni Uleåborgs län	Lapin lääni Lapplands län	Koko maa Hela riket Whole country	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar Urban communes	Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes
	o/oo oo														
1961	169	84	69	93	89	39	56	58	66	45	49	75	88	162	41
1962	157	85	38	99	86	51	48	64	74	49	58	88	89	162	41
1963	179	80	110	105	93	45	44	59	65	44	59	75	93	168	41
1964	189	88	105	104	93	58	37	66	69	57	58	72	98	172	43
1965	186	94	96	108	98	57	41	67	83	57	53	90	101	174	44
1966	190	102	82	123	99	61	51	78	77	50	58	91	106	175	50
1967	199	103	91	124	101	64	54	81	97	66	72	92	113	182	53
1968	197	121	101	129	103	77	60	80	97	56	81	92	117	187	52
1969	208	119	164	148	124	78	80	99	112	64	79	95	127	197	60
1970	216	121	131	139	130	92	76	99	114	68	84	108	131	198	63
1971	235	154	159	176	142	93	103	120	139	92	115	110	156	224	83
1972	268	182	137	201	181	129	108	135	151	91	119	128	178	252	88
1973	275	178	106	226	199	138	121	137	173	101	133	148	189	257	99
1974	331	200	136	246	207	147	134	167	168	106	137	179	214	286	114
1975	293	192	131	231	213	153	111	149	155	94	142	158	199	263	107
1961–65	176	86	84	102	91	50	45	63	71	50	55	80	94	168	42
1966–70	202	113	114	133	111	74	64	87	99	61	75	96	119	188	55
1971–75	281	181	134	216	188	132	115	142	157	97	129	145	187	257	98
1961–75	223	127	111	152	131	84	73	96	109	69	86	106	134	210	63

4.2.3. Avioerot avioliiton keston mukaan

Yli puolet avioeroista tapahtuu ennen kuin avioliitto on kestänyt kymmenen vuotta. 1970-luvulle tultaessa pitempään kestäneiden avioliittojen rikkoutuminen on yleistynyt. Vuonna 1975 otettiin eniten eroja kuuden avioliittovuoden aikana (kuvio 7).

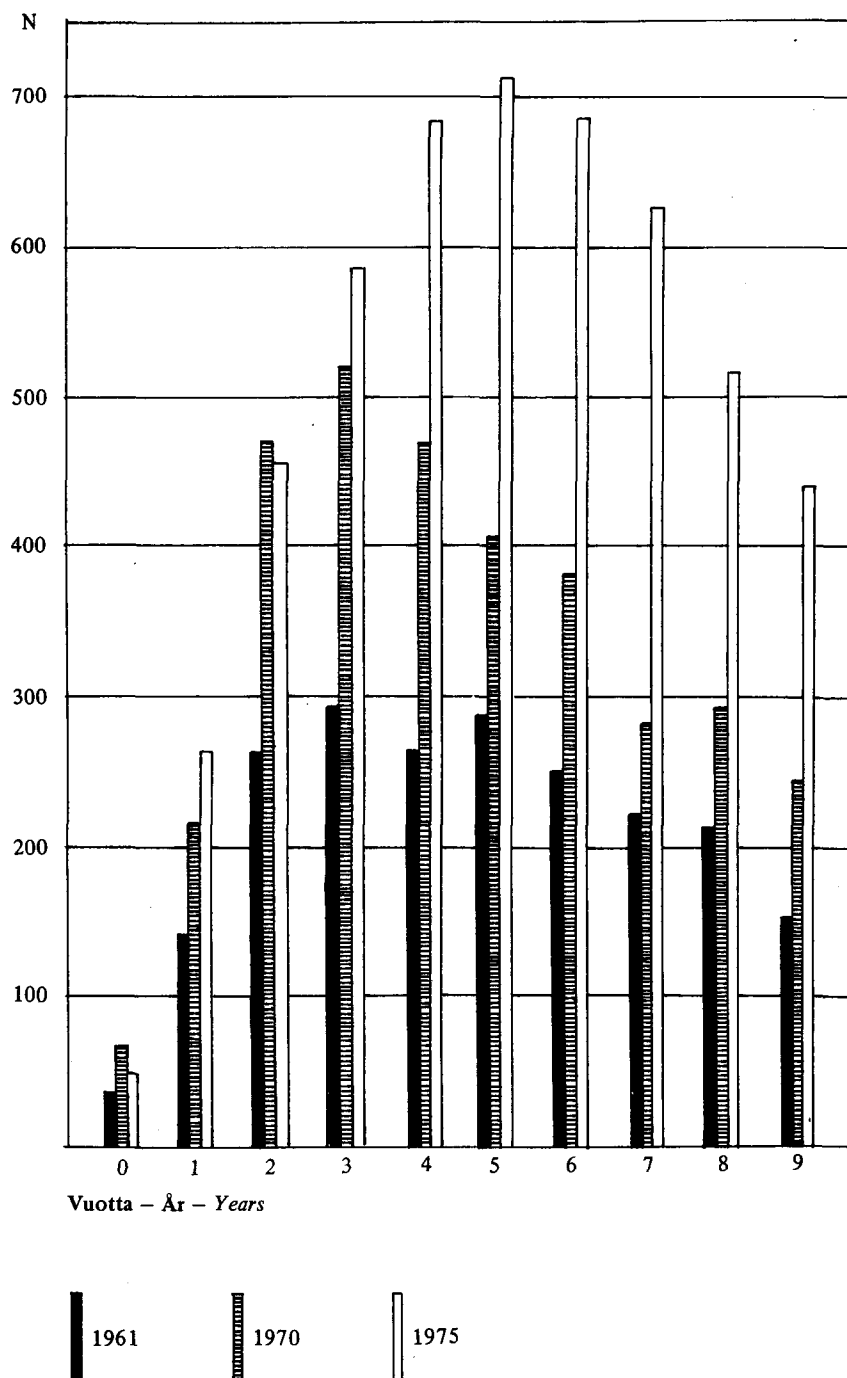
Avioerojen määrä luonnollisesti riippuu myös siitä, paljonko on voimassa olevia avioliittoja. On vaikea sanoa, onko 0 vuotta kestäneiden avioliittojen päättyminen eroon todella vähentynyt, vai johtuuko kuvion 7 osoittama aleneminen siitä, että vuonna 1975 0 vuotta kestäneitä avioliittoja oli avioituneisuuden vähenemisen takia vähemmän kuin vuonna 1970. Jotta voitaisiin päätellä kuinka suuri osuus avioliitoista päättyy eroon, avioerojen määrä kussakin avioliiton kestoluokassa tulee voida suhteuttaa kaikkiin avioliittoihin, jotka ovat olleet voimassa vastaavan ajan.

4.2.3. Äktenskapsskillnader efter äktenskapets varaktighet

Över hälften av skilsmässorna sker förrän äktenskapet varat tio år. Söndring i äktenskap som varat längre har blivit vanligare under 1970-talet. År 1975 uttogs skilsmässor mest under det sjätte äktenskapsåret (figur 7).

Antalet äktenskapsskillnader beror naturligtvis också på hur många giltiga äktenskap det finns. Det är svårt att säga om skilsmässofrekvensen i äktenskap som varat 0 år verkligen har minskat eller om den nedgång som figur 7 utvisar är en följd av att – på grund av det lägre giftermålsfrekvensen – antalet äktenskap som år 1975 varat 0 år var mindre än år 1970. För att kunna sluta sig till hur stor del av äktenskapen som leder till skilsmässa måste man kunna ställa antalet skilsmässor i varje varaktighetsklass i relation till samtliga äktenskap som varit giltiga under motsvarande tid.

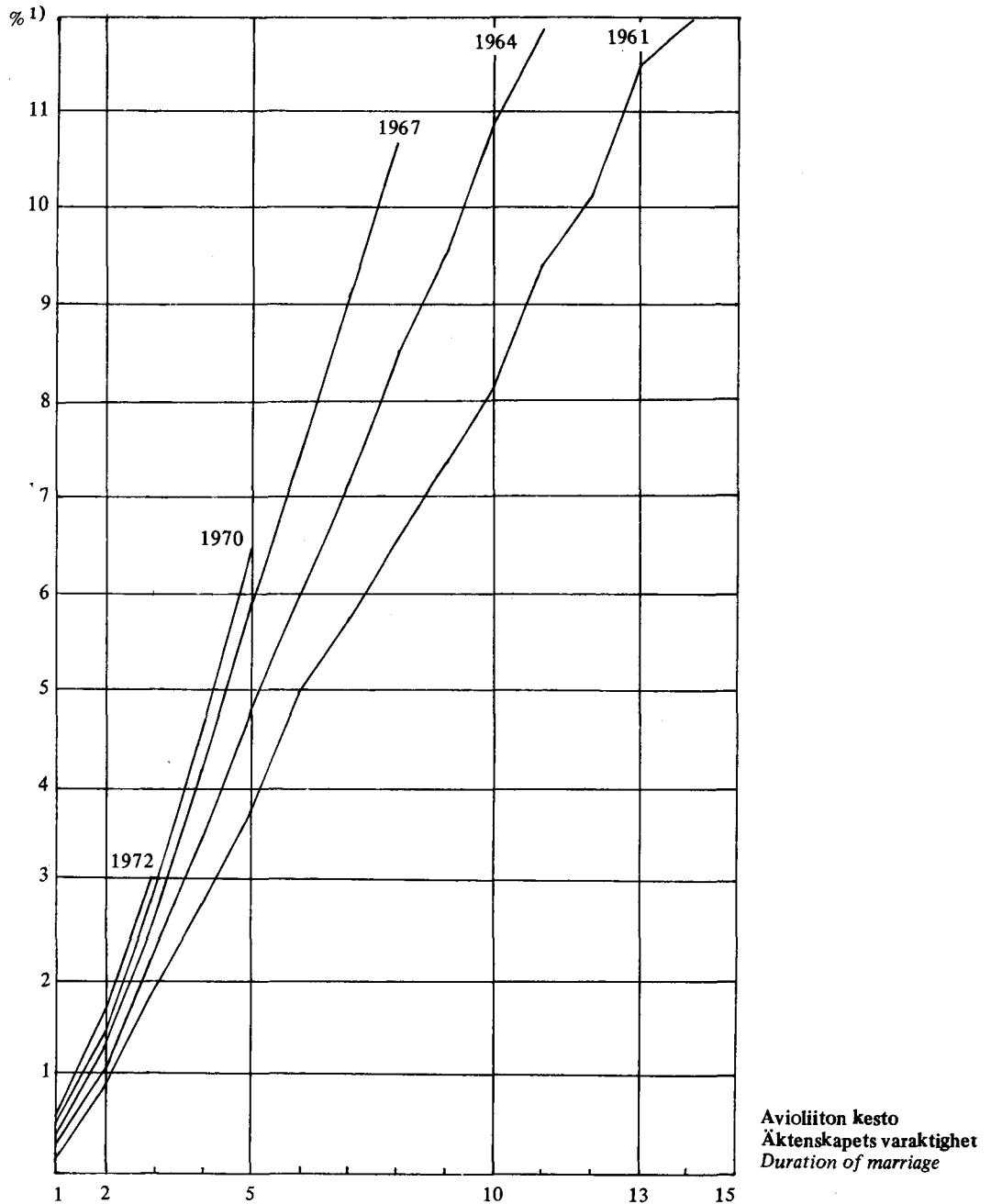
Kuvio 7. Avioerot avioliiton keston mukaan vuosina 1961, 1970 ja 1975
 Figur 7. Skilsmässor efter äktenskapets varaktighet åren 1961, 1970 och 1975
 Figure 7. Divorces by duration of marriage in 1961, 1970 and 1975

Kuviossa 8 esitetään erinä vuosina solmittujen avioliittojen avioerojen kertymä avioliiton keston mukaan prosentteina kaikista samana vuonna solmituista avioliitoista. Kuviosta nähdään, miten myöhemmin solmittujen avioliittojen erokertymä kasvaa yhä nopeammin: vuonna 1961 solmituista avioliitoista 10 % oli päättynyt eroon 12 vuoden kuluessa, kun vuonna 1967 solmituista avioliitoista yhtä suuri osuus oli päättynyt eroon jo 7:ssä vuodessa.

I figur 8 återges summan av skilsmässorna i under vissa år ingångna äktenskap efter äktenskapets varaktighet i procent av samtliga samma år ingångna äktenskap. Av figuren framgår, att summan av skilsmässorna i senare ingångna äktenskap växer allt snabbare: av de äktenskap som ingicks år 1961 hade 10 % lett till skilsmässa inom loppet av 12 år, medan en lika stor del av de äktenskap som ingicks år 1967 hade lett till skilsmässa redan inom 7 år.

Kuvio 8. Vuosina 1961, 1964, 1967, 1970 ja 1972 solmittujen avioliittojen avioerojen kertymä avioliiton keston mukaan
 Figur 8. Kumulativa durationsdifferentierade skilsmässotal av äktenskap ingångna åren 1961, 1964, 1967, 1970 och 1972
 Figure 8. Cumulative rate of divorces in marriages contracted in 1961, 1964, 1967, 1970 and 1972 by duration of marriage

1) 100 solmittua avioliittoa kohden – Per 100 ingångna äktenskap – Per 100 marriages

4.2.4. Avioerot perheen lapsiluvun mukaan

Avioerojen määrä on kasvanut sekä lapsettomissa avioliitoissa että lapsiperheissä. Taulun 17, joka osoittaa eri perhetyyppien avioerojen suhteellisia osuuksia vuosina 1961–75, mukaan sekä lapsettomien että sellaisten avioliittojen, joissa on syntynyt 4 tai useampia lapsia, avioerojen osuudet ovat laskeneet. Lapsettomien avioliittojen osuus avioeroista on laskenut tarkastelujakson aikana 29 %:sta 24 %:iin. Rikkoutuneiden 1-, 2- ja 3-lapsisten avioliittojen suhteellinen osuus kaikista avioeroista on noussut vuoden 1961 62 %:sta 69 %:iin vuonna 1975.

4.2.4. Äktenskapsskillnader efter antalet barn i familjen

Antalet äktenskapsskillnader har ökat såväl i barnlösa äktenskap som i familjer med barn. Enligt tabell 17, som utvisar skilsmässornas relativa andel i familjer av olika typ åren 1961–75, har skilsmässornas andelar sjunkit såväl i barnlösa äktenskap som i sådana i vilka 4 eller flera barn fötts. De barnlösa äktenskapens andel av skilsmässorna har under översiktsperioden sjunkit från 29 % till 24 %. Den relativa andel som antalet söndrade äktenskap med 1, 2 och 3 barn utgör av samtliga äktenskap har stigit från 62 % år 1961 till 69 % år 1975.

17. Avioerot avioliitossa syntyneiden lasten lukumäärän mukaan vuosina 1961–75
Skilsmässor efter antalet i äktenskapet födda åren 1961–75
Divorces by number of births in marriages in 1961–75

Vuosi År Year	Lasten luku – Antal barn – Number of children					Yhteensä Summa Total	Avioeroja Skilsmässor Divorces
	0	1	2–3	4–			
	%						
1961	29.0	31.6	31.0	8.4	100.0	3 931	
1962	28.5	30.7	32.6	8.2	100.0	4 004	
1963	27.8	31.4	31.7	9.1	100.0	4 188	
1964	25.3	32.9	32.7	9.1	100.0	4 458	
1965	25.4	30.9	34.0	9.7	100.0	4 594	
1966	25.9	31.7	32.8	9.6	100.0	4 856	
1967	24.0	30.8	34.9	10.3	100.0	5 209	
1968	25.0	31.1	34.4	9.5	100.0	5 416	
1969	24.8	32.2	33.9	9.1	100.0	5 895	
1970	23.9	33.2	33.7	9.2	100.0	6 044	
1971	23.7	34.2	33.9	8.2	100.0	7 175	
1972	23.4	34.9	34.6	7.1	100.0	8 254	
1973	24.6	34.2	34.3	6.9	100.0	8 831	
1974	24.1	34.9	34.5	6.5	100.0	10 019	
1975	29.1	36.7	30.5	3.7	100.0	9 358	
1961–65	27.1	31.5	32.5	8.9	100.0	4 235	
1966–70	24.7	31.9	33.9	9.5	100.0	5 484	
1971–75	25.1	35.0	33.5	6.4	100.0	8 727	
1961–75	25.4	33.3	33.4	7.9	100.0	6 149	

Taulussa 17 kuvastuu luonnollisesti perherakenteessa tapahtunut muutos: 4- tai useampilapsisten avioliittojen vähentyessä myös niissä tapahtuvien avioerojen määrä vähenee. Suhteutettuna vuosien 1960 ja 1970 väestölaskennoissa mitattuihin perheiden määriin saadaan taulun 18 mukaiset arviot avioerojen yleisyydestä eri perhetyypeissä vuosina 1961 ja 1971. Lapsiperheiden avioeroisuus näyttää lähes kaksinkertaistuneen kymmenessä vuodessa.

I tabell 17 avspeglas givetvis den förändring som familjestrukturen har undergått: då antalet äktenskap med 4 eller flera barn avtar, minskar också antalet äktenskapsskillnader i dem. Om antalet skilsmässor sätts i relation till det antal familjer som mättes vid folkräkningarna åren 1960 och 1970, erhåller man i tabell 18 angivna beräkningar av skilsmässofrekvensen i familjer av olika typ åren 1961 och 1971. Skilsmässofrekvensen i familjer med barn synes nästan ha fördubblats på tio år.

18. Lapsiperheiden ja lapsettomien avioparien avioerot vuosina 1961 ja 1971
 Äktenskapsskillnader bland barnfamiljer och bland barnlösa äkta par åren 1961 och 1971
 Divorces of couples with and without children in 1961 and 1971

	Lapsettomia aviopareja Äkta par utan barn Couples without children		Lapsiperheitä Äkta par med barn Couples with children	
	Avioeroja Skilsmässor Divorces	%	Avioeroja Skilsmässor Divorces	%
VAL 1960				
FoB 1960				
Population census of 1960	207 897		678 822	
1961	1 140	5.5	2 791	4.1
VAL 1970				
FoB 1970				
Population census of 1970	260 562		722 001	
1971	1 702	6.5	5 473	7.6

Vuonna 1961 tapahtui 2 791 lapsiperheessä avioero ja yhteensä 4 872 alle 16-vuotiasta lasta jäi vaille toista huoltajaa. Tarkastelujakson aikainen kehitys on ollut kasvava: vuonna 1975 hajosi 6 637 lapsiperhettä ja tämä kosketti 9 754 0–15-vuotiasta lasta.

0–15-vuotiaiden lasten osuus kaikista avioerolapsista pieneni tarkastelujakson aikana ollen vuosina 1961–65 keskimäärin 86 %, 1966–70 keskimäärin 82 % ja 1971–75 keskimäärin 78 %. Toisin sanoen, avioerot sellaisessa elämänvaiheessa, jossa lapset jo ovat isoja, tulivat suhteellisesti jonkin verran yleisemmiksi. Taulusta 19 ilmenee, kuinka monta 0–15-vuotiasta keskimäärin oli avioeron hajottamissa lapsiperheissä avioliiton keston mukaan.

År 1961 uttogs skilsmässa i 2 791 familjer med barn och sammanlagt 4 872 barn under 16 år blev utan andra vårdnadshavare. Utvecklingen under översiktsperioden har inneburit en ökning: år 1975 splittrade 6 637 familjer med barn och detta berörde 9 754 barn i åldern 0–15 år.

Den andel som barnen i åldern 0–15 år utgjorde av alla skilsmässobarn minskade under översiktsperioden och utgjorde åren 1961–65 i medeltal 86 %, 1966–70 i medeltal 82 % och 1971–75 i medeltal 78 %. Skilsmässorna i sådant levnadsskede, då barnen redan är stora, blev med andra ord proportionsvis något vanligare. Av tabell 19 framgår hur många 0–15 åriga barn det fanns i medeltal i av skilsmässa splittrade familjer med barn efter äktenskapets varaktighet.

19. Keskimääräinen 0–15-vuotiaiden lasten määrä avioeroissa avioliiton keston mukaan vuosina 1961–1975.
 Genomsnittligt antal barn i åldern 0–15 år i äktenskapsskillnader efter äktenskapets varaktighet åren 1961–1975
 Mean number of children aged 0–15 in divorcing marriages by duration of marriage in 1961–1975

Vuosi År Year	Eroja lapsiperheissä kaikkiaan Skilsmässor av makar med barn, inalles Divorces of couples with children, total	Niissä 0–15-v. lapsia I vilka 0–15 åriga barn In which children aged 0–15	Avioliiton kesto, vuosia Äktenskapets varaktighet, år Duration of marriage, years		
			0–9	10–19	20–
			0–15-v. lapsia keskimäärin 0–15 år barn i medeltal Mean number of children aged 0–15		
1961	2 791	4 872	1.5	2.3	1.3
1962	2 864	5 131	1.6	2.3	1.4
1963	3 026	5 500	1.6	2.3	1.4
1964	3 330	5 910	1.5	2.3	1.3
1965	3 428	6 085	1.5	2.3	1.3
1966	3 600	6 100	1.5	2.2	1.1
1967	3 961	6 661	1.6	2.2	0.9
1968	4 061	6 952	1.5	2.3	1.1
1969	4 433	7 666	1.5	2.3	1.2
1970	4 600	7 760	1.5	2.3	1.2
1971	5 473	8 486	1.5	2.1	0.8
1972	6 326	9 633	1.4	2.0	0.8
1973	6 662	9 906	1.4	2.0	0.8
1974	7 602	11 044	1.4	1.9	0.7
1975	6 637	9 754	1.3	1.9	0.9

4.3. SYNTYVYYS

Syntyneiden lukumäärä aleni huomattavasti tarkastelujakson aikana. Vuonna 1961 syntyi 81 996 lasta. Vuosi vuodelta syntyneiden määrä aleni ollen alhaisimmillaan vuonna 1973, jolloin syntyi 56 787 lasta. Tuolloin yleinen syntyneisyysluku oli eräs maailman alhaisimmista, 12.2. Vuoden 1973 aallonpohjan jälkeen syntyneiden määrä alkoi taas nousta. Vuonna 1975 syntyi jo 65 719 lasta.

Syntyneiden aviottomien lasten lukumäärä on pysytellyt sangen vakaana vuoteen 1972 asti. Avioliiton ulkopuolella syntyneiden määrä on vaihdellut 3 300–3 900 välillä vuodesta 1954 lähtien. Vuonna 1973 aviottomien lasten määrä kääntyi selvään nousuun. Tätä nousua käsitellään jäljempänä kohdassa 4.3.3.

4.3. FRUKTSAMHET

Antalet födda nedgick betydligt under översiktsperioden. År 1961 föddes 81 996 barn. Antalet födda minskade år för år och var lägst år 1973, då 56 787 barn föddes. Det allmänna födelsetalet var då ett av de lägsta i världen, 12.2. Efter vågdalen år 1973 begynte antalet födda åter stiga. År 1975 föddes sålunda 65 719 barn.

Antalet utom äktenskap födda barn har hållit sig tillräckligt stabilt ända till år 1972. Antalet utomäktenskapligt födda barn har sedan år 1954 varierat mellan 3 300 och 3 900. År 1973 inträdde en tydlig ökning i antalet utomäktenskapliga barn. Denna ökning behandlas nedan i punkt 4.3.3.

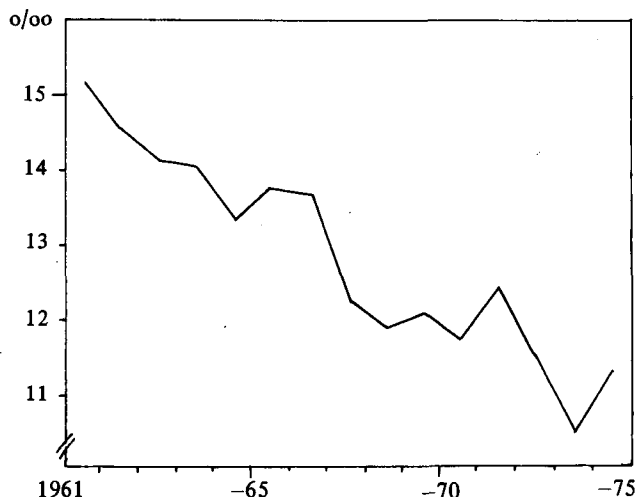
20. Elävänä syntyneet vuosina 1961–75

Levande födda åren 1961–75

Live births in 1961–75

Vuosi År Year	Kaikki elävänä syntyneet Alla levande födda Total of live births			Aviottomat Utom äktenskap Illegitimate		Miespuolisia 1 000 naispuolista kohti Mankön per 1 000 kvinnokön Males per 1 000 females
	Luku Antal Number	o/oo:ina keski- väkiluvusta I o/oo av medel- folkmängden Per 1 000 mean population	o/oo:ina 15–44 v. naisten keski- väkiluvusta I o/oo av medel- antal 15–44 åriga kvinnor Per 1 000 females of mean population in the age of 15–44 years	Luku Antal Number	%:ina kaikista elävänä synty- neistä I % av alla levande födda Per 100 live births	
1961	81 996	18.3	87.0	3 351	4.1	1 043
1962	81 454	18.1	85.8	3 279	4.0	1 050
1963	82 251	18.2	85.1	3 427	4.2	1 050
1964	80 428	17.7	81.9	3 513	4.4	1 051
1965	77 885	17.1	78.5	3 554	4.6	1 048
1966	77 697	17.0	77.9	3 708	4.8	1 037
1967	77 289	16.8	76.8	3 908	5.1	1 053
1968	73 654	15.9	72.7	3 901	5.3	1 043
1969	67 450	14.6	66.6	3 807	5.6	1 054
1970	64 559	14.0	63.9	3 766	5.8	1 047
1971	61 067	13.2	60.0	3 368	5.5	1 037
1972	58 864	12.7	57.1	3 934	6.7	1 066
1973	56 787	12.2	54.5	4 501	7.9	1 066
1974	62 472	13.3	54.5	5 648	9.0	1 040
1975	65 719	13.9	62.2	6 670	10.1	1 060
Koko maa – Hela riket – Whole country						
1961–65	80 803	17.9	83.6	3 425	4.2	1 048
1966–70	72 130	15.7	71.5	3 818	5.3	1 047
1971–75	60 982	13.1	58.7	4 824	7.9	1 054
1961–75	71 305	15.5	71.0	4 022	5.6	1 049
Kaupungit ja kauppalat – Städer och köpingar – Urban communes						
1961–65	35 860	19.3	80.3	1 782	5.0	1 046
1966–70	38 773	17.6	72.9	2 282	5.9	1 046
1971–75	37 539	14.4	59.3	3 127	8.3	1 048
1961–75	37 391	16.8	69.6	2 397	6.4	1 047
Maalaiskunnat – Landskommuner – Rural communes						
1961–65	44 943	16.9	86.5	1 643	3.7	1 050
1966–70	33 356	13.9	70.0	1 536	4.6	1 047
1971–75	23 443	11.4	57.7	1 697	7.2	1 062
1961–75	33 914	14.3	72.5	1 625	4.8	1 052

Monisikiöisten synnytysten määrä sekä osuus kaikista synnytyksistä on laskenut tarkastelujakson aikana. Kaksossynnytysten määrä laski 1 225:stä 735:een vuonna 1975, kolmossynnytysten määrä vaihteli jokseenkin satunnaisesti 16 ja 6:n välillä. Nelössynnytyksiä oli koko jakson aikana vain 7. Monisikiöisten synnytysten osuus kaikista synnytyksistä on alentunut tarkastelujakson aikana. Syynä tähän on se, että uudelleensynnyttäjien osuus kaikista synnyttäjistä on alentunut, sillä monisikiöisten synnytysten todennäköisyys on suurin naisilla, jotka ovat synnyttäneet aikaisemmin.

Kuvio 9. Monisikiöisten synnytysten osuus kaikista synnytyksistä vuosina 1961–1975

Figur 9. Flerbörderna i promille av samtliga förlossningar åren 1961–1975

Figure 9. Proportion of multiple deliveries to all deliveries in 1961–1975

4.3.1 Syntyneisyys lääneittäin¹⁾

Taulussa 21 esitetyt yleiset syntyneisyysluvut lääneittäin osoittavat että maan eri osien väliset syntyneisyyserot ovat tasoittuneet vuosina 1961–75 siten, että korkeimman syntyneisyyden alueilla lasku oli nopeata ja alemman syntyneisyyden alueilla hitaampaa. Vuoteen 1967 mennessä enää Oulun, Lapin ja Vaasan lääneissä syntyneisyysluvut olivat korkeammat kuin Uudenmaan läänissä. Vuonna 1975 Uudenmaan läänin yleinen syntyneisyysluku oli Oulun läänin jälkeen maan toiseksi korkein.

1) Tilastokeskus on julkaissut »Tutkimuksia»-sarjassa vuonna 1976 (Myrskylä 1976) perusteellisen syntyneisyyden kehitystä ja alueellisia eroja käsittelevän tutkimuksen. Teokseen on koottu lukuisia syntyneisyyttä kuvaavia aikasarjoja.

4.3.1. Fruktosamhet länsvis¹⁾

De i tabell 21 angivna allmänna födelsetalen länsvis utvisar att nativitetsskillnaderna mellan landets olika delar har utjämnats under åren 1961–75 så, att nedgången var snabb inom områdena för den högsta nativiteten och långsammare inom områden där nativiteten var lägre. Till år 1967 var ännu födelsetalen i Uleåborgs, Lapplands och Vasa län högre än i Nylands län. År 1975 hade Nylands län näst efter Uleåborgs län det högsta födelsetalet i landet.

1) I serien »Undersökningar» publicerade statistikcentralen år 1976 (Myrskylä 1976) en ingående undersökning av nativitetens utveckling och regionala skillnader. Talrika tidsserier som beskriver nativiteten har sammanställts i verket.

21. Yleinen syntyneisyysluku lääneittäin vuosina 1961–75
Allmänt födelsetal länsvis åren 1961–75
Crude birth rate by province in 1961–75

Vuosi År Year	Lääni – Län – Province														
	Uudenmaan lääni Nylands län	Turun-Porin lääni Åbo-Björneborgs län	Ahvenanmaa Åland	Hämeen lääni Tavastehus län	Kymen lääni Kymmene län	Mikkelin lääni S:t Michels län	Pohjois-Karjalan lääni Norra Karelen län	Kuopion lääni Kuopio län	Keski-Suomen lääni Mellersta Finlands län	Vaasan lääni Vasa län	Oulun lääni Uleåborgs län	Lapin lääni Lapplands län	Koko maa Hela riket Whole country	Kaupungit ja kauppala Städer och köpingar Urban communes	Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes
	o/oo														
1961	17.3	16.1	14.6	16.8	17.0	17.0	19.5	18.8	19.6	17.7	23.1	26.5	18.3	18.9	18.0
1962	17.5	16.4	14.2	16.6	16.6	17.0	18.5	18.7	18.8	17.7	22.5	25.3	18.1	19.2	17.5
1963	18.1	16.5	14.0	16.8	16.8	16.8	18.4	18.1	18.4	17.9	22.2	24.2	18.2	19.9	17.0
1964	18.1	16.3	15.1	16.5	16.2	16.1	16.4	17.8	17.4	17.5	21.4	22.8	17.7	19.6	16.3
1965	17.7	15.6	15.9	16.0	15.8	16.2	16.1	16.6	16.0	17.1	20.0	21.9	17.1	19.1	15.5
1966	17.8	16.0	15.6	15.5	15.7	15.4	16.2	16.7	16.5	17.0	19.5	21.1	17.0	19.2	15.1
1967	17.5	15.5	16.2	16.1	15.2	14.7	14.8	16.2	15.9	17.6	19.7	20.6	16.8	19.2	14.7
1968	16.6	15.1	15.1	15.1	14.3	14.6	14.8	14.9	15.8	16.3	18.3	18.7	15.9	17.9	14.1
1969	14.8	14.0	14.4	14.2	13.3	13.0	13.8	14.1	14.3	15.4	16.6	16.6	14.6	16.3	13.0
1970	14.5	13.4	13.7	13.7	12.4	12.7	12.7	13.7	13.8	14.8	15.8	15.3	14.0	15.6	12.4
1971	14.0	12.5	14.5	12.8	12.4	11.5	11.4	12.6	12.6	14.3	15.1	13.8	13.2	14.8	11.6
1972	13.4	12.2	14.0	12.4	11.5	11.0	10.7	11.7	12.3	13.4	14.5	13.8	12.7	14.1	11.0
1973	12.9	11.5	13.8	11.9	11.0	10.3	10.5	11.2	11.7	13.0	14.0	12.9	12.2	13.3	10.6
1974	14.3	12.7	12.9	13.0	11.9	11.3	11.9	12.0	12.8	13.9	15.6	13.4	13.3	14.5	11.6
1975	14.8	13.4	13.3	13.1	12.4	12.0	12.6	13.2	13.6	14.7	16.6	14.3	13.9	15.2	12.2
1961–65	17.8	16.2	14.8	16.5	16.5	16.6	17.8	18.0	18.0	17.6	21.8	24.1	17.9	19.3	16.9
1966–70	16.2	14.8	15.0	14.9	14.2	14.1	14.5	15.1	15.3	16.2	18.0	18.5	15.7	17.6	13.9
1971–75	13.9	12.5	13.7	12.6	11.9	11.2	11.4	12.1	12.6	13.9	15.1	13.6	13.1	14.4	11.4
1961–75	15.9	14.5	14.5	14.6	14.2	14.1	14.7	15.2	15.3	15.9	18.3	18.9	15.5	16.8	14.3

Jonkin alueen syntyneisyys riippuu hyvin paljon siitä, millainen on alueen ikä- ja sukupuolirakenne. Jos lääneittäistä syntyneisyyttä tarkastellaan kokonaishedelmällisyysluvun¹⁾ avulla, joka on alueen ikä- ja sukupuolirakenteesta riippumaton mitta, syntyvyyden alueellisesta vaihtelusta saatu kuva jonkin verran muuttuu.

Kokonaishedelmällisyyslukujen mukaan Uudenmaan läänin hedelmällisyys on jatkuvasti ollut maan alhaisinta. Se, että syntyneisyys yleisen syntyneisyysluvun avulla mitattuna siitä huolimatta on ollut 1970-luvulla keskitasoa tai suhteellisen korkeaa, johtuu läänin edullisesta ikärakenteesta. Uudenmaan läänissä on suhteellisen paljon juuri hedelmällisyydikäistä väestöä.

Nativiteten inom ett område beror i mycket hög grad på hurdan områdets ålders- och könsstruktur är. Om nativiteten länsvis analyseras med tillhjälp av summerad fruktsamhet¹⁾, som är ett av områdets ålders- och könsstruktur oberoende mått, förändras i någon mån den bild som vunnits av nativitetens regionala variation.

Enligt de summerade fruktsamhetstalen har fruktsamheten i Nylands län hela tiden varit den lägsta i landet. Den omständigheten, att nativiteten mätt med det allmänna födelsetalet det oaktat har representerat medelnivån eller varit relativt högt under 1970-talet beror på den förmånliga åldersstrukturen i länet. I Nylands län finns det en relativt stor befolkning som nyss nått fruktsam ålder.

1) Kokonaishedelmällisyysluku on ikäryhmittäisten erikoishedelmällisyyslukujen summa. Ikäryhmittäiset erikoishedelmällisyysluvut ilmaisevat tietyn ikäisille naisille syntyvien lasten määrän 1 000 ko. ikäistä naista kohden. Kokonaishedelmällisyysluku ilmaisee, montako lasta 1 000 hedelmällisyyksiään saavuttanutta naista synnyttää hedelmällisen kautensa aikana, jos tarkasteluajankohdan erikoishedelmällisyysluvut valitsevat koko hedelmällisyyskauden ja jos kukaan naisista ei kuole ennen tämän kauden päättymistä (Monikielinen väestötieteen sanakirja 634–3, 631–8).

1) Summerad fruktsamhet är summan av de åldersdifferentierade fruktsamhetstalen. De åldersdifferentierade fruktsamhetstalen anger det antal barn som kvinnor i en viss ålder föder per 1 000 kvinnor i åldern i fråga. Summerad fruktsamhet anger hur många barn 1 000 kvinnor, som nått fruktsam ålder, föder under sin fruktsamma period, om de åldersdifferentierade fruktsamhetstalen vid översiktstidpunkten gäller under hela den fruktsamma perioden och om ingen av kvinnorna dör före utgången av denna period. (Flerspråkig demografisk ordbok 634–3, 631–8).

22. Kokonaishedelmällisyysluku lääneittäin vuosina 1961–75
 Summerad fruktsamhet länsvis åren 1961–75
 Total fertility rate by province in 1961–75

Vuosi År Year	Uudenmaan lääni Nylands län	Turun-Porin lääni Åbo-Björneborgs län	Ahvenanmaa Åland	Hämeen lääni Tavastehus län	Kymen lääni Kymmene län	Mikkelin lääni St. Michels län	Pohjois-Karjalan lääni Norra Karelen län	Kuopion lääni Kuopio län	Keski-Suomen lääni Mellersta Finland län	Vaasan lääni Vasa län	Oulun lääni Uleåborgs län	Lapin lääni Lapplands län	Koko maa Hela riket Whole country
1961	2 148	2 378	2 595	2 403	2 577	2 753	3 276	2 921	2 961	2 827	3 579	3 917	2 654
1962	2 230	2 420	2 395	2 370	2 530	2 785	3 120	2 920	2 845	2 725	3 490	3 790	2 660
1963	2 285	2 460	2 330	2 395	2 595	2 795	3 130	2 865	2 800	2 770	3 450	3 620	2 660
1964	2 245	2 415	2 515	2 350	2 480	2 670	2 805	2 830	2 635	2 690	3 310	3 430	2 575
1965	2 175	2 290	2 655	2 260	2 395	2 670	2 705	2 605	2 415	2 635	3 090	3 320	2 460
1966	2 140	2 305	2 530	2 130	2 340	2 500	2 675	2 600	2 460	2 565	2 955	3 160	2 405
1967	2 045	2 175	2 475	2 160	2 220	2 315	2 405	2 465	2 290	2 605	2 915	3 005	2 315
1968	1 890	2 070	2 190	1 975	2 025	2 245	2 340	2 210	2 215	2 350	2 625	2 675	2 145
1969	1 665	1 895	2 245	1 815	1 840	1 950	2 120	2 060	1 970	2 185	2 360	2 370	1 935
1970	1 605	1 780	2 085	1 730	1 695	1 890	1 925	1 975	1 875	2 100	2 205	2 160	1 825
1971	1 515	1 635	2 135	1 585	1 685	1 685	1 725	1 785	1 690	2 005	2 085	1 920	1 695
1972	1 420	1 555	1 985	1 500	1 510	1 580	1 585	1 630	1 605	1 845	1 965	1 890	1 595
1973	1 351	1 446	1 893	1 430	1 428	1 463	1 522	1 540	1 518	1 761	1 858	1 712	1 504
1974	1 485	1 575	1 685	1 540	1 541	1 590	1 705	1 616	1 640	1 863	2 021	1 759	1 624
1975	1 528	1 657	1 747	1 549	1 606	1 664	1 746	1 732	1 723	1 967	2 116	1 853	1 685

Alhainen hedelmällisyys on ollut myös Hämeen läänissä, Turun-Porin läänissä sekä Kymen läänissä. Hedelmällisyys on ollut maan korkeinta kehitysalueilla, erityisesti Oulun ja Lapin lääneissä. 1960-luvun alussa myös Pohjois-Karjalan hedelmällisyys oli korkea, mutta on sittemmin laskenut keskitasoiseksi. 1960-luvun lopusta lähtien Vaasan lääni on ottanut Pohjois-Karjalan läänin paikan kolmen korkeimman hedelmällisyyden läänin joukossa.

4.3.2. Hedelmällisyys iän mukaan

Hedelmällisyys on alentunut lähes poikkeuksetta ikäryhmissä 20-49 vuosina 1961-73. Vuodesta 1974 kohoamaan lähtenyt syntyneisyys on merkinnyt lievää nousua kaikkien alle 40-vuotiaiden ikäryhmien hedelmällisyydessä. Ainoana nousi nuorimman ikäryhmän, 15-19-vuotiaiden, hedelmällisyys 1960-luvun lopulle asti, mutta laski sitten nopeasti muutamassa vuodessa alle vuoden 1961 tason.

Hedelmällisyyden aleneminen on ollut jyrkintä vanhimmissa ikäryhmissä. 40 vuotta täyttäneiden naisten hedelmällisyys oli v. 1975 enää vain viidennes vuoden 1961 hedelmällisyydestä.

Ikäryhmä, jossa hedelmällisyys oli korkeinta, oli vuosina 1961-72 20-24-vuotiaiden ikäryhmä. Vuosina 1973-75 korkein hedelmällisyys oli 25-29-vuotiaiden ikäryhmässä. Tämän mukaan synnyttäjien keski-ikä on siis hieman noussut.

Yllä käsitellyt erikoishedelmällisyysluvat ovat periodilukuja, joiden avulla saadaan hyvä kuva tilanteesta silloin, kun väestössä ei tapahdu nopeita muutoksia. Kohorttianalyysi taas on hedelmällinen silloin kun pyritään selittämään syntyvyydessä havaittuja muutoksia. Johtuiko esimerkiksi 1970-luvun alkupuoliskolla tapahtunut käänne syntyvyydessä hedelmällisyyden mallin muutoksesta vai jostain muusta syystä? Kohorteittaisia syntyneisyystietoja on alettu tuottaa vasta vuodesta 1971 lähtien. Sitä edeltävää aikaa tutkittaessa on jouduttu tyytymään erilaisiin arviomenetelmiin. Kohorttihedelmällisyyttä ovat viime vuosina tutkineet Gunnar Fougstedt (Fougstedt 1977), Jarl Lindgren (Lindgren 1975) ja Pekka Myrskylä (Myrskylä 1976). Lindgren on myös julkaissut naiskohorttien 1905/06-1955/56 erikoishedelmällisyyslukuja.

Lindgrenin tutkimuksessa verrataan periodi- ja kohorttihedelmällisyyttä 1960-luvulla ja havaitaan, että kohorttihedelmällisyys on jatkuvasti periodihedelmällisyyttä pienempää. Tämä johtuu siitä, että hedelmällisyys on lisääntynyt nuorissa ikäluokissa. Kohorttien hedelmällisyys on jatkuvasti ikäänkuin tiivistynyt hedelmällisyyskauden alkupuolelle siten, että seuraava kohortti synnyttää hieman aikaisemmin kuin edellinen kohortti ja myös lopettaa synnyttämisen aikaisemmin. Peräkkäisten kohorttien hedelmällisyys sijoittuu siten samaan kalenteriaikaan.

1970-luvulla tapahtunutta kehitystä eivät edellä mainitut tutkimukset analysoi. Kun synnyttäjien keski-ikä (taulun 23 mukaan) näyttää hieman nousseen, merkitsee se sitä, että kohorttien hedelmällisyydessä on tapahtumassa päinvastaista kehitystä kuin edellä on 1960-luvun osalta selitetty. Lapsen järjestyslusun mukaiset hedelmällisyysluvat (4.3.4. ja 4.3.5.) antavat asiaan lisävalaistusta.

Låg har fruktsamheten varit också i Tavastehus län, Åbo - Björneborgs län samt Kymmene län. Den högsta fruktsamheten i landet har utvecklingsområdena, speciellt Uleåborgs och Lapplands län, haft. I början av 1960-talet var fruktsamheten hög också i Norra Karelen län, men den har sedermera sjunkit till medelnivån. Sedan slutet av 1960-talet har Vasa län intagit Norra Karelen plats bland de tre län som har den högsta fruktsamheten.

4.3.2. Fruktsamhet efter ålder

Fruktsamheten har nästan undantagslöst nedgått i åldersgrupperna 20-49 under åren 1961-73. Att nativiteten begynt stiga sedan år 1974 har inneburit en lätt ökning i fruktsamheten i alla åldersgrupper under 40-års åldern. Fruktsamheten i den yngsta åldersgruppen, 15-19-åringar, var den enda som ökade ända till slutet av 1960-talet, men den sjönk sedan snabbt på några år till lägre nivå än år 1961.

Nedgången i fruktsamheten har varit brantast i de äldsta åldersgrupperna. Hos kvinnor som fyllt 40 år var fruktsamheten år 1975 endast en femtedel av fruktsamheten år 1961.

Den åldersgrupp i vilken fruktsamheten var högst, var åren 1961-72 åldersgruppen 20-24-åringar. Åren 1973-75 hade åldersgruppen 25-29-åringar den högsta fruktsamheten. Detta ger således vid handen att föderskornas genomsnittsålder ökat något.

De ovan behandlade åldersdifferentierade fruktsamhetstalen är periodsiffror, med vilkas tillhjälp man får en god bild av situationen då befolkningen inte undergår några snabba förändringar. Kohortanalysen åter är fruktbar då man försöker förklara förändringar som observerats i nativiteten. Berodde exempelvis omsvängningen i nativiteten under förra hälften av 1970-talet på en förändring i fruktsamhetsmönstret eller hade den någon annan orsak? Först fr.o.m. år 1971 har man börjat producera nativitetsuppgifter kohortvis. Vid undersökningar om tiden därförinnan har man fått nöja sig med olika uppskattningsmetoder. Kohortfruktsamheten har under de senaste åren undersökts av Gunnar Fougstedt (Fougstedt 1977), Jarl Lindgren (Lindgren 1975) och Pekka Myrskylä (Myrskylä 1976). Lindgren har även publicerat åldersdifferentierade fruktsamhetstal för kvinnokohorterna 1905/06-1955/56.

I Lindgrens undersökning jämförs period- och kohortfruktsamheten under 1960-talet och den iakttagelsen görs att kohortfruktsamheten hela tiden är mindre än periodfruktsamheten. Detta beror på att fruktsamheten ökat i de unga åldersklasserna. Kohorternas fruktsamhet har kontinuerligt liksom koncentrerats till början av fruktsamhetsperioden så, att följande kohort föder något tidigare än den föregående kohorten och likaså upphör att föda tidigare. Successiva kohorters fruktsamhet infaller sålunda under samma kalendertid.

Ovan nämnda undersökningar analyserade inte utvecklingen under 1970-talet. Då föderskornas genomsnittsålder synes (efter tabell 23) ha ökat något, innebär det att kohorternas fruktsamhet håller på att undergå en utveckling motsatt den som ovan förklarats beträffande 1960-talet. Fruktsamhetstalen efter barnets ordningsnummer (4.3.4. och 4.3.5.) ger frågan ytterligare belysning.

23. Ikäryhmittäiset erikoishedelmällisyysluvut vuosina 1961–75
 Åldersdifferentierade fruktsamhetstal åren 1961–75
 Age specific fertility rates in 1961–75

Vuosi År Year	Äidin ikäryhmä – Moderns åldersgrupp – Mother's age group						
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49
<i>Koko maa – Hela riket – Whole country</i>							
1961	27.9	156.8	156.0	101.4	60.8	25.3	2.5
1962	27.9	162.6	158.2	100.7	56.0	23.5	2.2
1963	30.4	161.2	159.4	101.3	55.6	22.7	2.3
1964	31.9	156.3	153.8	96.3	53.5	22.2	2.0
1965	34.2	144.3	148.8	92.2	52.2	19.3	2.3
1966	35.8	144.5	143.2	90.6	47.7	17.1	1.8
1967	36.2	141.4	138.9	83.4	45.6	16.2	1.7
1968	35.7	135.3	125.8	76.6	38.7	14.1	1.5
1969	33.5	122.6	113.8	68.5	34.9	11.7	1.2
1970	32.2	119.4	108.6	64.6	30.5	9.3	0.8
1971	29.7	111.3	107.5	58.1	25.2	7.1	0.6
1972	28.6	104.3	103.9	53.2	21.9	6.1	0.5
1973	26.2	96.5	98.9	51.2	21.7	5.7	0.5
1974	27.2	103.9	107.7	56.7	23.0	5.8	0.5
1975	27.5	105.5	113.9	59.6	24.7	5.9	0.4
1961–65	30.7	156.2	155.2	98.5	55.6	22.5	2.3
1966–70	34.7	131.9	125.9	76.5	39.7	13.7	1.4
1971–75	27.9	104.3	106.6	55.8	23.3	6.1	0.5
<i>Kaupungit ja kauppalat – Städer och köpingar – Urban communes</i>							
1961	32.5	154.5	141.2	82.2	40.7	13.3	1.0
1962	32.3	156.4	145.8	84.8	39.2	13.1	0.9
1963	36.9	158.1	148.7	86.8	40.9	13.7	1.0
1964	38.3	151.6	144.6	83.8	40.7	13.8	0.8
1965	41.2	139.9	142.5	81.1	40.0	12.5	1.2
1966	44.7	142.1	137.9	80.9	37.7	10.4	0.8
1967	45.7	141.4	132.9	76.1	37.1	10.9	1.0
1968	43.2	133.9	120.2	69.8	32.4	9.1	0.9
1969	39.9	121.8	108.1	61.8	28.5	8.3	0.6
1970	37.3	117.8	105.0	58.5	24.1	6.5	0.4
1971	33.4	108.1	104.9	54.0	20.7	4.9	0.4
1972	31.5	101.8	100.7	48.6	18.4	4.3	0.2
1973	28.1	94.3	96.1	47.3	18.2	4.5	0.3
1974	29.2	101.7	104.2	53.2	19.3	4.3	0.4
1975	29.6	104.1	110.6	56.0	20.7	4.7	0.2
1961–65	36.6	151.7	144.5	83.7	40.3	13.3	1.0
1966–70	42.2	130.6	120.2	68.9	31.9	9.0	0.7
1971–75	30.3	101.9	103.5	51.9	19.4	4.5	0.3
<i>Maalaiskunnat – Landskommuner – Rural communes</i>							
1961	25.0	158.8	168.9	116.8	76.2	34.4	3.6
1962	25.0	168.5	169.5	113.6	68.9	31.4	3.2
1963	26.0	164.6	170.2	114.1	67.6	29.8	3.4
1964	27.3	161.9	164.0	108.1	64.7	29.3	3.0
1965	29.2	150.0	156.1	103.3	63.2	25.2	3.3
1966	29.3	147.6	149.8	100.6	57.2	23.2	2.7
1967	28.9	141.3	147.2	91.5	54.3	21.4	2.4
1968	29.7	137.2	134.2	84.8	45.5	19.2	2.1
1969	28.1	123.7	122.8	77.0	42.1	15.3	1.8
1970	27.6	121.9	114.3	72.7	38.1	12.3	1.2
1971	26.4	116.1	111.7	63.7	30.7	9.7	0.8
1972	25.5	108.8	110.5	60.7	26.9	8.6	0.8
1973	24.0	100.5	105.1	58.2	27.2	7.3	0.7
1974	24.8	108.1	115.4	63.1	29.1	8.0	0.7
1975	25.0	108.1	121.1	66.7	31.2	7.9	0.7
1961–65	26.6	160.9	138.0	111.5	68.3	30.0	3.3
1966–70	28.8	133.8	134.3	85.6	48.0	18.5	2.0
1971–75	25.2	108.6	113.0	62.5	29.0	8.3	0.7

Verrattaessa erikoishedelmällisyyslukuja ja niiden kehitystä kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa, todetaan, että vaikka taulussa 20 maalaiskuntien yleiset syntyneisyysluvut ovat painuneet kaupunkien ja kauppaloitten vastaavia alhaisemmiksi jo 1960-luvun alussa, naisten hedelmällisyys on edelleen maaseudulla korkeampi kuin kaupungeissa – sitäkin huolimatta, että 25–49-vuotiaiden hedelmällisyys on alentunut huomattavasti jyrkemmin maalaiskunnissa kuin kaupungeissa ja kauppaloissa.

4.3.3. Avioton ja aviollinen hedelmällisyys

Aviottomien lasten määrä ja osuus kaikista syntyneistä pysyi pitkään lähes muuttumattomana. Vuodesta 1973 lähtien aviottomien lasten määrä on alkanut nousta.

Aviottomat erikoishedelmällisyysluvut olivat alhaisimmillaan jo vuonna 1971, ja aviottoman hedelmällisyyden nousu alkoi siten jo pari vuotta aikaisemmin kuin aviollisen hedelmällisyyden nousu.

Aviottoman hedelmällisyyden ikärakenne poikkeaa aviollisen hedelmällisyyden ikärakenteesta. Kun aviollisen hedelmällisyyden taso on laskenut tarkastelujakson aikana huomattavasti melkein kaikissa ikäryhmissä, aviottoman hedelmällisyyden tasossa on tapahtunut vain tilapäistä laskua. Tarkastelujakson loppuvuosina avioton hedelmällisyys ikäryhmissä 20–24 ja 25–29 on noussut tasolle, joka on selvästi korkeampi kuin 1960-luvulla.

Vid en jämförelse av de åldersdifferentierade fruktsamhetstalen och deras utveckling i städerna och köpingarna samt i landskommunerna, konstaterar man att fastän de allmänna födelsetalen på landsbygden i tabell 20 redan i början av 1960-talet blivit lägre än motsvarande tali städerna och köpingarna, är kvinnornas fruktsamhet fortfarande högre på landsbygden än i städerna – det oaktat att fruktsamheten hos 25–49-åringar sjunkit betydligt brantare i landskommunerna än i städerna och köpingarna.

4.3.3. Utomäktenskaplig och äktenskaplig fruktsamhet

Antalet utomäktenskapliga barn och deras andel av samtliga födda förblev länge nästan oförändrade. Sedan år 1973 har antalet utomäktenskapliga barn börjat stiga.

De utomäktenskapliga åldersdifferentierade fruktsamhetstalen var lägst redan år 1971, och den utomäktenskapliga fruktsamheten började sålunda öka redan två år tidigare än den äktenskapliga fruktsamheten. Den utomäktenskapliga fruktsamhetens åldersstruktur avviker från strukturen i den äktenskapliga fruktsamheten. Medan den äktenskapliga fruktsamhetens nivå sjunkit betydligt under översiktsperioden i nästan alla åldersgrupper, har den utomäktenskapliga fruktsamhetens nivå sjunkit endast tillfälligtvis. Under de sista åren av översiktsperioden har den utomäktenskapliga fruktsamheten i åldersgrupperna 20–24 och 25–29 stigit till en nivå som är tydligt högre än under 1960-talet.

24. Aviottomat ja aviolliset erikoishedelmällisyysluvut vuosina 1961, 1965 ja 1970–75
Utomäktenskapliga och äktenskapliga fruktsamhetstal åren 1961, 1965 och 1970–75
Age specific illegitimate and legitimate fertility rates in 1961, 1965 and 1970–75

Vuosi År Year	Äidin ikä – Moderns ålder – Age of mother					
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44

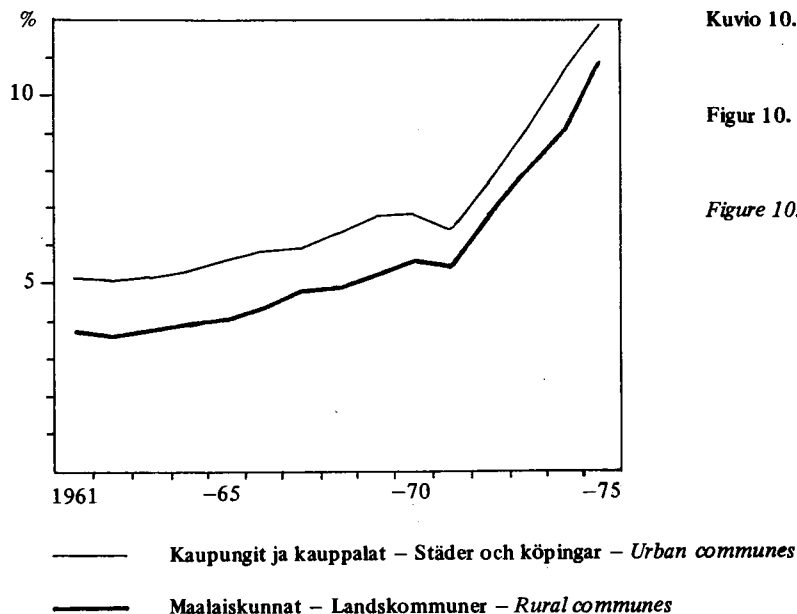
Avioton hedelmällisyys – Utomäktenskaplig fruktsamhet – *Illegitimate fertility*

1961	4	14	16	13	8	3
1965	5	13	16	12	8	3
1970	6	14	12	10	5	2
1971	6	12	9	7	4	2
1972	7	14	13	9	5	2
1973	8	16	14	10	5	2
1974	9	20	18	13	6	1
1975	10	22	21	13	8	2

Aviollinen hedelmällisyys – Äktenskaplig fruktsamhet – *Legitimate fertility*

1961	532	324	210	125	74	31
1965	529	302	195	111	62	24
1970	481	240	142	77	36	11
1971	533	244	119	69	29	9
1972	445	212	136	63	26	7
1973	410	200	130	61	25	7
1974	435	220	141	67	27	7
1975	442	230	151	72	29	7

Kaupungeissa ja kauppaloissa on yleensä syntynyt suhteellisesti enemmän aviottomia lapsia kuin maalaiskunnissa. Niin oli tämänkin tarkastelujakson aikana, joskin, kuten kuvio 10 osoittaa, maalaiskunnat hieman tavoittavat kaupunkeja ja kauppaloita.

Kuvio 10. Aviottomina syntyneitä 100 aviollisena syntynyttä kohden kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa vuosina 1961–1975

Figur 10. Utomäktenskapliga födda per 100 inom äktenskap födda i städer och köpingar samt landskommuner åren 1961–1975

Figure 10. Illegitimate births per 100 legitimate births in urban and rural communes in 1961–1975

Uudet tehokkaat ehkäisymenetelmät levisivät ja tulivat laajasti hyväksytyiksi juuri 1960-luvun Suomessa. Lisäksi 1.6.1970 astui voimaan uusi liberaali aborttilaki. Näiden tekijöiden olisi odottanut vaikuttavan aviottoman hedelmällisyyden tasoa laskevasti, mutta niin ei ole käynyt. Pieni aviottoman hedelmällisyyden aleneminen vuonna 1971 lienee aborttilain voimaan astumisen seurausta. Aleneminen ei ole kuitenkaan missään suhteessa raskauden keskeytysten määrän kasvuun heti uuden aborttilain voimaan astumisen jälkeen (SVT XI:72, 73). Julkisuudessa onkin arvioitu, että nykyisin tehdään laillisesti abortteja samassa mitassa kuin ennen uuden lain voimaantuloa laittomasti (Ks. esim. Härö-Koskela-Rasimus 1975, 35).

Aviottoman hedelmällisyyden nousu 1970-luvulla saattaa johtua avoliittojen yleistymisestä. Avoliittojen määrää ja yleisyyttä ei ole toistaiseksi selvitetty Suomessa, mutta monet tässäkin julkaisussa esitetyt tiedot viittaavat johdonmukaisesti siihen suuntaan, että noin vuodesta 1972–1973 lähtien avoliittojen määrä on lisääntynyt merkittävästi.

De nya effektiva preventivmetoderna vann spridning och blev i stor utsträckning accepterade i Finland just under 1960-talet. Dessutom trädde den nya liberala abortlagen i kraft 1.6.1970. Man skulle ha väntat sig att dessa faktorer inverkat sänkande på den utomäktenskapliga fruktsamhetens nivå, men så har det inte gått. Den lilla nedgången i den utomäktenskapliga fruktsamheten år 1971 torde ha varit en följd av att abortlagen trädde i kraft. Nedgången står emellertid inte i någon proportion till den ökning som antalet aborter undergick genast efter det att den nya abortlagen trätt i kraft (FOS XI:72, 73). I offentligheten har det därför beräknats att legala aborter nuförtiden företas i samma omfattning som illegala aborter före den nya lagens ikraftträdande (se t.ex. Härö-Koskela-Rasimus 1975, 35).

Den utomäktenskapliga fruktsamhetens stegring under 1970-talet kan bero på att de äktenskapsliknande förhållandena blivit allmänare. Antalet äktenskapsliknande förhållanden och deras frekvens har tillsvdare inte utretts i Finland, men många uppgifter som anförts också i föreliggande publikation tyder konsekvent på att antalet äktenskapsliknande förhållanden tilltagit betydligt ungefär sedan år 1972–1973.

4.3.4. Syntyneet lapsen järjestyslusun mukaan

Taulusta 25 joka osoittaa ensimmäisenä, toisena, kolmantena, jne. lapsena syntyneiden osuudet kaikista syntyneistä, nähdään että yksi- ja kaksilapsiset perheet ovat tulleet yhä yleisemmiksi. Kolmilapsisten ja sitä suurempien perheiden määrä on laskenut tarkastelujakson aikana melkoisesti: kun vuonna 1961 38 % lapsista syntyi vähintään kolmantena lapsena, vastaava luku vuonna 1975 oli 15 %. Vuosina 1974 ja 1975 myös ensimmäisten lasten osuus alkoi laskea, mutta toisten lasten osuus kasvoi edelleen ja kolmansina syntyneiden osuuden lasku pysähtyi.

4.3.4. Födda efter barnets ordningsnummer

Av tabell 25, som utvisar vilken andel de såsom första, andra, tredje osv. barn födda utgör av samtliga födda, framgår att familjer med ett och två barn har blivit allt vanligare. Antalet trebarns- och större familjer har minskat rätt mycket under översiktsperioden: medan år 1961 38 % av barnen föddes som minst tredje barn, var motsvarande siffra år 1975 15 %. Åren 1974 och 1975 började också de förstfödda barnens andel sjunka, med de som föddes såsom andra barn ökade fortfarande sin andel och för såsom tredje barn födda upphörde andelen att nedgå.

25. Syntyneet lapsen järjestyslusun mukaan vuosina 1961–75
Födda efter barnets ordningsnummer åren 1961–75
Births by birth order in 1961–75

Vuosi År Year	Lapsen järjestysluku – Barnets ordningsnummer – Birth order of child									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9–	Yhteensä Summa Total
	%									
1961	36.2	25.7	15.5	8.8	5.3	3.2	2.1	1.3	1.9	100.0
1962	37.6	26.0	15.3	8.4	4.9	3.1	1.8	1.2	1.7	100.0
1963	38.2	26.3	15.2	8.4	4.7	2.8	1.7	1.1	1.6	100.0
1964	38.9	27.3	14.9	8.0	4.3	2.6	1.5	1.0	1.5	100.0
1965	40.0	27.6	14.6	7.7	4.1	2.4	1.4	0.9	1.3	100.0
1966	42.8	27.2	14.4	7.0	3.7	2.0	1.2	0.7	1.0	100.0
1967	44.4	27.8	13.7	6.5	3.3	1.8	1.0	0.6	0.9	100.0
1968	47.3	28.0	12.6	5.8	2.7	1.6	0.8	0.5	0.7	100.0
1969	48.8	28.5	12.1	5.2	2.4	1.3	0.7	0.4	0.6	100.0
1970	50.7	28.8	11.4	4.7	2.0	1.0	0.6	0.3	0.5	100.0
1971	52.9	29.9	10.3	3.8	1.4	0.7	0.4	0.2	0.4	100.0
1972	54.5	30.2	9.4	3.3	1.2	0.6	0.3	0.2	0.3	100.0
1973	54.5	30.7	9.3	3.0	1.1	0.6	0.3	0.2	0.3	100.0
1974	53.9	31.7	9.2	2.9	1.0	0.5	0.3	0.2	0.3	100.0
1975	52.3	32.9	9.7	2.9	1.0	0.4	0.3	0.2	0.3	100.0
1961–65	38.2	26.5	15.1	8.3	4.7	2.8	1.7	1.1	1.6	100.0
1966–70	46.6	28.0	12.9	5.9	2.8	1.6	0.9	0.5	0.8	100.0
1971–75	53.6	31.2	9.6	3.2	1.1	0.5	0.3	0.2	0.3	100.0
1961–75	45.4	28.3	12.8	6.0	3.1	1.8	1.0	0.6	1.0	100.0

Vuosien 1974–75 syntyneiden määrän lisäyksestä vuoteen 1973 nähden noin kaksi kolmannesta oli 2.–5. lapsia ja vain yksi kolmannes ensimmäisiä lapsia. Tämä johtunee ikärakenteesta ainakin osittain, sillä suuret ikäluokat synnyttivät näinä vuosina jo toisia ja kolmansia lapsiaan. Vuosina 1946–50 syntyneet suuret ikäluokat synnyttivät lähes puolet eli 44 % vuosina 1974–75 syntyneistä 2.–5. lapsista.

Taulun 26 mukaan avioliiton kestoajan mediaani ensimmäisen, toisen, kolmannen ja neljännen lapsen syntyessä on jatkuvasti kohonnut tarkastelujakson aikana. Avioliiton mediaanikesto järjestysluvultaan viidennen tai sitä korkeamman lapsen syntyessä myös piteni 1960-luvulla, mutta on taas lyhentynyt 1970-luvun aikana.

Av den ökning som antalet 1974–75 födda undergick i jämförelse med år 1973 utgjorde ca två tredjedelar 2:dra–5:te barn och endast en tredjedel första barn. Detta torde åtminstone delvis bero på åldersstrukturen, ty de stora åldersklasserna födde under dessa år redan sina andra och tredje barn. De stora, åren 1946–50 födda åldersklasserna födde närmare hälften dvs. 44 % av de 2:dra–5:te barn som föddes åren 1974–75.

Enligt tabell 26 har medianen av äktenskapets varaktighet vid det första, andra, tredje och fjärde barnets födelse kontinuerligt ökat under översiktsperioden. Medianen av äktenskapets varaktighet vid det i ordningsföljd femte barnets eller senare barns födelse ökade likaså under 1960-talet, men den har åter avtagit under 1970-talet.

26. Avioliiton kestämisajan mediaani elävänä syntyneiden aviolaisten syntyessä lapsen järjestyslusun mukaan vuosina 1961–75
 Medianen för äktenskapets varaktighet vid levande födda legitima barns födelse efter barnets ordningsnummer åren 1961–75
 Median for duration of marriage at the birth of legitimate children born alive by birth order in 1961–75

Vuosi År Year	Lapsen järjestysluku – Barnets ordningsnummer – Birth order of child.									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10–
	Vuosia – År – Years									
1961	0.8	3.4	6.1	8.7	10.8	12.5	13.6	15.0	15.8	18.5
1962	0.8	3.4	6.3	8.7	10.9	12.6	13.9	15.2	16.2	18.2
1963	0.8	3.3	6.3	8.9	10.9	12.7	14.3	15.4	16.6	18.5
1964	0.8	3.4	6.4	9.0	11.0	13.0	14.6	15.9	16.8	18.5
1965	0.8	3.5	6.5	9.2	11.5	13.1	14.4	16.0	16.7	19.0
1966	0.8	3.6	6.6	9.5	11.6	13.4	14.9	16.2	17.3	18.9
1967	0.8	3.6	6.7	9.5	11.5	13.6	15.1	16.2	17.7	19.3
1968	0.8	3.6	6.8	9.7	11.8	13.6	15.3	16.7	17.1	19.7
1969	0.9	3.8	7.0	9.8	11.9	13.7	15.1	16.6	17.4	19.4
1970	0.9	3.9	7.1	9.9	12.0	13.7	14.7	16.1	16.8	18.9
1971	0.9	4.0	7.2	9.6	12.0	13.4	14.0	15.6	16.7	19.0
1972	1.0	4.2	7.2	9.6	11.5	12.7	13.8	15.0	16.3	18.2
1973	1.0	4.3	7.5	10.1	12.0	13.0	14.1	15.0	16.2	17.8
1974	1.1	4.4	7.6	10.4	11.6	13.2	13.9	15.0	16.0	18.0
1975	1.1	4.7	7.9	10.6	12.2	12.4	13.1	14.0	14.7	16.9
1961–65	0.8	3.4	6.3	8.9	11.0	12.8	14.1	15.4	16.4	18.5
1966–70	0.8	3.7	6.8	9.6	11.7	13.6	15.0	16.3	17.3	19.2
1971–75	1.0	4.3	7.5	10.0	11.8	13.0	13.8	14.6	16.0	17.9
1961–75	0.9	3.8	6.7	9.3	11.3	13.0	14.3	15.6	16.6	18.7

Avioliittojen hedelmällisyyttä lapsen järjestyslusun ja avioliiton keston mukaan tarkastellaan lähemmin taulussa 27, jossa esitetään ensimmäisen ja toisen lapsen syntyminen 1 000 avioliittoa kohden avioliiton kestoajan mukaan eräänä vuosina.

Samalla kun ensimmäisten lasten saaminen on kaikkiaan vähentynyt, niiden synnyttämistä on jossain määrin lykätty myöhemmille – kolmannelle tai sitä myöhemmille – avioliittovuosille. Ensimmäisen lapsen saaminen ensimmäisen avioliittovuoden aikana on vähentynyt huomattavasti. Myöskään toisen avioliittovuoden aikana ei 1970-luvulla syntynyt aivan yhtä paljon esikoisia kuin kymmenen vuotta aikaisemmin.

Vastaavalla tavalla nuoret perheet ovat siirtäneet myös toisen lapsen synnyttämistä, sen lisäksi, että myös toisen lapsen saaminen on kaikkiaan vähentynyt. 1.–3. avioliittovuoden aikana syntyneiden toisten lasten määrä 1 000 avioliittoa kohden on laskenut. Neljännen ja sitä myöhempien avioliittovuosien aikana saatujen toisten lasten määrä on hieman noussut.

Taulun 27 ulkopuolelta todettakoon, että myös kolmansien ja neljänsien lasten syntyminen on vähentynyt kaikenikäisissä avioliitoissa. Muutos on suhteellisesti pienempi, mitä kauemmin avioliitto on kestänyt.

Avioliiton kestoja ja lapsen järjestyslukua koskevan tarkastelun perusteella voidaan sanoa, että avioliittojen hedelmällisyyden alenemiseen on ilmeisesti liittynyt vuosina 1961–1975 hedelmällisyyksmallin vähäinen muutos siten, että avioliiton solmimisen ja lasten syntymisen välinen aikaväli on pidentynyt.

Äktenskapens fruktsamhet efter barnets ordningssiffra och äktenskapets varaktighet granskas närmare i tabell 27, i vilken för vissa år första och andra barns födelse anges efter äktenskapets varaktighet per 1 000 äktenskap.

Samtidigt som födandet av de första barnen inalles har minskat, har födandet av dem i någon mån uppskjutits till senare äktenskapsår – till det tredje eller ännu senare. Det har blivit betydligt sällsyntare att det första barnet föds under det första äktenskapsåret. Inte heller under det andra äktenskapsåret föddes under 1970-talet alldeles lika många förstfödda som tio år tidigare.

På motsvarande sätt har de unga familjerna också uppskjutit födandet av det andra barnet förutom att likaså födandet av det andra barnet inalles har minskat. Antalet andra barn som under första-tredje äktenskapsår fötts per 1 000 äktenskap har sjunkit. Antalet andra barn födda under fjärde äktenskapsår och senare har något stigit.

Utänför tabell 27 kan det konstateras, att också födandet av tredje och fjärde barn har minskat i alla äktenskap i alla åldrar, men proportionellt mindre ju längre äktenskapet har varat.

På grund av undersökningen rörande äktenskapets varaktighet och barnens ordningsnummer kan det sägas, att nedgången i den äktenskapliga fruktsamheten uppenbarligen stått i samband med förändringen som fruktsamhetsmönstret undergått åren 1961–75 så, att tiden mellan äktenskapets ingående och barnens födelse har blivit längre.

27. Ensimmäisen ja toisen lapsen syntyminen avioliiton kestoajan mukaan (1 000 avioliittoa kohden) vuosina 1961, 1965 ja 1970–1975¹⁾
 Första och andra barnets födelse efter äktenskapets varaktighet (per 1 000 äktenskap) åren 1961, 1965 och 1970–1975¹⁾
 Birth of the first and second child by duration of marriage (per 1 000 marriages) in 1961, 1965 and 1970–1975

Vuosi År Year	Avioliiton kesto Äktenskapets varaktighet Duration of marriage						
	0	1	2	3	4	5	6
Ensimmäinen lapsi – Första barn – First child							
1961	506	181	67	32	18	11	8
1965	494	183	68	34	18	11	8
1970	418	160	77	36	19	12	7
1973	376	160	90	54	26	16	8
1974	397	174	107	59	31	18	10
1975	393	164	103	64	36	20	11
Toinen lapsi – Andra barn – Second child							
1961		118	162	120	80	52	36
1965		100	152	117	84	57	38
1970		47	95	95	81	57	38
1975		39	83	97	90	71	50

4.3.5. Suurten ikäluokkien hedelmällisyys

Suurten ikäluokkien, so. vuosina 1946–50 syntyneiden kohorttien odotettiin aiheuttavan syntyvyyden nousua vuosien 1966–80 välisenä aikana ollessaan hedelmällisimmässä 20–29 vuoden iässä. Vastoin odotuksia syntyvyys on kuitenkin vain laskenut suurista ikäluokista huolimatta.

Vielä on liian aikaista tehdä lopullisia johtopäätöksiä suurten ikäluokkien hedelmällisyydestä, sillä niiden hedelmällisyyskausi on vielä kesken. Mutta todennäköisesti, ellei hedelmällisyysmalli muutu erittäin radikaalisti, suurten ikäluokkien lopullinenkin hedelmällisyys jää huomattavasti niitä edeltävien kohorttien hedelmällisyyttä alhaisemmalle tasolle.

Taulussa 28 verrataan kolmen kohortin – 1941–45, 1946–50 ja 1951–55 syntyneiden – hedelmällisyyttä niiden ollessa samassa ikävaiheessa lapsen järjestyslusun mukaan. Luvut ovat kunkin kohortin 1 000 naista kohden.

1) Taulun 27 luvut on laskettu seuraavasti:

$(1\ 000 \times S_i) : \frac{h_{A_{i-x}} + h_{A_{i-x-1}}}{2}$, jossa $x_{S_i} = x$ vuotta kestäneissä avioliitoissa syntyneet esikoiset vuonna i , $h_{A_{i-x}}$ = vuonna $i-x$ solmitut avioliitot, joissa vaimo avioliiton solmimishetkellä hedelmällisyydessä. Syntyneet on siis suhteutettu niihin avioliittoihin, joissa vaimo solmimishetkellä oli hedelmällisyydessä ja joiden solmimisesta on kulunut avioliiton kestoajan osoittama määrä vuosia (so. myös purkautuneet avioliitot ovat mukana »kannassa»).

4.3.5. De stora åldersklassernas fruktsamhet

Man väntade sig att de stora åldersklasserna, dvs. kohorterna av dem som föddes åren 1946–50, skulle medföra en stegring i nativiteten åren 1966–80 då de var i sin fruktsammaste ålder, 20–29 år. Mot förväntningarna har nativiteten dock sjunkit trots de stora åldersklasserna.

Det är ännu för tidigt att dra definitiva slutsatser om de stora åldersklassernas fruktsamhet, ty deras fruktsamhetsperiod fortgår alltjämt. Men om inte fruktsamhetsmönstret förändras mycket radikalt är det sannolikt, att också den slutliga fruktsamheten hos de stora åldersklasserna stannar på betydligt lägre nivå än fruktsamheten hos de åldersklasser som föregick dem.

I tabell 28 jämförs fruktsamheten efter barnets ordningsnummer hos tre kohorter – födda åren 1941–45, 1946–50 och 1951–55 – då de var i samma åldersskede. Siffrorna gäller per 1 000 kvinnor i varje kohort.

1) Siffrorna i tabell 27 har beräknats på följande sätt:

$(1\ 000 \times S_i) : \frac{h_{A_{i-x}} + h_{A_{i-x-1}}}{2}$, där x_{S_i} = första barn födda år i i äktenskap som varat x år, $h_{A_{i-x}}$ = år $i-x$ ingångna äktenskap i vilka hustrun vid tidpunkten för äktenskapets ingående var i fruktsam ålder. De födda har alltså ställts i relation till de äktenskap där hustrun vid tidpunkten för äktenskapets ingående var i fruktsam ålder och sedan vilkas ingående det antal år förflutit som äktenskapets varaktighet anger (dvs. också upplösta äktenskap ingår i »beståndet»).

Kun verrataan vuosina 1941–45 syntyneiden naisten hedelmällisyyttä ensimmäisen lapsen osalta vuosina 1946–50 syntyneiden naisten hedelmällisyyteen, voidaan heti havaita että aluksi ko. kohorttien hedelmällisyys on ollut melko samanlaista, suurten ikäluokkien ehkä hieman korkeampaa kuin aikaisempien. Mutta sitten suurten ikäluokkien hedelmällisyys alenee ja jää kaikkien lasten osalta huomattavasti alhaisemmaksi kuin edellisen kohortin hedelmällisyys. Tämä suurten ikäluokkien hedelmällisyyden »pysähtyminen» ajoittuu vuosille 1969–73. Vuonna 1974 ja -75, iässä 24–29 suurten ikäluokkien ensimmäisten lasten saaminen on jälleen korkeampaa kuin edellisen kohortin ja toisten lasten osalta lähes samalla tasolla. Kolmansien ja neljänsien lasten osalta suurten ikäluokkien hedelmällisyys tuntuu jääneen auttamattomasti jälkeen.

Suuret ikäluokat ovat siis aloittaneet hedelmällisen kautensa suunnilleen edellisen kohortin tyyliin, mutta kehitys on jostain syystä kääntynyt laskuun melko aikaisessa vaiheessa. Aivan viime vuosina suurten ikäluokkien hedelmällisyys on hieman elpynyt.

Myös suuria ikäluokkia seuraavan kohortin hedelmällisyys on edelleen alentunut. Taulussa 28 vuosina 1951–55 syntyneiden naisten hedelmällisyys on kauttaaltaan huomattavastikin alhaisempaa kuin edellisissä kohorteissa. Mikäli hedelmällisyysmalli edelleen muuttuu siten että naiset synnyttävät aikaisempaa vanhempina, on mahdollista että vuosien 1951–55 kohortin hedelmällisyys vielä elpyy.

4.4. KUOLEVUUS

Kuolleisuudessa havaittava vuosivaihtelu on ollut yleisellä kuolleisuusluvulla¹⁾ mitattuna vähäistä vaihdellen 9.1. ja 9.9. välillä. Kuolleisuus on noussut 60-luvun loppupuoliskolla: vuosien 1965–71 kuolleisuus on ollut korkeampaa kuin 60-luvun alkupuoliskolla. 1970-luvulla kuolleisuus on taas laskenut entiselleen.

1) Yleinen kuolleisuusluku ilmaisee kaikki kauden (tässä: vuoden) aikana sattuneet kuolemantapaukset suhteessa niiden määrään, jotka ko. kauden aikana ovat olleet alttiina kuoleman tapahtumiselle (tässä: keskiikäilukuun). (Monikielinen väestötieteen sanakirja 401–4)

Då man för det första barnets vidkommande jämför fruktsamheten hos kvinnor födda åren 1941–45 med fruktsamheten hos kvinnor födda åren 1946–50, kan man genast observera, att ifrågavarande kohorters fruktsamhet till en början varit rätt lika, de stora åldersklassernas måhända något högre än tidigare. Men sedan avtar de stora åldersklassernas fruktsamhet och blir för samtliga barns vidkommande betydligt lägre än den föregående kohortens fruktsamhet. Denna »stagnation» i de stora åldersklassernas fruktsamhet är förlagd till åren 1969–73. Åren 1974 och -75 föds i de stora åldersklasserna i åldern 24–29 de första barnen på nytt i större antal än i den föregående kohorten och i fråga om de i ordningsföljd andra barnen står antalet födelser på ungefär samma nivå. Vad de tredje och fjärde barnen beträffar förefaller det stora åldersklassernas fruktsamhet att ohjälpligen ha blivit efter.

De stora åldersklasserna har således inlett sin fruktsamma period i ungefär samma stil som den föregående kohorten, men av någon anledning har utvecklingen i ett rätt tidigt skede lett till avtagande fruktsamhet. Under de allra senaste åren har de stora åldersklassernas fruktsamhet i någon mån återhämtat sig.

Också i den kohort som följer på de stora åldersklasserna har fruktsamheten fortfarande nedgått. I tabell 28 är fruktsamheten hos kvinnor födda åren 1951–55 genomgående tom. i hög grad lägre än i den föregående kohorten. Ifall fruktsamhetsmönstret ytterligare förändras så att kvinnorna föder vid högre ålder än tidigare, är det möjligt att fruktsamheten i kohorten för åren 1951–55 ännu återhämtar sig.

4.4. DÖDLIGHET

Dödlighetens årsvariation har varit obetydlig mätt med det allmänna dödstalet¹⁾, det har varierat mellan 9.1. och 9.9. Dödligheten har stigit under slutet av 60-talet: dödligheten för åren 1965–71 var högre än under början av 60-talet. På 1970-talet har dödligheten åter sjunkit till sin tidigare nivå.

1) Det allmänna dödstalet är kvoten mellan antalet dödsfall under en period (här: ett år) och den folkmängd, som under samma period varit utsatt för risk att dö (här: medelfolkmängden). (Flerspråkig demografisk ordbok 401–4)

28. Vuosina 1941–45, 1946–50 ja 1951–55 syntyneiden naisten hedelmällisyys 16–29 vuoden iässä.
 Fruktksamhet av kvinnokohorter 1941–45, 1946–50 och 1951–55 i åldern 16–29
 Fertility of female cohorts 1941–45, 1946–50 and 1951–55 in the age of 16–29

Ikä Ålder Age	Kohortti – Kohort – Cohort														
	1941–45				1946–50				1951–55						
	Vuosi År Year	Lapsen järjestysluku Barnets ordningsnummer Birth order				Vuosi År Year	Lapsen järjestysluku Barnets ordningsnummer Birth order				Vuosi År Year	Lapsen järjestysluku Barnets ordningsnummer Birth order			
		1.	2.	3.	4.		1.	2.	3.	4.		1.	2.	3.	4.
16–20	1961	40.8	8.0	0.7	–	1966	49.6	9.5	0.9	–	1971	42.2	5.3	0.3	–
17–21	1962	63.5	16.7	2.5	0.3	1967	67.1	10.4	2.3	0.2	1972	53.0	9.3	0.7	–
18–22	1963	79.4	21.8	5.4	0.8	1968	80.0	23.8	3.5	0.5	1973	58.3	13.8	1.1	0.1
19–23	1964	97.3	39.1	8.7	1.5	1969	79.6	29.1	4.8	0.7	1974	67.5	21.6	2.2	0.3
20–24	1965	83.2	45.6	12.3	2.6	1970	78.5	33.4	6.4	1.0	1975	71.8	30.0	3.6	0.5
21–25	1966	81.9	49.1	15.4	3.4	1971	72.6	37.4	6.8	1.3					
22–26	1967	72.3	53.2	17.5	4.7	1972	67.1	38.7	7.5	1.6					
23–27	1968	62.1	50.2	17.5	4.9	1973	58.4	39.6	8.3	1.7					
24–28	1969	49.4	45.4	16.5	4.9	1974	57.4	44.8	10.0	1.9					
25–29	1970	41.4	43.6	16.2	5.0	1975	50.7	47.1	11.9	2.6					

29. Kuolleet vuosina 1961–1975
Döda åren 1961–1975
Deaths in 1961–1975

Vuosi År Year	Kuolleet – Döda – Deaths	
	Luku Antal Number	o/oo:na keski­väkiluvusta 1 o/oo av medelfolk­mängden Per 1 000 mean population
1961	40 616	9.1
1962	42 889	9.5
1963	42 010	9.3
1964	42 512	9.3
1965	44 473	9.7
1966	43 548	9.5
1967	43 790	9.5
1968	45 013	9.7
1969	45 966	9.9
1970	44 119	9.6
1971	45 876	9.9
1972	43 958	9.5
1973	43 418	9.3
1974	44 676	9.5
1975	43 828	9.3
1961–65	42 500	9.4
1966–70	44 487	9.7
1971–75	44 351	9.5
1961–75	43 779	9.5

Tässä katsauksessa ei yleensä ole tehty kansainvälisiä vertailuja, mutta kuolleisuudesta puhuttaessa on mainittava, että suomalaisten miesten, erityisesti 35–60-vuotiaiden miesten kuolleisuus on ollut muihin vastaavalla taloudellisella kehitysasteella oleviin maihin verrattuna korkeata. Esimerkiksi suomalaisten miesten keskimääräinen jäljellä oleva elin­aika on 0-vuotiailla 5–6 vuotta lyhyempi verrattuna muihin pohjoismaihin.

I denna översikt har internationella jämförelser inte gjorts, men då det gäller dödligheten bör det nämnas att dödligheten för finska män, speciellt för män i åldern 35–60 år har varit hög i jämförelse med länder på motsvarande ekonomiska utvecklingsnivå. Till exempel de finska männen återstående medellivslängd för nyfödda är 5–6 år kortare jämfört med de övriga nordiska länderna.

30. Jäljellä oleva keskimääräinen elinikä tiettyinä ikä­vuosina sukupuolen mukaan eräissä pohjoismaissa vuosina 1966–1970
Återstående medellivslängd vid vissa åldrar efter kön åren 1966 – 1970 i vissa nordiska länder
Expectation of life at specified ages by sex in 1966–1970 in certain Nordic countries

Maa Land Country	Miehet Män Males				Naiset Kvinnor Females			
	Ikä – Ålder – Age							
	0	15	50	65	0	15	50	65
Suomi – Finland – Finland	65.9	52.5	21.2	11.3	73.6	59.9	26.6	14.1
Ruotsi – Sverige – Sweden	71.8	58.3	25.8	14.0	77.3	63.3	29.8	16.9
Norja – Norge – Norway	71.1	57.8	25.3	13.9	77.4	63.6	29.9	16.9
Tanska – Danmark – Denmark	70.5	57.5	24.8	13.5	75.4	61.8	28.5	16.1

(Lähde: Yearbook of Nordic Statistics 1976)

4.4.1. Kuolleisuus alueittain¹⁾

Taulussa 31 esitetään yleiset kuolleisuusluvut sukupuolen mukaan lääneittäin. Miesten ja naisten yleiset

1) Tilastokeskuksen »Tutkimuksia»-sarjassa on ilmestynyt Risto Kolarin tutkimus »Kuolleisuuden alueellinen jakaantuminen 1961–1972» (Tutkimuksia 33, Helsinki 1975), jossa kuolleisuuden vaihteluja on tarkasteltu lääneittäin ja kunnittain.

4.4.1. Dödlighet regionvis¹⁾

I tabell 31 framläggs de allmänna död­stalen enligt kön länsviis. De allmänna död­stalen för män och kvinnor

1) I statistikcentralens serie »Undersökningar» har Risto Kolaris undersökning »Dödlighetens regionala fördelning i Finland 1961–72» utkommit (Undersökningar 33, Helsingfors 1975), där dödlighetens variationer granskats läns- och kommunvis.

kuolleisuusluvut ovat kehittyneet tarkastelujakson aikana vastakkaisiin suuntiin: miesten kuolleisuus on tämän tilaston mukaan laskenut vain Uudenmaan läänissä. Molempien sukupuolten kuolleisuus on vähän noussut Kymen, Mikkelin, Pohjois-Karjalan, Kuopion, Keski-Suomen ja Lapin lääneissä.

har under översiktsperioden utvecklats i motsatta riktningar: enligt denna statistik har männens dödlighet sjunkit bara i Nylands län. Dödligheten för båda könen har stigit en aning i Kymmene, St Michels, Norra Karelen, Kuopio, Mellersta Finland och Lapplands län.

31. Kuolleisuus asuinpaikan ja sukupuolen mukaan vuosina 1961–1975
Dödligheten efter boningsort och kön åren 1961–1975
Mortality by place of residence and sex in 1961–1975

Vuosi År Year	Lääni – Län – Province														
	Uudenmaan lääni Nylands län	Turun-Porin lääni Åbo-Björneborgs län	Ahvenanmaa Åland	Hämeen lääni Tavastehus län	Kymen lääni Kymmene län	Mikkelin lääni St Michels län	Pohjois-Karjalan lääni Norra Karelen län	Kuopion lääni Kuopio län	Keski-Suomen lääni Mellersta Finland län	Vaasan lääni Vasa län	Oulun lääni Uleåborgs län	Lapin lääni Lapplands län	Koko maa Hela riket Whole country	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar Urban communes	Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes
	o/oo														
	Miehet – Män – Males														
1961	9.7	9.9	9.7	9.9	10.4	10.3	9.7	9.8	9.3	9.4	8.5	8.2	9.6	9.4	9.7
1962	10.1	10.5	10.8	10.5	10.9	11.5	10.6	10.8	10.4	10.1	9.4	8.5	10.3	9.6	10.7
1963	9.8	10.6	9.8	10.3	10.7	11.6	10.8	10.3	9.6	9.4	9.0	8.7	10.1	9.4	10.5
1964	10.0	10.7	13.2	10.2	10.3	11.5	11.2	11.1	9.8	9.5	9.1	8.2	10.1	9.3	10.7
1965	10.2	11.0	11.4	10.6	11.3	12.2	11.4	11.3	10.9	9.9	9.3	9.0	10.6	9.7	11.2
1966	9.9	10.7	10.5	10.3	10.8	11.5	11.3	11.2	10.7	10.2	9.2	8.9	10.3	9.5	10.9
1967	10.1	10.4	11.0	10.8	10.9	12.4	11.4	11.2	11.1	10.1	9.5	8.8	10.5	9.8	11.0
1968	10.3	11.1	11.9	10.7	11.2	12.2	11.5	11.7	10.8	10.2	9.5	9.2	10.6	9.7	11.5
1969	10.5	11.1	12.1	11.2	11.5	12.4	11.5	12.0	11.7	10.4	9.9	9.2	10.9	10.0	11.8
1970	9.9	11.3	10.6	10.4	11.4	13.2	11.7	11.8	11.7	10.7	9.3	9.2	10.7	9.8	11.6
1971	10.5	11.3	11.4	11.0	11.6	13.6	11.9	12.4	11.8	10.6	9.9	9.6	11.1	9.9	12.2
1972	9.5	10.8	11.8	10.6	11.2	12.9	11.7	11.7	10.7	10.3	9.8	9.8	10.5	9.4	11.8
1973	9.7	10.1	11.0	10.3	11.9	13.2	11.4	12.2	11.1	9.9	10.0	9.6	10.5	9.4	11.9
1974	9.6	10.9	13.0	10.5	11.9	13.0	12.5	11.8	11.3	10.5	10.1	9.9	10.7	9.6	12.2
1975	9.5	10.8	11.8	10.4	11.5	13.1	12.1	11.4	10.9	9.8	10.1	9.8	10.5	9.4	11.9
1961–65	10.0	10.5	11.0	10.3	10.7	11.4	10.7	10.7	10.0	9.6	9.1	8.5	10.1	9.5	10.5
1966–70	10.1	10.9	11.2	10.7	11.2	12.3	11.5	11.6	11.2	10.3	9.5	9.1	10.6	9.8	11.3
1971–75	9.8	10.8	11.8	10.5	11.6	13.2	11.9	11.9	11.2	10.2	10.0	9.8	10.7	9.5	12.0
1961–75	9.9	10.7	11.3	10.5	11.2	12.3	11.3	11.4	10.8	10.1	9.5	9.1	10.5	9.6	11.2
	Naiset – Kvinnor – Females														
1961	8.8	9.3	12.1	8.8	8.7	9.1	8.2	8.0	8.2	9.1	7.2	6.0	8.6	8.2	8.8
1962	9.3	9.6	11.0	9.4	9.1	10.1	8.0	8.6	8.0	9.2	7.1	5.5	8.9	8.5	9.2
1963	8.9	9.4	11.5	8.9	9.1	9.4	8.6	8.0	7.6	9.0	7.0	5.5	8.6	8.3	8.8
1964	8.6	9.6	12.1	9.1	9.0	9.9	8.3	8.2	8.4	8.8	6.7	5.8	8.6	8.2	8.9
1965	9.1	10.1	10.6	9.6	9.5	10.3	8.4	9.0	8.5	8.8	7.2	5.4	9.0	8.4	9.5
1966	8.8	9.6	11.2	8.9	9.3	9.8	8.8	8.6	8.2	9.0	7.0	6.1	8.7	8.3	9.1
1967	8.6	9.6	10.4	8.8	9.5	10.2	8.3	8.3	8.3	9.1	6.6	5.6	8.6	8.1	9.1
1968	8.6	9.9	11.5	9.0	9.5	10.7	9.1	8.9	8.3	9.6	7.0	5.9	8.9	8.2	9.6
1969	8.7	10.0	13.3	9.2	9.8	10.2	9.3	9.2	9.1	8.8	7.2	6.6	9.0	8.4	9.7
1970	8.3	9.4	11.3	8.6	9.7	9.3	8.8	9.0	8.1	8.9	6.9	5.9	8.5	7.9	9.2
1971	8.5	9.5	10.5	9.5	9.4	10.0	9.2	9.8	8.6	9.3	7.1	6.3	8.9	8.1	9.7
1972	8.2	9.0	8.9	8.4	9.3	10.6	8.9	8.4	8.4	9.3	6.9	6.1	8.5	7.7	9.6
1973	7.9	8.5	10.2	8.3	9.0	9.7	8.0	8.4	8.3	8.7	6.7	6.3	8.2	7.5	9.1
1974	8.0	8.9	10.1	8.6	9.6	10.4	8.3	8.8	8.0	8.8	6.9	6.0	8.4	7.7	9.5
1975	7.8	9.0	8.0	8.3	9.3	10.1	8.2	8.8	8.1	8.0	6.6	5.9	8.2	7.6	9.1
1961–65	9.0	9.6	11.5	9.2	9.1	9.8	8.3	8.3	8.2	9.0	7.1	5.6	8.7	8.3	9.0
1966–70	8.6	9.7	11.5	8.9	9.6	10.0	8.9	8.8	8.4	9.1	6.9	6.0	8.8	8.2	9.3
1971–75	8.1	9.0	9.6	8.6	9.3	10.2	8.5	8.9	8.3	8.8	6.8	6.1	8.4	7.7	9.4
1961–75	8.5	9.4	10.8	8.9	9.3	10.0	8.6	8.7	8.3	9.0	6.9	5.9	8.6	8.0	9.2

Taulussa 32 esitetään indekseinä suoralla vakiointimenettelyllä¹⁾ lasketut kuolleisuusluvut lääneittäin vuosina 1961, 1965 ja 1970–75. Vakioväestöksi valit-

I tabell 32 framläggs dödstalen i form av index beräknade enligt den direkta standardiseringsmetoden¹⁾ länsvis för åren 1961, 1965 och 1970–75. Som standard-

32. Kuolleisuusindeksi lääneittäin (ks. teksti)
Dödlighetsindex länsvis (se text)
Mortality index by province¹⁾

	Koko maa Hela riket Whole country	Uudenmaan lääni Nylands län	Turun-Porin lääni Åbo-Björneborgs län	Ahvenanmaa Åland	Hämeen lääni Tavastehus län	Kymen lääni Kymmene län	Mikkelin lääni S:t Michels län	Pohjois-Karjalan lääni Norra Karels län	Kuopion lääni Kuopio län	Keski-Suomen lääni Mellersta Finlands län	Vaasan lääni Vasa län	Oulun lääni Uleåborgs län	Lapin lääni Lapplands län
Miehet – Män – Males													
1961	100	102	95	82	100	105	95	108	103	97	97	101	103
1965	100	99	96	85	97	104	104	114	104	106	92	101	101
1970	100	97	95	74	95	101	110	113	109	110	97	100	102
1971	100	102	93	77	97	101	110	108	109	107	92	103	101
1972	100	96	94	86	99	101	116	111	107	101	94	106	109
1973	100	94	88	81	96	106	112	104	112	106	89	109	107
1974	100	99	93	96	96	104	107	112	107	102	93	108	104
1975	100	100	95	90	98	103	110	110	105	102	88	111	107
1961	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1965	107	103	108	111	103	106	118	113	109	117	101	107	105
1970	101	96	101	92	96	97	118	106	107	116	101	101	101
1971	103	103	101	97	100	98	120	103	109	114	97	105	101
1972	97	91	95	102	95	93	118	99	101	101	94	101	102
1973	95	87	88	94	92	96	112	92	104	104	87	103	99
1974	96	93	94	113	92	95	109	99	100	102	92	103	97
1975	92	90	91	101	90	90	107	93	94	97	84	101	96
Naiset – Kvinnor – Females													
1961	100	93	96	90	98	98	103	134	103	110	101	110	107
1965	100	95	98	73	102	102	108	109	107	110	93	105	90
1970	100	93	98	84	98	110	105	117	112	107	99	105	101
1971	100	92	95	80	105	101	107	114	117	108	99	102	102
1972	100	95	95	71	96	105	117	115	105	112	104	103	101
1973	100	94	93	86	100	104	109	111	110	115	107	102	109
1974	100	94	95	87	100	110	118	106	105	105	99	103	94
1975	100	96	98	70	98	106	114	110	111	109	94	100	102
1961	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1965	99	101	101	80	103	103	104	81	103	99	91	94	83
1970	85	84	86	79	84	95	86	74	92	82	83	80	80
1971	87	85	86	77	92	89	90	74	98	85	85	80	83
1972	80	82	80	63	79	86	91	69	82	81	83	75	76
1973	75	77	72	68	75	81	82	59	78	78	74	71	77
1974	75	78	74	68	76	85	85	60	80	72	73	71	70
1975	72	74	73	52	72	80	80	58	77	70	64	65	66

1) Age-standardized death rates. Stationary population in 1966–1970 as standard population.

1) Iän suhteen suoralla menetelmällä vakioitu kuolleisuusluku on se yleinen kuolleisuusluku, jonka standardiväestö saisi, jos kuolleisuus sen kussakin ikäryhmässä olisi yhtä suuri kuin kysymyksessä olevalla vertailtavalla väestöllä. (Monikielinen väestötieteen sanakirja 403–3)

1) Det ålderskorrigerade, enligt den direkta metoden beräknade, dödstalet är det allmänna dödstal som skulle gälla för standardbefolkningen om dödligheten i varje åldersgrupp skulle vara lika stor som den ifrågavarande befolkningens som skall jämföras. (Flerspråkig demografisk ordbok 403–3).

tiin stationaarinen väestö 1966–70 (SVT VI A:134) koska sen ikärakenne on tasainen – toisin kuin tarkastelujakson todellisten väestöjen ikärakenteet, joissa painopiste on ollut nuorena väestössä suurten ikäluokkien takia. Kun keski-ikäisen ja vanhan väestön kuolleisuuden alueellinen hajonta on ollut suuri, alueiden väliset kuolleisuuserot tulevat korostuneesti esiin vakioväestön ikärakenteen ollessa tasainen, kuten stationaarisessa väestössä on laita.

Kuolleisuuden alueellisia vaihteluja koskevissa tutkimuksissa on yleensä havaittu kuolleisuuden nousevan lounaasta koilliseen mentäessä (esim. Kannisto 1947, Valkonen 1975). Vuonna 1975 tämä piirre piti edelleen karkeasti ottaen paikkansa. Turun-Porin, Ahvenanmaan, Hämeen ja Vaasan läänien kuolleisuus oli keskitasoa alhaisempaa. Uudenmaan läänin naisten kuolleisuus oli alhaista, miesten kuolleisuus maan keskitasoa. Kymen ja Keski-Suomen lääneissä oli miesten kuolleisuus maan keskitasoa, naisten kuolleisuus maan keskitasoa hieman korkeampaa. Itä-Suomessa, Mikkelin, Pohjois-Karjalan ja Kuopion lääneissä molempien sukupuolten kuolleisuus oli keskitasoa korkeampaa. Pohjois-Suomessa, Oulun ja Lapin lääneissä, miesten kuolleisuus oli keskitasoa korkeampaa, mutta naisilla maan keskitasoa. Viimemainittu seikka muodostaa selvimmän poikkeuksen mainittuun yleistyksen kuolleisuuden noususta lounaasta koilliseen mentäessä. Kuolleisuuden alueelliset erot eivät lainkaan pienentyneet tarkasteltuina vuosina. Varsinkin miesten kuolleisuuden suhteen Pohjois- ja Itä-Suomen läänien suhteellinen asema heikkeni.

Kuolleisuuden muutokset tarkastelujakson aikana eri lääneissä ilmenevät myös taulusta 32. Naisten kuolleisuuden vaihtelut olivat pääpiirteittäin samanlaiset kaikissa lääneissä: vuoden 1965 kuolleisuus nousi vuoteen 1961 verrattuna eräin poikkeuksin ja sen jälkeen laski kaikissa lääneissä, eniten Pohjois-Karjalassa ja Ahvenanmaalla. Myös Vaasan, Oulun ja Lapin lääneissä kuolleisuuden lasku oli nopeampaa kuin muissa lääneissä. Miesten kuolleisuuden muutoksissa oli suurempaa alueellista vaihtelua: miesten kuolleisuus nousi vuonna 1965 vuoden 1961 tasoon verraten ja laski sitten 70-luvulla Etelä- ja Länsi-Suomessa, mutta Itä- ja Pohjois-Suomen lääneissä – poikkeuksena Pohjois-Karjalan lääni – lasku oli varsin hidasta kuolleisuuden tason ollessa vielä vuonna 1975 lähes sama tai korkeampi kuin vuonna 1961.

4.4.2. Kuolleisuus iän mukaan

Kuolleisuus on vaihdellut eri ikäryhmissä hyvin vähän vuosina 1961–75. Yleensä kuolleisuus on laskenut tai pysynyt ennallaan. Miesten kuolleisuus ikäryhmässä 15–24 on noussut ja 45 vuotta täyttäneiden kuolleisuus on ollut 60-luvun jälkipuoliskolla korkeampaa kuin 1960-luvun ja 1970-luvun alussa. 5–14 ja 15–24-vuotiaiden naisten kuolleisuus on pysynyt ennallaan tarkastelujakson aikana ja kaikissa muissa ikäryhmissä se on laskenut.

befolkning användes stationär befolkningen 1966–70 (FOS VI A:134) då dess åldersstruktur är jämn – i motsats till åldersstrukturen för översiktsperiodens verkliga befolkning, där tyngdpunkten har legat på den unga befolkningen på grund av de stora åldersklasserna. Då dödlighetens regionala spridning för den medelålders och äldre befolkningen har varit stor framträder skillnaden i dödlighet mellan områden tydligare då den stationära befolkningens åldersstruktur är jämn.

I undersökningar rörande dödlighetens regionala variationer har man i allmänhet konstaterat att dödligheten stiger då man rör sig från sydväst till nordost (t.ex. Kannisto 1947, Valkonen 1975). År 1975 gällde detta påstående ännu grovt taget. Dödligheten i Åbo och Björneborgs län, på Åland, i Tavastehus och Vasa län var lägre än medelnivån. Dödligheten för kvinnor i Nylands län var låg, männens dödlighet var lika med rikets medelnivå. I Kymmene och Mellersta Finlands län var dödligheten för män lika med och kvinnor en aning högre än rikets medelnivå. I östra Finland i St. Michels, Norra Karelen och Kuopio län var dödligheten för båda könen högre än medelnivån. I norra Finland i Uleåborgs och Lapplands län var dödligheten för män högre än medelnivån medan den för kvinnornas del var lika med rikets medelnivå. Denna omständighet är det tydligaste undantaget från den nämnda generaliseringen att dödligheten skulle stiga i riktningen från sydväst till nordost. Dödlighetens regionala skillnader minskade inte alls under de år som avses. I synnerhet då det gäller männens dödlighet försvagades norra och östra Finlands läns relativa ställning.

Förändringarna i dödligheten i olika län under översiktsperioden framgår även ur tabell 32. Dödligheten för kvinnor var i huvudsak likadan i alla län: med vissa undantag steg dödligheten för år 1965 jämfört med år 1961, i alla län och sjönk därefter, mest i Norra Karelen och på Åland. Dödligheten sjönk snabbare även i Vasa, Uleåborgs och Lapplands län än i de övriga länen. I männens dödlighet förekom större regionala variationer: dödligheten för män steg år 1965 om man jämför med 1961 års nivå och sjönk sedan under 70-talet i södra och västra Finland. I östra och norra Finlands län – Norra Karelen län undantaget – var nedgången synnerligen långsam, dödlighetsnivån var ännu år 1975 i det närmaste lika hög eller högre än år 1961.

4.4.2. Dödlighet efter ålder

Dödligheten har varierat mycket lite i de olika åldersklasserna under åren 1961–75. I allmänhet har dödligheten sjunkit eller förblivit oförändrad. Dödligheten för män i åldersgruppen 15–24 har stigit och dödligheten för 45 år fyllda har under senare hälften av 60-talet varit högre än under början av 1960- och 1970-talen. Dödligheten för kvinnor i åldersgrupperna 5–14 och 15–24 har förblivit oförändrad under översiktsperioden, medan den sjunkit i alla andra åldersgrupper.

33. Kuolleisuus ikäryhmittäin (o/oo:ina ikäryhmän keskiikäluvusta) vuosina 1961–1975
 Dödligheten i olika åldersgrupper (i o/oo av åldersgruppens medelfokmängd) åren 1961–1975
 Mortality by age group (per 1 000 of mean population in each age group) in 1961–1975

Vuosi År Year	Ikäryhmä – Åldersgrupp – Age group												Yhteensä Summa Total	
	0–4		5–14		15–24		25–44		45–64		65–		M	N
	M	N	M	N	M	N	M	N	M	N	M	N		
1961	5.6	4.6	0.6	0.3	1.4	0.5	3.1	1.5	17.2	7.7	78.4	66.5	9.6	8.6
1962	5.7	4.3	0.6	0.3	1.3	0.5	3.3	1.5	17.9	7.9	85.6	68.3	10.3	8.9
1963	5.1	4.1	0.6	0.3	1.2	0.5	3.3	1.4	18.0	7.8	81.4	64.8	10.1	8.6
1964	4.9	3.5	0.6	0.3	1.3	0.6	3.2	1.3	18.1	7.7	80.9	64.3	10.1	8.6
1965	4.9	3.5	0.6	0.4	1.2	0.5	3.4	1.3	18.6	7.5	83.9	67.1	10.6	9.0
1966	4.0	3.4	0.6	0.4	1.2	0.5	3.2	1.4	18.2	7.5	81.8	63.3	10.3	8.7
1967	4.0	3.3	0.6	0.4	1.2	0.5	3.2	1.1	18.5	7.4	81.6	61.5	10.5	8.6
1968	4.0	3.0	0.5	0.3	1.2	0.5	3.2	1.3	18.5	7.3	82.4	62.9	10.6	8.9
1969	3.8	2.8	0.6	0.3	1.2	0.5	3.5	1.2	19.0	7.5	82.2	61.8	10.9	9.0
1970	3.5	2.6	0.6	0.3	1.4	0.5	3.2	1.1	18.0	7.1	79.1	56.8	10.7	8.5
1971	3.2	2.5	0.6	0.3	1.3	0.5	3.3	1.1	18.6	6.9	79.9	58.5	11.1	8.9
1972	3.3	2.2	0.5	0.3	1.5	0.5	3.2	1.1	17.1	6.5	74.5	54.5	10.5	8.5
1973	2.9	2.0	0.5	0.4	1.5	0.5	2.9	0.9	17.0	6.1	74.0	51.4	10.5	8.2
1974	3.1	2.5	0.5	0.3	1.4	0.5	2.9	1.0	16.9	6.3	74.8	51.2	10.7	8.4
1975	3.0	2.2	0.4	0.3	1.6	0.5	2.8	0.9	15.9	6.1	72.4	48.6	10.5	8.2
1961–65	5.2	4.0	0.6	0.3	1.3	0.5	3.3	1.4	17.9	7.7	82.0	66.2	10.1	8.7
1966–70	3.8	3.0	0.6	0.3	1.2	0.5	3.3	1.2	18.4	7.3	81.4	61.2	10.6	8.8
1971–75	3.1	2.3	0.5	0.3	1.5	0.5	3.0	1.0	17.1	6.4	75.0	52.7	10.7	8.4
1961–75	4.1	3.2	0.6	0.3	1.3	0.5	3.2	1.2	17.8	7.1	79.1	59.3	10.5	8.6

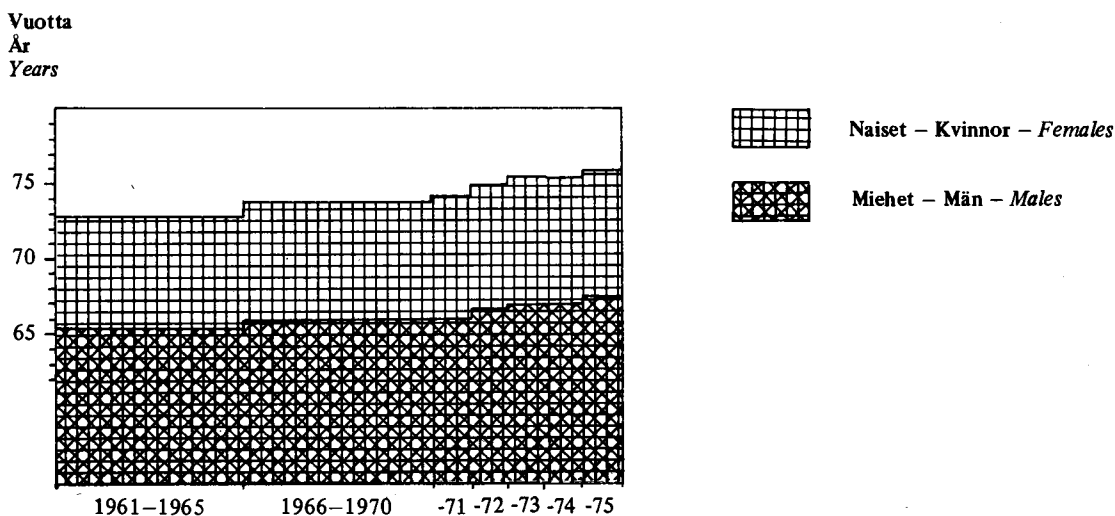
Miesten kuolleisuus on ollut huomattavasti korkeampaa kuin naisten. Tarkastelujakson aikana ero on kasvanut: vastasyntyneen poikalapsen keskimääräinen jäljellä oleva elinaika oli vuonna 1961–65 65.4 vuotta ja vuonna 1975 67.4 vuotta ja vastasyntyneen tyttölapsen vastaavat luvut olivat 72.6 ja 75.9. Toisin sanoen, kun tarkastelujakson aikana miesten keskimääräinen elinaika piteni 2:lla vuodella, naisten keskimääräinen elinaika piteni 3.3:lla vuodella (Kuvio 11).

Männens dödlighet har varit avsevärt högre än kvinnornas. Skillnaden har ökat under översiktsperioden: år 1961–65 var den återstående medellivslängden för nyfödda pojkar 65.4 år och 1975 var den 67.4 år. Motsvarande uppgifter för en nyfödd flicka var 72.6 och 75.9. Med andra ord då männens medellivslängd under översiktsperioden ökade med 2 år ökade kvinnornas medellivslängd med 3.3 år (Figur 11).

Kuvio 11. Vastasyntyneiden keskimääräinen jäljellä oleva elinaika eri sukupuolilla vuosina 1961–1975

Figur 11. Återstående medellivslängden för nyfödda efter kön åren 1961–1975

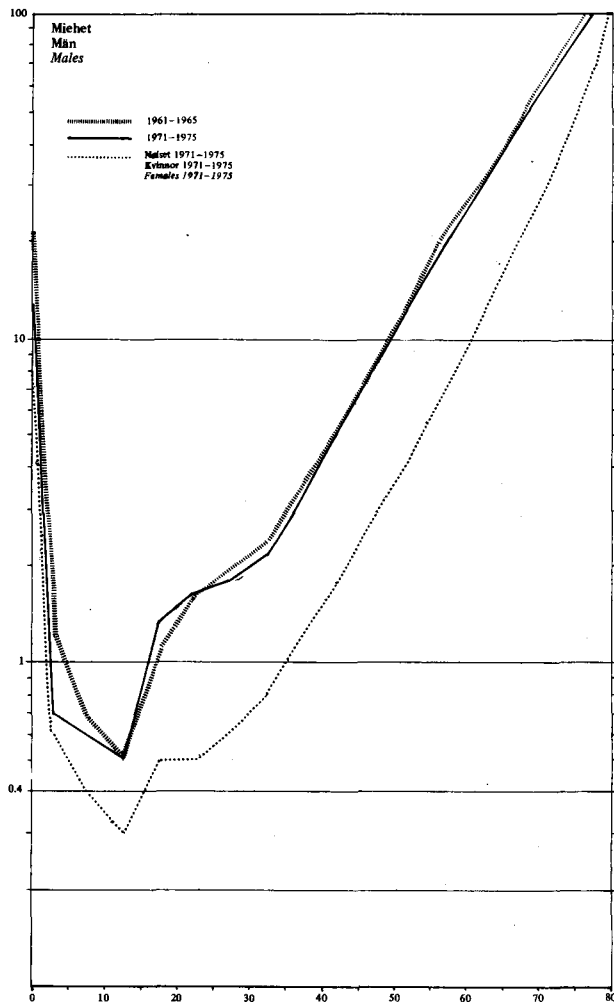
Figure 11. The expectation of life at birth by sex in 1961–1975

Kuvio 12a. Miesten kuolleisuus iän mukaan vuosina 1961–1965 ja 1971–1975

Figur 12a. Dödlighet efter ålder, män, åren 1961–1965 och 1971–1975

Figure 12a. Male age-specific death rates in 1961–1965 and 1971–1975

Kuviosta 12 a nähdään, että miesten ylikuolleisuus on ollut pienimmillään 0–4-vuotiailla ja suurimmillaan 15–29-vuotiailla. Lukumääräisesti huomattavaa on ollut keski-ikäisten miesten ylikuolleisuus. 45–64-vuotiaana on kuollut miehiä keskimäärin kaksi kertaa niin paljon kuin naisia.

Samasta kuviosta (12 a) havaitaan myös, että vuosina 1971–75 alle 10-vuotiaitten ja 20 vuotta täyttäneiden miesten kuolleisuus on ollut alhaisempaa kuin vuosina 1961–65. 10–14-vuotiaiden kuolleisuus on pysynyt ennallaan ja 15–19-vuotiaiden kuolleisuus on noussut. Kuvioon ei ole piirretty 60-luvun loppupuolen kuolleisuuslukuja, mutta ne noudattivat suunnilleen vuosien 1961–65 tasoa lukuunottamatta 45 vuotta täyttäneiden kuolleisuutta, joka oli 1960-luvun loppupuolella selvästi korkeampaa kuin alkupuoliskolla.

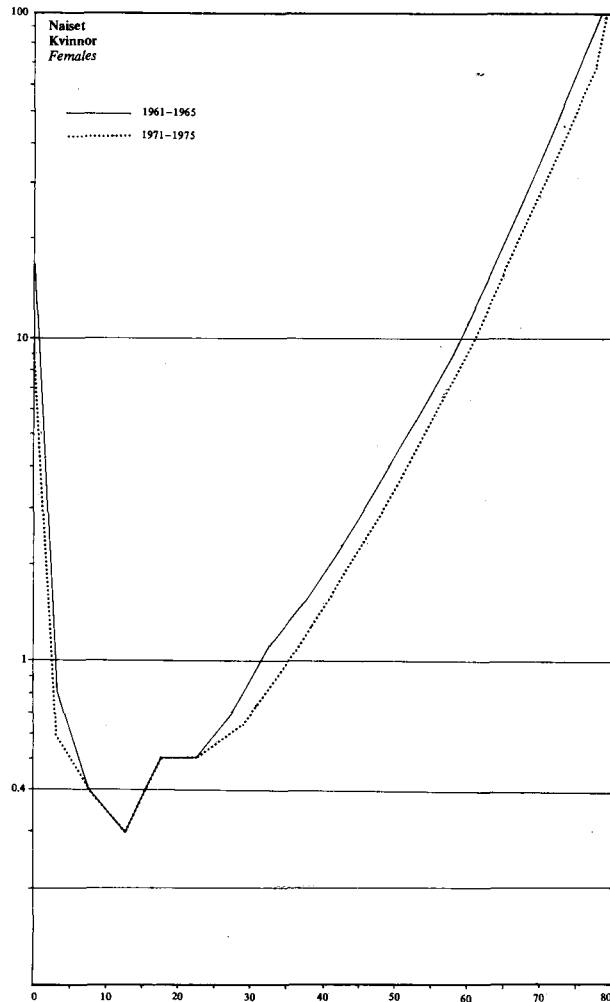
Naisten kuolleisuus (kuvio 12 b) on laskenut lukuunottamatta ikäryhmää 5–24-vuotiaat, joiden kuolleisuus on pysynyt ennallaan. Selvimmin on laskenut 25–39-vuotiaiden naisten kuolleisuus.

Keski-ikäisten miesten ylikuolevuutta havainnollistaa kuvio 13, johon on piirretty miesten ja naisten kuolleisuusluvut vuosina 1961–75 eräissä ikäryhmissä. Samanikäisten miesten ja naisten kuolleisuuden erot ovat huomattavat eikä mitään erojen kaventumista ole havaittavissa.

Kuvio 12b. Naisten kuolleisuus iän mukaan vuosina 1961–1965 ja 1971–1975

Figur 12b. Dödlighet efter ålder, kvinnor, åren 1961–1965 och 1971–1975

Figure 12b. Female age-specific death rates in 1961–1965 and 1971–1975

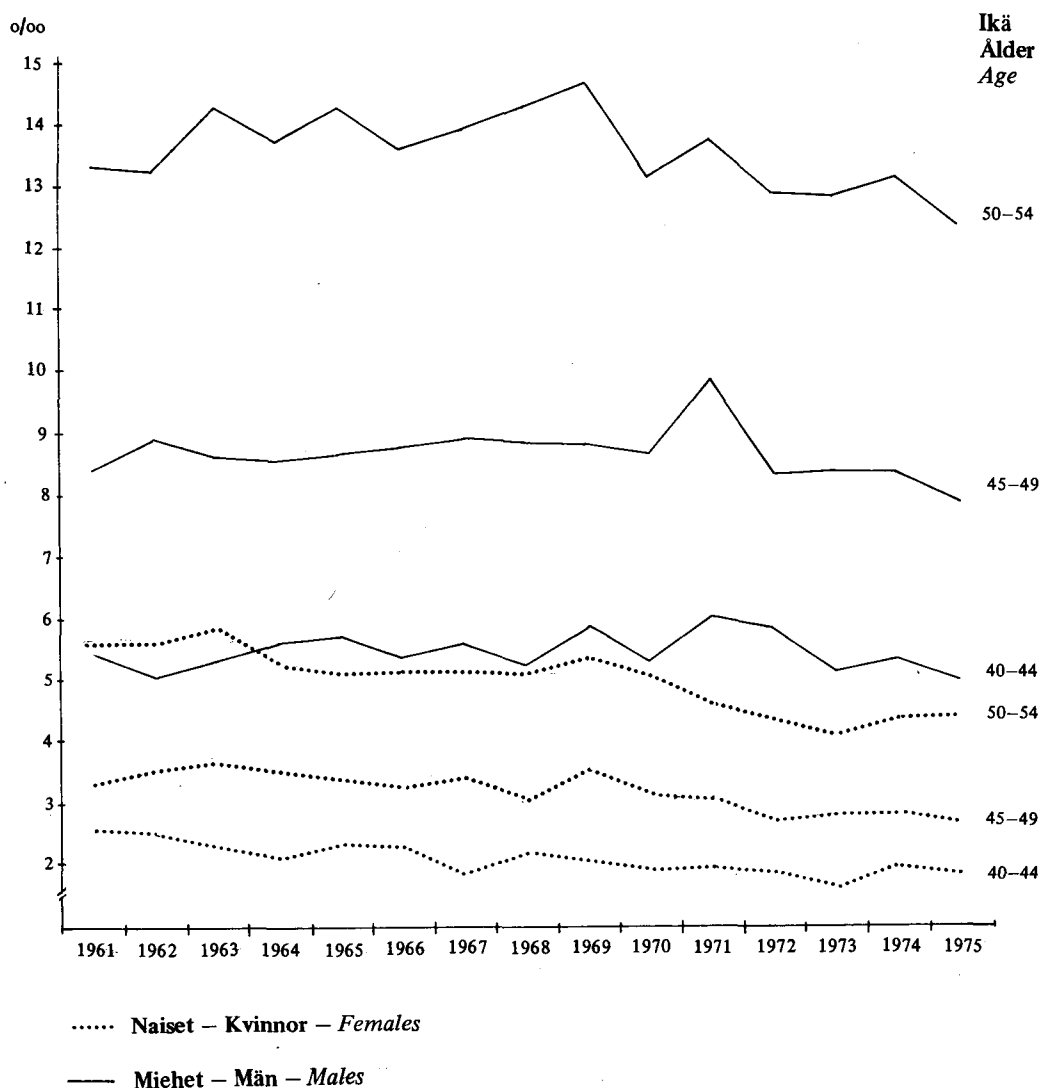
Av figur 12 a framgår att överdödligheten för män varit lägst för 0–4 åringar och högst för 15–29 åringar. Antalsmässigt var överdödligheten störst för medelålders män. Två gånger fler män än kvinnor dog i åldern 45–64 år.

Ur samma figur (12 a) framgår även att dödligheten för män under 10 år och för 20 år fyllda män åren 1971–75 varit lägre än åren 1961–65. Dödligheten för 10–14 åringar har förblivit oförändrad och dödligheten för 15–19 åringar har stigit. Figuren upptar inte dödstalen för slutet av 1960-talet men de låg i stort sett på 1961–65 års nivå, med undantag för dödligheten för 45 år fyllda som under slutet av 1960-talet var klart högre än under den förra hälften.

Dödligheten för kvinnor (kuvio 12 b) har sjunkit, med undantag av åldersgruppen 5–24 åringar vars dödlighet förblivit oförändrad. Tydligast har dödligheten för kvinnor i åldern 25–39 år sjunkit.

Figur 13 åskådliggör överdödligheten för medelålders män. Figuren upptar dödlighetstalen för män och kvinnor i vissa åldersgrupper åren 1961–75. Skillnaderna i dödlighet för kvinnor och män i samma ålder är stora och någon minskning av skillnaderna kan inte skönjas.

Kuvio 13. Kuolleisuus eräissä ikäryhmissä vuosina 1961–1975
 Figur 13. Dödlighet i vissa åldersgrupper åren 1961–1975
 Figure 13. Death rates in certain age groups in 1961–1975

4.4.3. Imeväiskuolleisuus

Imeväiskuolleisuus on tunnetusti Suomessa maailman alhaisimpia. Tarkastelujakson aikana imeväiskuolleisuus on edelleen vähentynyt 50 %:lla. Pääosan laskusta on aiheuttanut ensimmäisen elinviikon aikaisen kuolleisuuden lasku.

Miesten ylikuolleisuus alkaa näkyä jo ensimmäisellä elinviikolla (itse asiassa jo raskauden aikana poikalasten keskenmenot sekä kuolleena tai vammaisena syntyminen on yleisempää kuin tyttölasten). Poikalasten imeväiskuolleisuus on yleensä ollut 20–30 % korkeampaa kuin tyttölasten.

Imeväiskuolleisuus on koko tämän vuosisadan ajan keskittynyt yhä enemmän ensimmäisiin elinviikkoihin ja -vuorokausiin (ks. Mustonen–Suominen–Suonoja 1976). Myös tässä tarkasteltavana olevalla ajanjaksolla tämä rakennemuutos jatkuu. 3–11 kuukautta täyttäneiden kuolleisuuden osuus koko imeväiskuolleisuudesta on laskenut.

4.4.3. Spädbarnsdödlighet

Spädbarnsdödligheten i Finland är bland de lägsta i världen. Under översiktsperioden har spädbarnsdödligheten ytterligare sjunkit med 50 %. Största nedgången beror på att dödligheten under den första levnadsveckan sjunkit.

Överdödligheten för män kommer redan till synes under den första levnadsveckan (i själva verket redan under graviditeten, missfall med pojkar samt dödfödda eller handikappade pojkar föds mer än flickor). Spädbarnsdödligheten bland pojkar har i allmänhet varit 20–30 % högre än bland flickor.

Spädbarnsdödligheten har under hela detta århundrade allt mera hänförs till de första levnadsveckorna och -dygnet (se Mustonen–Suominen–Suonoja 1976). Denna strukturförändring fortsätter även under den period som här har granskats. Dödlighetens andel för 3–11 månader fullda av den totala spädbarnsdödligheten har litet sjunkit.

34. Ensimmäisellä ikävuodella kuolleet pojat ja tytöt tarkemman iän mukaan (promilleina elävänä syntyneistä) vuosina 1961–1975

Döda gossar och flickor under 1 år efter noggrannare åldersindelning (i o/oo av levande födda) åren 1961–1975

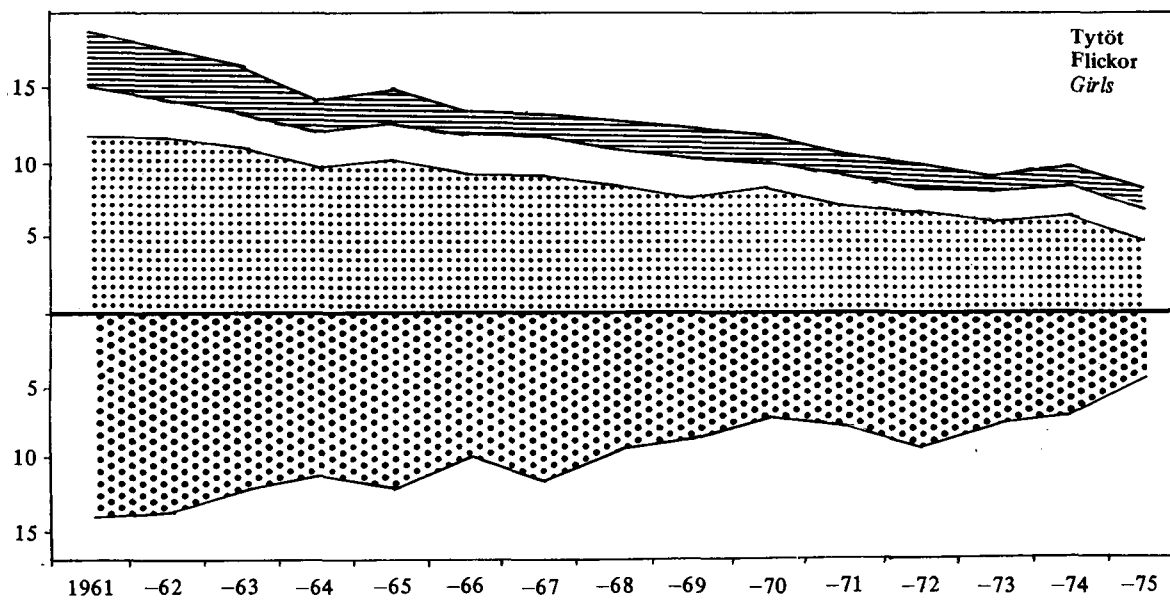
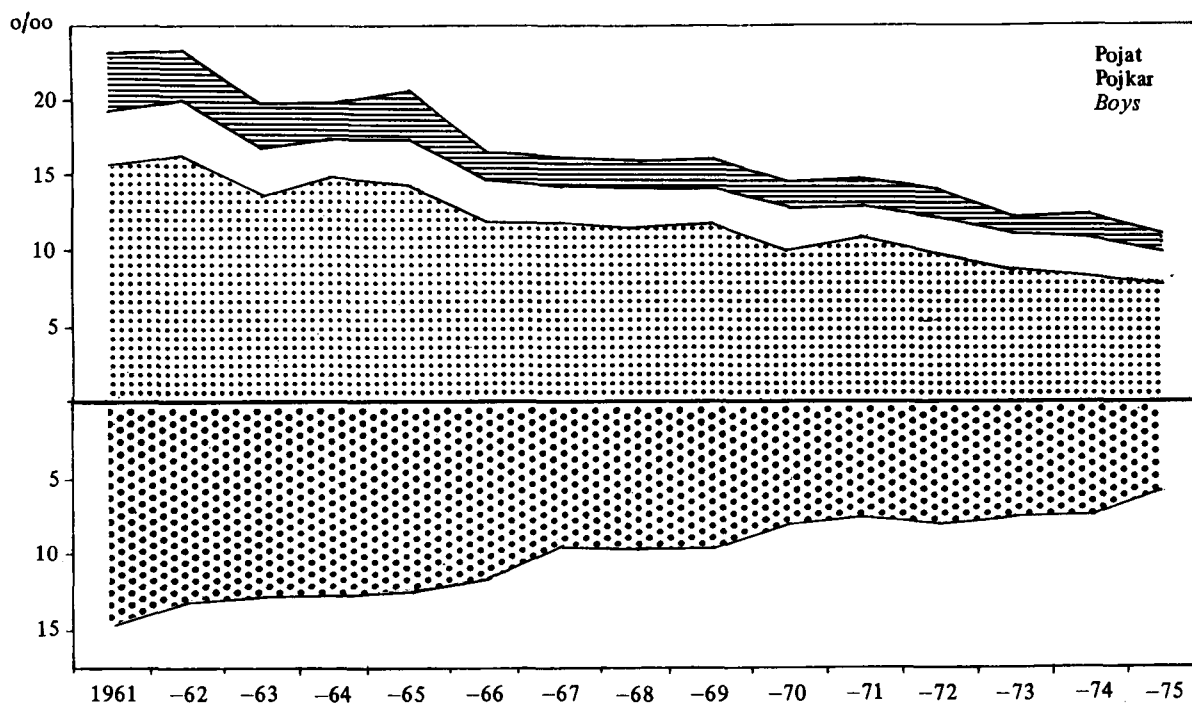
Deaths under 1 year of age by detailed age and sex (per 1 000 of annual number of live births) in 1961–1975

Ikä Ålder Age	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1961– 1965	1966– 1970	1971– 1975	1961– 1975
	o/oo																		
Poikia – Gossar – Boys																			
0–6 vrk – dygn – days	15.6	16.3	13.6	14.9	14.2	11.8	11.7	11.4	11.6	9.9	10.6	9.7	8.7	8.1	7.8	14.9	11.3	9.0	12.0
7–27 vrk – dyng – days	1.9	2.2	1.7	1.4	1.6	1.5	1.3	1.4	1.5	1.9	1.0	1.6	1.1	1.4	1.0	1.8	1.5	1.2	1.5
28 vrk – dygn – days –																			
2 kk – mån – months	1.7	1.5	1.5	1.1	1.4	1.2	1.2	1.3	0.9	1.1	1.2	1.0	1.2	1.3	1.0	1.4	1.1	1.2	1.3
3–5 kk – mån – months	1.6	1.7	1.6	1.2	1.4	1.2	1.1	0.9	1.2	0.7	1.1	0.9	0.6	0.7	0.5	1.5	1.0	0.8	1.1
6–11 kk – mån – months	2.1	1.4	1.5	1.2	1.7	0.8	1.0	1.0	1.0	1.0	0.8	0.8	0.5	0.8	0.6	1.6	1.0	0.7	1.1
Yhteensä – Summa – Total	22.9	23.1	19.9	19.8	20.2	16.5	16.3	16.0	16.1	14.6	14.7	14.0	12.1	12.3	11.0	21.2	15.9	12.8	17.0
Tytöjä – Flickor – Girls																			
0–6 vrk – dygn – days	11.6	11.6	11.0	9.9	10.4	9.3	9.2	8.5	7.6	8.3	7.2	6.8	6.1	6.5	4.8	10.9	8.6	6.3	8.8
7–27 vrk – dygn – days	1.6	1.3	1.1	1.1	1.0	1.2	1.4	1.2	1.5	0.7	1.1	1.1	1.0	1.2	1.1	1.2	1.2	1.1	1.2
28 vrk – dygn – days –																			
2 kk – mån – months	1.8	1.3	1.3	1.1	1.1	1.2	1.1	1.1	1.1	1.1	0.8	0.5	1.0	0.8	0.9	1.3	1.1	0.8	1.1
3–5 kk – mån – months	1.9	1.8	1.5	1.1	1.3	0.8	0.8	1.0	1.1	0.7	0.8	0.7	0.5	0.4	0.6	1.5	0.9	0.6	1.0
6–11 kk – mån – months	1.8	1.8	1.6	0.8	1.1	1.0	0.7	1.0	1.1	1.0	0.7	0.7	0.4	0.8	0.7	1.4	0.9	0.7	1.0
Yhteensä – Summa – Total	18.6	17.8	16.4	14.1	14.9	13.4	13.3	12.8	12.3	11.8	10.6	9.9	9.1	9.7	8.1	16.4	12.8	9.4	13.2

Kuvio 14. Kuolleena syntyneet ja imeväiskuolleisuus elinajan ja sukupuolen mukaan vuosina 1961–1975

Figur 14. Dödföddhet och spädbarnsdödlighet i promille av antalet levande födda åren 1961–1975

Figure 14. Stillbirths and infant mortality by length of life and sex in 1961–1975

Ikä 3–11 kk – Ålder: 3–11 månader – Age: 3–11 months

Ikä 7 vrk–2 kk – Ålder: 7 dygn–2 månader – Age: 7 days–2 months

Ikä 0–6 vrk – Ålder: 0–6 dygn – Age: 0–6 days

Kuolleena syntyneet – Dödfödda – Stillbirths

4.5. MUUTTOLIIKE¹⁾

4.5.1. Maassamuutto

Väestönmuutostilastossa katsotaan maassamuuttaneeksi henkilö, joka on vaihtanut pysyvästi asuinpaikkaa kunnasta toiseen. Tällaisten muutostapahtumien määrä on ollut tarkastelujakson aikana keskimäärin 220 000 tapausta vuosittain. Vuonna 1975 kuntien välisten muutosten määrä oli noin 240 000. Pysyvän asuinpaikan vaihdoksia saman kunnan alueella eli kunnan sisäistä muuttoliikettä koskevaa tilastoa on alettu laatia vuonna 1975. Kunnan sisäisiä muuttotapahtumia oli vuonna 1975 noin 386 000, eli yli puolitoista kertaa niin paljon kuin kuntien välisiä muuttoja. Seuraavassa tarkastellaan yksinomaan kuntien välistä muuttoliikettä.

1960-luvulla muuttovilkkaus pysytteli vajaana viitenä prosenttina väestöstä vuosittain. Vuosina 1970–1974 muuttovilkkaus voimistui vuosittain lähes kuuteen prosenttiin väestöstä. Huippuvuonna 1974 muuttotapahtumia oli 276 000.

Vuosien 1970 ja 1971 muuttoluvut heilahtelevat poikkeuksellisen paljon. Heilahtelut johtuvat suurelta osalta tilaston laadinnassa tapahtuneista muutoksista. Vuoteen 1970 asti muuttotapahtumat luokiteltiin sen vuoden mukaan, jonka aikana muuttaneet henkilöt tekivät muuttoilmoituksen. Todellinen muuttoaika ja tilastollinen muuttoaika ovat voineet näin ollen sattua eri vuosille. Vuoden 1971 alusta lähtien muutot on luokiteltu tilastoissa todellisen muuttovuoden mukaan. Tästä syystä vuoden 1970 maassamuuttoluvut ovat normaalia suuremmat koska ne sisältävät joukon edellisen vuoden tapahtumia (joita ei ollut mahdollista erottaa vuonna 1970 todella tapahtuneista muutoista) sekä lisäksi joukon sellaisia vuonna 1970 tapahtuneita muuttoja, jotka vanhaa tilastonlaadintamenettelyä noudattaen olisivat tulleet vasta vuoden 1971 tilastoon. Kuntien välistä muuttoliikettä on vuosittain vähentänyt myös kuntien määrän vähentyminen tarkastelujakson aikana 548:sta 477:ään.

4.5.2. Maassamuuton suunta

Taulusta 35 käyvät selville muuttovirtojen suunnat kaupunkien ja maalaiskuntien välillä. Maassamuuton huomattavin muuttovirta on lähes koko tarkastelujakson ajan suuntautunut maalta kaupunkiin. 1960-luvun alkupuoliskolla maalaiskuntien välinen muuttoliike oli lähes samaa luokkaa, mutta se on vuosi vuodelta hiljentynyt maalaiskuntien väestöpohjan kaventuessa. Kaupunkien välinen muuttoliike on samassa tahdissa voimistunut. Vuodesta 1972 lähtien kaupunkien välinen muuttoliike on ollut maassamuuton huomattavin komponentti.

Kaupungeista maalaiskuntiin suuntautunut muuttoliike pysyi hyvin tasaisena koko 1960-luvun, mutta 1970-luvun alkupuolella se on kasvanut ja kaupunkien muuttovoitto siten pienentynyt. Kaupunkien muutto-

1) Koska tilastokeskuksessa valmistuu maassamuuttoa ja siirtolaisuutta vuosina 1951–1976 koskeva selvitys lähes samanaikaisesti tämän julkaisun kanssa, tässä tarkastellaan muuttoliikettä aivan lyhyesti.

4.5. OMFLYTTNING¹⁾

4.5.1. Inrikes omflyttning

I statistiken över befolkningsrörelsen anses en person ha flyttat inom riket om han stadigvarande har bytt bostadsort från en kommun till en annan. Dylika flyttningsfall uppgår under översiktsperioden till i medeltal 220 000 i året. År 1975 förekom cirka 240 000 flyttningar mellan kommunerna. Statistik över bytet av stadigvarande bostadsort inom samma kommun d.v.s. statistik över flyttningsrörelsen inom kommunen har börjat utarbetas först år 1975. År 1975 förekom cirka 386 000 flyttningar inom kommun, d.v.s. mera än en och en halv gång fler än flyttningar mellan kommuner. I det följande granskas enbart flyttningsrörelsen mellan kommunerna.

Under 1960-talet höll sig det relativa omflyttnings-talet omkring knappa fem procent av befolkningen per år. Under åren 1970–74 ökade omflyttnings-talet årligen till närmare sex procent av befolkningen. Under rekord-året 1974 förekom 276 000 omflyttningar.

Flyttningsuppgifterna för år 1970 och 1971 varierar exceptionellt mycket. Variationerna beror till stor del på de ändringar som skett i uppgörandet av statistik. T.o.m. år 1970 indelades omflyttningarna enligt det år då de personer som flyttat gjorde flyttningsanmälan. Den verkliga flyttnings-tiden och den statistiska flyttnings-tiden har sålunda kunnat gälla olika år. Fr.o.m. början av år 1971 har omflyttningarna i statistiken indelats enligt det egentliga flyttnings-året. Av denna orsak är omflyttnings-talen för inrikes omflyttningen år 1970 större än normalt då de innefattar flyttningar som hör till föregående år (som det inte var möjligt att skilja från de verkliga flyttningar som skett år 1970) samt dessutom sådana flyttningar som skett år 1970 vilka enligt den gamla metoden för uppgörandet av statistik skulle ha ingått först i 1971 års statistik. Omflyttningen mellan kommunerna har årligen minskat även som en följd av att kommunerna under översiktsperioden minskats från 548 stycken till 477.

4.5.2. Inrikes omflyttnings riktning

Ur tabell 35 framgår flyttningsströmmarnas riktning mellan städer och landskommuner. Den största flyttningsströmmen inom inrikes omflyttning har under nästan hela översiktsperioden gått från landsbygden till städerna. Under början av 1960-talet var flyttningsrörelsen mellan landskommunerna i det närmaste i samma klass men den har minskat från år till år då befolkningsunderlaget i landskommunerna minskat. Flyttningsrörelsen mellan städerna har ökat i motsvarande takt. Från och med år 1972 har flyttningsrörelsen mellan städerna varit inrikes omflyttnings viktiga komponent.

Flyttningsrörelsen från städerna till landskommunerna var mycket jämn under hela 1960-talet, men under förra hälften av 1970-talet har den tilltagit och städernas

1) Då det publiceras vid statistikcentralen en utredning över inrikes omflyttning och migration åren 1951–1976 vid ungefär samma tidpunkt som denna publikation utkommer, granskas flyttningsrörelsen här endast i kortet.

voiton pienentymiseen on vaikuttanut suuresti se, että suuret kaupungit (Helsinki, Tampere, Pori, Lahti, Vaasa, Jyväskylä, Imatra, Kotka, Savonlinna, jne.) ovat menettäneet väestöään ympäriskuntiinsa.

flyttingvinst har sålunda minskat. I hög grad har nedgången i städernas flyttingvinst berott på att de stora städerna (Helsingfors, Tammerfors, Björneborg, Lahtis, Vasa, Jyväskylä, Imatra, Kotka, Nyslott, o.s.v.) har förlorat en del av sin befolkning till de kringliggande kommunerna.

35. Maassamuutto muuton suunnan mukaan vuosina 1961–1975
Inrikes omflyttning efter flyttingens riktning åren 1961–1975
Internal migration by the direction of migration in 1961–1975

	1961	1962	1963	1964	1965
Maassamuutto yhteensä – Hela inrikes omflyttning – <i>Total migration</i>	214 919	214 041	215 137	219 378	218 320
Maalaiskunnista kaupunkeihin – Från landskommuner till städer – <i>From rural communes to urban communes</i>	70 702	71 381	71 974	70 241	67 855
Kaupungeista maalaiskuntiin – Från städer till landskommuner – <i>From urban communes to rural communes</i>	41 666	41 964	37 985	41 691	44 233
Maalaiskunnista maalaiskuntiin – Från landskommuner till landskommuner – <i>From rural communes to rural communes</i>	65 220	62 524	55 846	54 900	52 784
Kaupungeista kaupunkeihin – Från städer till städer – <i>From urban communes to urban communes</i>	37 331	38 172	49 332	52 546	53 448
Kaupunkien muuttovoitto – Flyttingvinst till städer – <i>Net immigration to urban communes</i>	29 036	29 417	33 989	28 550	23 622

	1966	1967	1968	1969	1970
Maassamuutto yhteensä – Hela inrikes omflyttning – <i>Total migration</i>	212 787	215 596	204 791	210 580	267 744
Maalaiskunnista kaupunkeihin – Från landskommuner till städer – <i>From rural communes to urban communes</i>	67 612	68 797	63 725	67 197	84 244
Kaupungeista maalaiskuntiin – Från städer till landskommuner – <i>From urban communes to rural communes</i>	41 803	45 603	45 333	45 425	63 700
Maalaiskunnista maalaiskuntiin – Från landskommuner till landskommuner – <i>From rural communes to rural communes</i>	49 419	44 913	41 254	40 163	47 645
Kaupungeista kaupunkeihin – Från städer till städer – <i>From urban communes to urban communes</i>	53 953	56 283	54 479	57 795	72 155
Kaupunkien muuttovoitto – Flyttingvinst till städer – <i>Net immigration to urban communes</i>	25 809	23 194	18 392	21 772	20 544

	1971	1972	1973	1974	1975
Maassamuutto yhteensä – Hela inrikes omflyttning – <i>Total migration</i>	171 434	234 818	246 168	276 034	239 599
Maalaiskunnista kaupunkeihin – Från landskommuner till städer – <i>From rural communes to urban communes</i>	61 170	70 187	69 425	74 399	61 666
Kaupungeista maalaiskuntiin – Från städer till landskommuner – <i>From urban communes to rural communes</i>	34 056	49 216	53 696	63 528	57 615
Maalaiskunnista maalaiskuntiin – Från landskommuner till landskommuner – <i>From rural communes to rural communes</i>	26 910	35 274	35 276	36 842	30 555
Kaupungeista kaupunkeihin – Från städer till städer – <i>From urban communes to urban communes</i>	49 298	80 141	87 771	101 265	89 763
Kaupunkien muuttovoitto – Flyttingvinst till städer – <i>Net immigration to urban communes</i>	27 114	20 971	15 729	10 871	4 051

Lääneittäiset nettomaassamuuttoluvut (taulu 36) kuvaavat sitä, miten maassamuutto on kohdistunut maan muista osista Lounais-Suomeen. Uudenmaan, Turun-Porin, Ahvenanmaan ja Hämeen läänit ovat saaneet muuttovoittoa ja muut läänit muuttotappiota. 70-luvun alkupuoliskolla sekä muuttovoitot että -tappiot ovat huomattavasti pienentyneet.

De länsvisa inrikes netto omflyttningstalen (tabell 36) ger en bild av hur inrikes omflyttning har riktat sig mot sydvästra Finland. Nylands, Åbo och Björneborgs län, Åland och Tavastehus län har haft flyttingvinst och de övriga länen har haft flyttingförlust. Under förra hälften av 70-talet har både flyttingvinsterna och -förlusterna minskat mycket.

36. Nettomaassamuutto lääneittäin vuosina 1961–1975
 Inrikes netto omflyttning länsvis åren 1961–1975
 Internal net migration by province in 1961–1975

Lääni Län Province	Vuosi – År – Year														
	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Uudenmaan															
Nylands	+ 15 402	+ 15 329	+ 15 322	+ 14 093	+ 16 186	+ 14 564	+ 13 039	+ 9 614	+ 12 339	+ 18 694	+ 12 193	+ 13 153	+ 11 889	+ 6 663	+ 6 322
Turun-Porin															
Åbo-Björneborgs ..	- 1 529	- 1 137	- 996	- 822	- 1 631	- 1 623	- 352	+ 309	+ 1 145	+ 1 303	+ 1 239	+ 2 039	+ 2 458	+ 2 042	+ 704
Ahvenanmaa															
Åland	+ 22	+ 9	+ 38	+ 65	+ 46	+ 155	+ 94	+ 154	+ 128	+ 196	+ 60	+ 174	+ 176	+ 173	+ 124
Hämeen															
Tavastehus	+ 1 687	+ 1 906	+ 1 053	+ 2 084	+ 1 483	+ 2 193	+ 3 516	+ 2 465	+ 4 277	+ 4 404	+ 3 517	+ 3 253	+ 2 720	+ 1 984	- 839
Kymen															
Kymmene	+ 709	+ 86	- 51	- 661	- 308	- 883	- 1 233	- 428	- 552	- 56	+ 95	- 448	- 797	- 643	- 607
Mikkelin															
S:t Michels	- 2 475	- 2 375	- 2 436	- 1 941	- 2 288	- 2 507	- 2 161	- 1 735	- 2 330	- 3 496	- 2 138	- 2 645	- 2 124	- 1 479	- 1 369
Pohjois-Karjalan															
Norra Karelens ...	- 4 805	- 3 891	- 3 137	- 3 077	- 2 989	- 2 529	- 2 971	- 1 756	- 2 847	- 5 073	- 3 268	- 2 734	- 2 309	- 1 305	- 632
Kuopion															
Kuopio	- 3 047	- 3 288	- 2 669	- 2 427	- 2 653	- 2 454	- 2 152	- 1 490	- 2 659	- 4 405	- 2 239	- 2 406	- 1 668	- 1 205	- 834
Keski-Suomen															
Mellersta Finlands .	- 898	- 1 256	- 1 749	- 2 252	- 1 938	- 1 347	- 1 269	- 689	- 1 669	- 1 891	- 1 417	- 1 938	- 1 673	- 761	- 780
Vaasan															
Vasa	- 2 333	- 2 667	- 2 330	- 2 110	- 2 220	- 2 044	- 1 806	- 1 658	- 1 793	- 2 092	- 2 213	- 2 141	- 2 589	- 2 347	- 1 146
Oulun															
Uleåborgs	- 2 427	- 2 861	- 2 396	- 2 630	- 2 583	- 2 019	- 2 572	- 2 945	- 3 854	- 5 324	- 4 205	- 4 058	- 4 359	- 1 378	- 334
Lapin															
Lapplands	- 306	+ 145	- 649	- 322	- 1 105	- 1 506	- 2 133	- 1 841	- 2 185	- 2 260	- 1 624	- 2 249	- 1 724	- 1 744	- 609

4.5.3. Maassamuutto iän ja sukupuolen mukaan

Muuttoliikkeen ikärakennetta kuvaa taulu 37. Maassamuutto on ollut selvästi voimakkainta viidentoista ja kolmenkymmenenneljän välisessä iässä. Tarkastelujakson alussa yli puolet, mutta 1970-luvulla jo yli 60 % maassamuuttaneista on ollut 15–34-vuotiaita. Naiset muuttavat enemmän kuin miehet: 100 maassamuuttanutta miestä kohden muuttaa keskimäärin 106 naista. Naisten maassamuutto on jonkin verran selvemmin keskittynyt 15–34-vuotiaisiin kuin miesten. 35–64-vuotiaat miehet muuttavat enemmän kuin naiset.

4.5.3. Inrikes omflyttning enligt ålder och kön

Flyttningsrörelsens åldersstruktur framgår ur tabell 37. Inrikes omflyttning har varit klart livligast i en ålder mellan femton och trettiofyra år. I början av översiktsperioden var över hälften av dem som flyttade inom riket i åldern 15–34 år, medan de på 1970-talet var redan 60 %. Kvinnor flyttar mera än män: på 100 män som flyttar inom riket flyttar i medeltal 106 kvinnor. Kvinnornas inrikes omflyttning har i någon mån tydligare koncentrerat sig till 15–34-åringar än männens. 35–64-åriga män flyttar mera än kvinnor.

37. Maassamuutto iän mukaan vuosina 1961–1975¹⁾
Inrikes omflyttning efter ålder åren 1961–1975¹⁾
Internal migration by age in 1961–1975¹⁾

Ikä Ålder Age	Vuosi – År – Year														
	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
	%														
Molemmat sukupuoli – Båda könen – Both sexes															
0–4	12.1	12.2	12.5	12.8	12.5	12.7	13.3	13.3	13.0	12.4	11.6	11.5	11.1	11.0	11.3
5–14	15.0	14.8	14.6	14.2	13.6	13.2	12.3	12.0	11.6	11.3	10.9	10.4	10.5	10.7	10.3
15–24	28.9	29.3	29.8	29.2	30.6	31.0	34.4	35.0	36.0	36.5	37.1	36.5	35.6	34.0	33.5
25–34	23.7	23.2	23.2	23.8	23.2	24.1	22.2	22.2	22.3	22.8	24.0	25.5	27.2	28.5	29.1
35–44	9.5	9.7	9.2	9.3	9.2	8.8	8.1	7.8	7.5	7.4	7.2	7.2	7.1	7.4	7.5
45–64	8.7	8.5	8.5	8.6	8.5	8.0	7.6	7.6	7.4	7.4	7.1	6.8	6.5	6.5	6.5
65–	2.1	2.3	2.2	2.1	2.4	2.2	2.1	2.1	2.2	2.2	2.1	2.1	2.0	1.9	1.8
Yhteensä – Summa – Total .	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

1) Vuosina 1961–1966 muuttaneiden ikärakenne on selvitetty otoksen avulla – Åren 1961–1966 har de flyttandes åldersstruktur utredats på grund av urval. – The age structure of migrants in 1961–1966 has been estimated by sample.

4.5.4. Siirtolaisuus

Ulkomaille muuttaneista henkilöistä on 1960-luvulla saatu erittäin puutteellisia tietoja. Kun 1950-luvun alkupuolella poistettiin passipakko pohjoismaiden väliltä, voivat suomalaiset vapaasti muuttaa muihin pohjoismaihin ja näin he usein jäivät väestörekistereiden kirjanpidon ulkopuolelle. Täten siirtolaisuustilastot ja erityisesti muihin pohjoismaihin suuntautunutta siirtolaisuutta koskevat tilastot ovat olleet vuoteen 1970 saakka puutteellisia.

Vuoden 1969 loppupuolella astui voimaan sopimus ns. yhteispohjoismaisesta muuttokirjasta. Tällöin jokaisen henkilön, joka muuttaa sopimusmaasta (Suomi, Ruotsi, Tanska, Norja ja Islanti) toiseen on hankittava lähtömaan paikallisesta väestörekisteristä muuttokirja, joka annetaan tulomaan paikalliselle väestörekisterille». Sopimus astui voimaan 1.10.1969. Tällä sopimuksella parannettiin huomattavasti siirtolaisuutta koskevan tilaston tekoa, koska suurin osa siirtolaisuudesta on suuntautunut Ruotsiin.

4.5.4. Utrikes omflyttning

Uppgifterna om de personer som flyttat utomlands har varit synnerligen bristfälliga under 1960-talet. Då passvängat i början av 1950-talet slopades mellan de nordiska länderna kunde finländarna fritt flytta till de övriga nordiska länderna och på så sätt blev de ofta utanför befolkningsregistrens bokföring. Sålunda har statistiken över utrikes omflyttningen och i synnerhet statistiken över emigrationen till de övriga nordiska länderna varit bristfällig t.o.m. år 1970.

I slutet av år 1969 trädde en överenskommelse om ett s.k. internordiskt flyttningsbevis i kraft. Nu skall »varje person som flyttar från ett avtalslutande land till ett annat (Finland, Sverige, Danmark, Norge och Island) från den lokala registermyndigheten i utflyttningslandet skaffa ett flyttningsbetyg som skall inlämnas till den lokala registermyndigheten i inflyttningslandet». Överenskommelsen trädde i kraft 1.10.1969. Genom denna överenskommelse förbättrades uppgörandet av emigrationsstatistik mycket, eftersom största delen av emigrationen gått till Sverige.

Tiedot siirtolaisuudesta Pohjoismaiden ulkopuolelle ovat edelleenkin melko heikolla perustalla. Tilasto perustuu siirtolaispassin ottaneisiin ja vertailut muiden maiden tilastoihin ovat osoittaneet, että vain 60 % Suomesta Pohjoismaiden ulkopuolelle muuttaneista siirtolaisista tulee rekisteröidyksi. Vuosien 1961–1970 siirtolaisuuden kokonaisarvio saadaan edelleenkin vain väestölaskentojen asukasluvun ja syntyneiden enemmyyden vertailulla. Tällä tavalla arvioituna Suomesta lähti siirtolaisiksi (netto) 1960-luvulla 178 000 henkeä, jota on pidettävä pikemminkin liian korkeana kuin liian alhaisena arviona. Ruotsin tilastojen mukaan nettosiirtolaisuus sinne oli Suomesta tänä aikana 142 000 henkeä. Vuosien 1968–1970 nettosiirtolaisuus Ruotsiin oli puolet vuosien 1961–1970 koko Suomen ja Ruotsin välisestä siirtolaisuudesta.

Pelkästään lukumääriin perustuva tarkastelu antaa jossain määrin harhaan johtavan kuvan siirtolaisuuden merkityksestä. Neljännesmiljoonan parhaassa työiässä olevan henkilön poismuutto vaikuttaa jo Suomen kokoisessa maassa ikärakenteen muutoksen kautta luonnolliseen väestönkasvuun myös tulevaisuudessa.

Uppgifterna om emigrationen utanför de nordiska länderna står fortfarande på en rätt svag grund. Statistiken baserar sig på dem som tagit ut emigrantpass och jämförelser med andra länders statistik har visat att endast 60 % av de emigranter som från Finland flyttat utanför de nordiska länderna blir registrerade. Det totala antalet emigranter under åren 1961–1970 får man bara genom att jämföra folkräkningarnas invånaruppgifter med födelseöverskottet. Enligt en dylik uppskattning emigrerade (netto) under 1960-talet 178 000 personer från Finland. Uppgiften kan snarast anses alltför hög. Enligt Sveriges statistik var nettoemigrationen från Finland under denna tid 142 000 personer. Under åren 1968–1970 var nettoemigrationen till Sverige hälften av den totala utrikes omflyttningen mellan Finland och Sverige under åren 1961–1970.

En granskning som baserar sig enbart på siffror ger en i viss mån vilseledande bild av emigrationens betydelse. Bortflyttningen av en kvartsmiljon människor i sin bästa arbetsföra ålder påverkar i ett land av Finlands storlek genom åldersstrukturens förändring den naturliga befolkningstillväxten även i framtiden.

38. Nettosiirtolaisuus vuosina 1961–1975
Nettomigration åren 1961–1975
External net migration in 1961–1975

Vuosi År Year	Nettosiirtolaisuus – Nettomigration – External net migration	
	Kaikkiaan ¹⁾ Inalles ¹⁾ Total ¹⁾	Ruotsiin ²⁾ Till Sverige ²⁾ To Sweden ²⁾
1961	– 11 793	– 9 062
1962	– 7 254	– 5 499
1963	– 7 820	– 6 314
1964	– 19 868	– 15 478
1965	– 21 083	– 17 312
1966	– 12 203	– 10 239
1967	– 5 696	– 4 555
1968	– 14 994	– 11 230
1969	– 40 499	– 32 749
1970	– 36 381	– 30 518
1971	+ 673	+ 920
1972	+ 5 470	+ 5 206
1973	+ 6 182	+ 5 767
1974	+ 1 284	+ 404
1975	– 3 930	– 5 687

1) Nettosiirtolaisuus vuosina 1961–1970 on laskettu väestön kokonaislisäyksen ja luonnollisen lisäyksen erotuksena.

2) Vuosina 1961–1970 Ruotsin tilastojen mukaan.

1) In 1961–1970 the difference between the total population change and the natural growth is attributed to net migration.

2) According to Swedish statistics in 1961–1970.

1) Nettoflyttningen åren 1961–1970 har erhållits som skillnaden mellan den totala folkökningen och födelseöverskottet.

2) Enligt svensk statistik åren 1961–1970.

Pohjoismaihin muuttaneista noin 70 % ja Suomeen muista pohjoismaista muuttaneista noin 60–70 % on 15–34-vuotiaita. Työikäiset maastamuuttajat ovat keskimäärin hieman nuorempia kuin maahanmuuttajat, mutta maahanmuuttajien joukossa on suhteellisesti enemmän alle 15-vuotiaita lapsia.

Cirka 70 % av de personer som flyttat till de nordiska länderna och cirka 60–70 % av dem som flyttat till Finland från de övriga nordiska länderna var i åldern 15–34 år. Emigranterna i arbetsför ålder är i genomsnitt en aning yngre än immigranterna, medan det bland immigranterna i proportion finns flere barn under 15 år.

39. Pohjoismainen muuttoliike iän mukaan vuosina 1970–1975
Internordisk omflyttning efter ålder åren 1970–1975
Nordic migration by age in 1970–1975

Ikä Ålder Age	Pohjoismaihin muuttaneet Till de nordiska länderna utflyttade <i>Emigrants to Nordic countries</i>						Pohjoismaista muuttaneet Från de nordiska länderna inflyttade <i>Immigrants from Nordic countries</i>					
	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1970	1971	1972	1973	1974	1975
0 – 14	21.2	16.4	16.0	17.3	19.1	18.7	16.5	18.7	23.0	25.6	26.4	23.2
15 – 24	50.2	55.0	53.5	49.7	45.8	44.4	52.4	47.4	37.1	31.0	27.2	33.7
25 – 34	16.1	16.8	19.1	20.8	21.8	23.7	19.0	22.0	26.7	29.7	31.4	29.7
35 –	12.5	11.8	11.4	12.2	13.3	13.2	12.1	11.9	13.2	13.7	15.0	13.4

Tilastokeskus on julkaissut »Tilastotiedotuksia»-sarjassa runsaasti muihin pohjoismaihin muuttaneiden ja asuinkuntaa vaihtaneiden demografisia, sosiaalisia ja taloudellisia ominaisuuksia koskevia tilastoja. Tiedot koskevat vuonna 1971 muuttaneita. (VÄ 1974:5, 8, 9, 10, 12, 17, 18, 20, 1975:3 ja 20).

Statistikcentralen har i serien »Statistisk rapport» publicerat en mångfald statistik som gäller de demografiska, sociala och ekonomiska egenskaper hos dem som flyttat till de övriga nordiska länderna och dem som bytt hemkommun. Uppgifterna gäller personer som flyttat år 1971. (VÄ 1974:5, 8, 9, 10, 12, 17, 18, 20, 1975:3 och 20)

Summary

This publication includes the review of the vital statistics in the years 1961–75. The preceding publication in the same series (OSF VI A:128) referred to the years 1951–65.

The reason why the development of the vital rates in the years 1961–65 is reconsidered in this publication with the help of figures that differ somewhat from those of the preceding publication, is that the rates presented in the preceding publication were based on the so-called »non-corrected» population. Statistics on resident population is compiled yearly by adding the number of births and immigrants to the census figures and by subtracting the number of deaths and emigrants. However, in the 1960's the population registration system did not function well enough to supply sufficient data on e.g. emigration. That is why statistics on population in 1961–69 was »corrected» afterwards, with the help of the census data on population. These so-called »corrected» population figures have been used as basis for different calculations in this publication.

Population growth and changes in its structural characteristics, that is in its age-, sex-, marital status-, and regional structure are considered in chapter 3. Natural increase has declined continuously. Total increase has also diminished – with great fluctuations (table 3 and figure 2). The age structure of the population has »grown older»: the proportion of the young has decreased, the proportion of the working-aged and the old has increased (table 4, figure 3, appendix table 1). The majority of females has increased especially in the old age-groups (figure 4, appendix table 1). The proportion of married population has decreased and the proportion of divorced and widowed population has increased (tables 5 and 6). The regional distribution of the population has changed greatly: a lot of people have moved from rural to urban communes and also from eastern and northern Finland to the southern parts of the country (tables 7 and 8, figure 5).

In chapter 4 the vital rates in 1961–75, (nuptiality, fertility, mortality and internal migration) are considered.

Marriage rate increased continuously during the 1960's but its course was changed during the first half of the 1970's: marriage rate decreased in all age-groups (tables 9 and 10). The median age at the time of contracting marriage which had fallen during the 1960's, turned to rise in the 1970's (table 11).

The number of divorces doubled during the

observation period (table 15) and at the same time the mean duration of marriages ending to divorce was shortening (figure 7). The number of divorces in families with children increased more than in childless families (tables 17 and 18).

Fertility went notably down during the observation period except the last two years 1974 and 1975 when fertility rose again (table 20). Fertility in the eldest age-groups declined most. However, in 1973–75 the average age of mother at confinement rose a little (table 23). In connection with the rise of fertility in 1974–75 also the proportion of first children of all births, which had up to then continuously risen, turned to a fall (table 25, see also table 27). The median of the mean duration of marriage at the time of the birth of the first – fourth child lengthened, too (table 26). All this indicates that the rise of fertility in 1974–75 was partly due to that the so-called »great post-war age groups» had postponed the timing of births. The fertility of the first fertile years of the following age groups (that were born in the 1950's) was lower than was that of the great age groups (table 28).

Mortality rose at the 1960's and fell again at the first half of the 1970's (table 29). Male excess mortality did not decrease during the period of observation. Mortality in different age groups declined or did not change except in the male age group of 15–24, the mortality of which rose and males aged 45 or more, the mortality of which was higher at the later half of the 1960's (table 33, figures 12 and 13). The regional differences of mortality did not diminish at all (table 32).

Internal migration amounted to 5–6 % of the population during the period of observation. The main migratory flow was directed from rural to urban communities (table 35). The south-western parts of Finland profited by in-migration while the other parts of the country suffered from out-migration. Regional net-migration have diminished during the first half of the 1970's (table 36). The age profile of migrants grew steeper: migrants were frequently aged 15–34 (table 37).

The balance of external migration was negative during all of the 1960's. In 1969–70 emigration was so extensive that the size of the population diminished. 60–70 % of the migrants were aged 15–34. Their out-migration affects to Finland's natural increase in the future. In the first half of the 1970's the balance of external migration was positive except in 1975 (tables 38 and 39).

LIITETAULU 1 VÄESTÖ IKÄRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSIEN 1961-75 LOPUSSA
 TABELLBILAGA 1 BEFOLKNINGEN EFTER ÅLDERSGRUPP OCH KÖN VID UTGÅNGEN AV ÅREN 1961-75
 APPENDIX TABLE 1 POPULATION BY AGE GROUP AND SEX ON DECEMBER 31 IN 1961-75

Vuosi År Year	Ikä - Ålder - Age																	Yhteensä Summa Total
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-	
Koko väestö - Hela befolkningen - Whole population																		
1961	401 046	435 900	479 852	389 381	333 144	285 578	306 156	295 812	262 566	265 010	272 903	228 700	184 471	133 975	98 144	61 620	41 529	4 475 787
1962	397 226	427 423	469 664	432 203	326 462	287 379	302 312	298 096	267 207	257 652	274 237	235 821	190 485	137 621	98 549	62 743	42 018	4 507 098
1963	398 517	418 452	455 546	461 508	328 469	296 656	292 680	299 400	273 915	254 397	272 306	242 896	193 370	144 896	98 543	64 753	43 215	4 539 519
1964	395 444	409 937	444 659	482 133	328 422	302 512	284 318	301 534	287 385	242 740	268 655	248 828	198 959	150 676	100 989	65 612	44 764	4 557 567
1965	390 891	401 860	435 402	482 168	355 180	296 260	278 204	302 010	287 844	248 616	262 382	254 676	203 467	154 593	104 832	66 132	45 379	4 569 896
1966	385 988	394 866	432 183	469 889	369 813	316 327	275 173	300 202	289 725	255 289	254 870	256 956	209 212	160 366	107 108	67 430	46 445	4 591 842
1967	382 156	390 958	423 583	460 406	411 093	310 722	278 281	296 830	292 048	259 816	247 905	258 224	216 031	165 781	110 133	67 980	47 698	4 619 645
1968	372 546	391 813	414 568	445 639	437 405	311 451	287 529	287 550	293 801	266 180	244 665	256 640	222 666	168 317	116 118	67 753	49 371	4 633 292
1969	356 043	387 365	406 068	431 099	449 217	307 190	293 692	280 349	294 473	278 883	233 190	253 044	228 245	173 398	121 140	70 163	50 799	4 614 277
1970	339 444	381 160	397 946	421 179	445 099	331 031	287 969	274 525	294 269	278 969	238 497	247 313	233 456	177 463	124 708	73 386	51 931	4 598 336
1971	327 712	377 381	390 916	421 729	442 138	349 107	307 110	272 543	293 090	281 004	245 325	240 178	236 036	182 572	129 587	75 406	54 078	4 625 912
1972	314 863	373 815	387 100	415 882	438 754	392 432	301 316	274 999	290 604	283 842	249 662	234 660	237 316	189 244	134 349	78 691	55 872	4 653 401
1973	302 499	367 418	388 333	408 523	431 100	423 755	304 540	284 590	282 789	285 700	256 655	231 831	236 530	195 521	137 329	83 682	57 966	4 678 761
1974	300 963	356 256	386 406	401 987	423 889	448 938	308 712	293 098	277 097	288 314	269 687	221 509	233 781	201 301	142 136	87 915	60 398	4 702 387
1975	303 395	344 339	382 810	395 592	417 130	453 205	336 666	289 668	272 812	289 296	270 631	227 320	229 056	206 729	146 285	91 519	64 039	4 720 492
Miehet - Män - Males																		
1961	204 378	222 169	244 767	198 112	169 493	145 927	154 959	142 868	120 413	121 699	126 210	102 828	78 923	53 913	36 659	21 301	13 254	2 157 873
1962	202 239	217 907	239 585	220 036	166 209	146 889	153 272	146 032	122 858	117 730	126 576	106 027	81 781	55 188	36 872	21 585	13 338	2 174 124
1963	202 999	213 233	232 424	235 003	166 936	151 881	148 586	148 307	126 818	115 735	125 255	109 086	83 533	57 967	37 071	22 242	13 677	2 190 753
1964	201 429	209 168	226 514	246 109	167 232	154 923	144 525	150 185	133 907	110 349	123 032	111 916	86 161	60 300	38 034	22 509	14 047	2 200 340
1965	199 196	204 970	221 854	246 322	181 393	151 326	141 708	151 310	135 926	112 789	119 466	114 680	87 969	62 001	39 380	22 822	14 138	2 207 250
1966	196 834	201 069	220 352	240 252	188 870	161 752	139 760	151 143	139 009	115 854	115 114	115 754	90 350	64 830	39 926	23 310	14 422	2 218 601
1967	194 988	198 983	215 974	235 514	210 249	158 732	141 438	149 579	142 175	118 177	111 409	115 948	93 263	67 170	40 716	23 507	14 766	2 232 588
1968	189 955	199 642	211 351	228 138	224 210	158 709	146 250	145 085	144 466	121 817	109 436	114 798	95 896	68 500	42 890	23 406	15 132	2 239 681
1969	181 610	197 626	207 225	220 667	231 215	156 816	148 780	141 630	145 917	128 611	104 218	112 659	98 355	70 549	44 765	24 067	15 507	2 230 217
1970	173 171	194 431	202 971	215 689	228 348	169 075	145 511	138 817	146 465	130 270	106 252	109 496	100 563	72 058	46 022	25 142	15 704	2 219 985
1971	167 275	192 445	199 232	215 563	227 202	178 746	155 599	137 678	146 512	133 302	109 355	105 466	101 701	73 981	48 119	25 586	16 275	2 234 037
1972	160 946	190 605	197 232	212 305	225 749	201 603	153 050	139 101	145 516	136 705	111 607	102 497	102 084	76 641	50 031	26 603	16 776	2 249 051
1973	154 914	187 338	197 906	208 330	221 845	217 851	155 118	144 193	141 885	139 323	115 503	100 795	101 370	78 941	51 334	28 197	17 299	2 262 142
1974	153 908	181 760	196 997	205 224	217 388	231 243	157 939	148 536	139 406	141 513	122 193	96 186	99 670	81 364	53 099	29 469	17 920	2 273 815
1975	155 364	175 672	195 205	201 797	213 550	233 379	172 732	146 594	137 581	142 756	124 342	98 496	97 126	83 590	54 470	30 575	18 886	2 282 115
Naiset - Kvinnor - Females																		
1961	196 668	213 731	235 085	191 269	163 651	139 651	151 197	152 944	142 153	143 311	146 693	125 872	105 548	80 062	61 485	40 319	28 275	2 317 914
1962	194 987	209 516	230 079	212 167	160 253	140 490	149 040	152 064	144 349	139 922	147 661	129 794	108 704	82 433	61 677	41 158	28 680	2 332 974
1963	195 518	205 219	223 122	226 505	161 533	144 775	144 094	151 093	147 097	138 662	147 051	133 810	109 837	86 929	61 472	42 511	29 538	2 348 766
1964	194 015	200 769	218 145	236 024	161 190	147 589	139 793	151 349	153 478	132 391	145 623	136 912	112 798	90 376	62 955	43 103	30 717	2 357 227
1965	191 695	196 890	213 548	235 846	173 787	144 934	136 496	150 700	151 918	135 827	142 916	139 996	115 498	92 592	65 452	43 310	31 241	2 362 646
1966	189 154	193 797	211 831	229 637	180 943	154 575	135 413	149 059	150 716	139 435	139 756	141 202	118 862	95 536	67 182	44 120	32 023	2 373 241
1967	187 168	191 975	207 609	224 892	200 844	151 990	136 843	147 251	149 873	141 639	136 496	142 276	122 768	98 611	69 417	44 473	32 932	2 387 057
1968	182 591	192 171	203 217	217 501	213 195	152 742	141 279	142 465	146 615	144 363	135 229	141 842	126 770	99 817	73 228	44 347	34 239	2 393 611
1969	174 433	189 739	198 843	210 432	218 002	150 293	144 912	138 719	148 556	150 272	128 972	140 385	128 890	102 849	76 375	46 096	35 292	2 384 060
1970	166 273	186 729	194 975	205 481	216 751	161 956	142 458	135 708	147 804	148 699	132 245	137 817	132 893	105 405	78 686	48 244	36 227	2 378 351
1971	160 437	184 936	191 684	206 166	214 936	170 361	151 511	134 865	146 578	147 702	135 970	134 712	134 335	108 591	81 468	49 820	37 803	2 391 875
1972	153 917	183 210	189 868	203 577	213 005	190 829	148 266	135 898	145 088	147 137	138 055	132 163	135 232	112 603	84 318	52 088	39 036	2 404 350
1973	147 585	180 080	190 427	200 193	209 255	205 904	149 422	140 397	145 615	146 377	141 152	131 036	135 160	116 580	85 995	55 485	40 667	2 416 619
1974	147 055	174 496	189 409	196 763	206 501	217 695	150 773	144 562	137 691	146 801	147 494	125 323	134 111	119 937	89 037	58 446	42 478	2 428 572
1975	148 031	168 667	187 605	193 795	203 580	219 826	163 934	143 074	135 231	146 540	146 289	128 824	131 930	123 139	91 815	60 944	45 153	2 438 377

LIITETAULU 2 VÄKILUKU LÄÄNEITTÄIN VUOSIEN 1961-75 LOPUSSA
 TABELLBILAGA 2 FOLKMÄNGDEN LÄNSVIS VID UTGÅNGEN AV ÅREN 1961-75
 APPENDIX TABLE 2 POPULATION BY PROVINCE ON DECEMBER 31 IN 1961-75

M = Miehet - Män - Males
 N = Naiset - Kvinnor - Females

Lääni - Län - Province	1961	1962	1963	1964	1965	1966
Koko maa - Hela riket <i>Whole country</i>	4 475 787	4 507 098	4 539 519	4 557 567	4 569 896	4 591 842
M	2 157 873	2 174 124	2 190 753	2 200 340	2 207 250	2 218 601
N	2 317 914	2 332 974	2 348 766	2 357 227	2 362 646	2 373 241
Uudenmaan - Nylands	851 905	871 937	892 405	908 154	926 066	945 472
M	390 125	400 479	410 746	418 761	427 863	437 517
N	461 780	471 458	481 659	489 393	498 203	507 955
Turun-Porin <i>Åbo-Björneborgs</i>	660 995	663 243	666 113	667 717	662 701	668 973
M	315 309	316 685	318 264	319 223	317 171	320 264
N	345 686	346 558	347 849	348 494	345 530	348 709
Ahvenanmaa - Åland	21 059	20 804	20 986	20 807	20 770	20 831
M	10 314	10 169	10 344	10 229	10 254	10 300
N	10 745	10 635	10 642	10 578	10 516	10 531
Hämeen - Tavastehus	585 737	590 983	595 477	599 651	607 756	607 205
M	276 163	278 831	281 167	283 348	287 327	287 247
N	309 574	312 152	314 310	316 303	320 429	319 958
Kymen - Kymmene	340 491	342 534	344 395	345 099	345 684	346 101
M	165 378	166 508	167 589	168 077	168 515	168 830
N	175 113	176 026	176 806	177 022	177 169	177 271
Mikkelin - St. Michels	233 647	232 658	231 700	231 063	229 839	228 202
M	115 011	114 518	113 993	113 714	113 084	112 335
N	118 636	118 140	117 707	117 349	116 755	115 867
Pohjois-Karjalan <i>Norra KareLens</i>	204 999	202 892	201 604	199 945	198 209	196 736
M	102 655	101 450	100 891	100 135	99 326	98 615
N	102 344	101 442	100 713	99 810	98 883	98 121
Kuopion - Kuopio	269 829	268 788	268 383	267 920	266 718	265 821
M	132 985	132 428	132 142	131 825	131 230	130 714
N	136 844	136 360	136 241	136 095	135 488	135 107
Keski-Suomen <i>Mellersta Finland</i>	246 186	246 834	247 109	245 811	244 391	244 345
M	122 114	122 408	122 466	121 750	120 976	120 791
N	124 072	124 426	124 643	124 061	123 415	123 554
Vaasan - Vasa	443 841	443 683	444 299	443 498	442 350	441 509
M	215 052	215 178	215 615	214 942	214 806	214 806
N	228 789	228 505	228 684	228 032	227 408	226 703
Oulun - Uleåborgs	409 746	412 272	414 941	415 932	414 305	415 517
M	206 749	207 894	209 214	209 638	209 901	209 561
N	202 997	204 378	205 727	206 294	205 404	205 956
Lapin - Lapplands	207 352	210 470	212 107	211 970	211 107	211 130
M	106 018	107 576	108 322	108 174	107 661	107 621
N	101 334	102 894	103 785	103 796	103 446	103 509

1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
4 619 645	4 633 292	4 614 277	4 598 336	4 625 912	4 653 401	4 678 761	4 702 387	4 720 492
2 232 588	2 239 681	2 230 217	2 219 985	2 234 037	2 249 051	2 262 142	2 273 815	2 282 115
2 387 057	2 393 611	2 384 060	2 378 351	2 391 875	2 404 350	2 416 619	2 428 572	2 438 377
965 095	978 280	986 089	1 005 257	1 025 469	1 046 621	1 066 152	1 080 804	1 092 354
447 049	453 573	457 771	467 128	477 280	488 343	498 120	505 302	510 847
518 046	524 707	528 318	538 129	548 189	558 278	568 032	575 502	581 507
671 831	673 959	674 051	675 063	679 394	684 841	689 196	694 335	697 392
322 108	323 277	323 593	323 984	326 376	329 420	331 972	334 522	335 919
349 723	350 682	350 458	351 079	353 018	355 421	357 224	359 813	361 473
20 843	20 807	20 535	20 666	20 873	21 374	21 867	22 142	22 288
10 309	10 332	10 220	10 249	10 389	10 625	10 901	11 036	11 087
10 534	10 475	10 315	10 417	10 484	10 749	10 966	11 106	11 201
613 877	617 912	631 659	635 679	642 461	649 074	656 581	657 509	659 007
290 758	292 993	299 942	302 036	305 644	309 160	313 183	314 393	314 393
323 119	324 919	331 717	333 643	336 817	339 914	343 398	343 811	344 614
346 350	346 497	344 918	343 936	345 398	346 008	346 045	345 917	345 972
168 934	168 913	167 989	167 411	168 143	168 663	168 666	168 667	168 730
177 416	177 584	176 929	176 525	177 255	177 345	177 379	177 250	177 242
226 799	225 614	223 323	219 221	217 405	214 943	212 909	211 479	210 125
111 718	111 130	110 061	107 776	106 668	105 444	104 373	103 739	103 058
115 081	114 484	113 262	111 445	110 737	109 499	108 536	107 740	107 067
194 591	193 633	191 258	185 303	182 506	180 175	178 308	177 420	177 089
97 541	97 102	95 900	92 737	91 260	90 030	89 015	88 393	88 117
97 050	96 531	95 358	92 566	91 246	90 145	89 293	89 027	88 972
265 255	264 608	262 027	255 514	254 156	252 639	251 633	251 002	250 803
130 446	130 150	128 812	125 329	124 620	123 742	123 149	122 848	122 725
134 809	134 458	133 215	130 185	129 536	128 897	128 484	128 154	128 078
244 397	244 614	241 545	237 979	237 860	237 222	236 601	241 019	241 094
120 713	120 791	119 105	117 051	116 922	116 702	116 377	118 461	118 518
123 684	123 823	122 440	120 928	120 938	120 520	120 224	122 558	122 576
442 264	441 025	425 446	421 402	422 077	422 802	423 144	422 931	423 711
215 242	214 897	207 119	204 945	205 432	205 905	206 166	206 182	206 680
227 022	226 128	218 327	216 457	216 645	216 897	216 978	216 749	217 031
416 907	416 408	410 150	401 170	400 884	400 759	399 733	401 966	404 900
210 142	209 766	206 393	201 403	201 172	201 121	200 497	201 713	203 064
206 765	206 642	203 757	199 767	199 712	199 638	199 236	200 253	201 836
211 436	209 935	203 276	197 146	197 429	196 943	196 592	195 863	195 757
107 628	106 757	103 312	99 936	100 131	99 896	99 723	99 254	98 977
103 808	103 178	99 964	97 210	97 298	97 047	96 869	96 609	96 780

2 (Jatk. - Forts. - Cont.)

Lääni - Län - Province	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Kaupungit ja kauppalaat															
Städer och köpingar															
<i>Urban communes</i>	1 747 779	1 790 762	1 907 946	1 966 237	2 016 041	2 086 057	2 204 032	2 253 414	2 307 700	2 340 308	2 388 080	2 558 554	2 682 365	2 733 166	2 779 656
M	801 591	823 432	880 438	908 994	933 910	968 390	1 026 301	1 050 218	1 077 160	1 092 450	1 116 674	1 201 580	1 264 732	1 289 750	1 312 105
N	946 188	967 330	1 027 508	1 057 243	1 082 131	1 117 667	1 177 731	1 203 196	1 230 540	1 247 858	1 271 406	1 356 974	1 417 633	1 443 416	1 467 551
Uudenmaan - Nylands	560 430	573 812	655 644	668 437	681 037	699 968	714 989	724 745	741 284	746 493	759 675	864 157	879 448	889 049	896 826
M	248 934	255 701	295 373	301 787	307 986	317 310	324 451	329 125	337 485	339 772	346 485	398 186	405 617	410 167	413 884
N	311 496	318 111	360 271	366 650	373 051	382 658	390 538	395 620	403 799	406 721	413 190	465 971	473 831	478 882	482 942
Turun-Porin															
<i>Åbo-Björneborgs</i>	240 914	246 553	255 875	260 354	258 271	281 203	318 104	331 906	337 014	342 484	350 505	395 410	413 395	419 692	422 395
M	111 223	114 248	118 762	120 975	120 132	131 344	149 563	156 164	158 718	161 268	165 454	187 609	196 700	199 751	200 900
N	129 691	132 305	137 113	139 379	138 139	149 859	168 541	175 742	178 296	181 216	185 051	207 801	216 695	219 941	221 495
Ahvenanmaan - Åland	7 086	7 067	7 404	7 495	7 731	7 888	8 065	8 216	8 280	8 546	8 766	9 076	9 316	9 512	9 550
M	3 359	3 333	3 540	3 551	3 693	3 781	3 862	3 982	4 031	4 140	4 276	4 430	4 549	4 629	4 643
N	3 727	3 734	3 864	3 944	4 038	4 107	4 203	4 234	4 249	4 406	4 490	4 646	4 767	4 883	4 907
Hämeen - Tavastehus	306 086	312 688	319 832	326 437	336 692	340 418	352 688	357 859	365 070	370 662	379 564	388 821	399 872	413 964	415 162
M	139 727	142 993	146 526	149 737	154 648	156 564	162 710	165 304	168 881	171 738	176 409	181 237	186 824	193 849	194 420
N	166 359	169 695	173 306	176 700	182 044	183 854	189 978	192 555	196 189	198 924	203 155	207 584	213 048	220 115	220 742
Kymen - Kymmene	171 341	174 249	177 095	178 851	180 518	183 146	196 888	198 310	198 854	199 915	203 193	205 151	206 970	208 314	229 976
M	82 055	83 608	85 019	85 970	86 839	88 167	94 903	95 540	95 626	96 066	97 727	98 817	99 709	100 404	110 973
N	89 286	90 641	92 076	92 881	93 679	94 979	101 985	102 770	103 228	103 849	105 466	106 334	107 261	107 910	119 003
Mikkelin - St. Michels	58 016	59 787	61 343	63 313	64 607	65 699	67 208	68 386	68 827	69 873	72 049	72 791	83 269	83 906	84 334
M	26 961	27 820	28 567	29 445	30 107	30 607	31 314	31 805	32 151	32 626	33 584	33 966	39 280	39 651	39 892
N	31 055	31 967	32 776	33 868	34 500	35 092	35 894	36 581	36 676	37 247	38 465	38 825	43 989	44 255	44 442
Pohjois-Karjalan															
<i>Norra Kare lens</i>	35 346	36 185	37 672	38 474	39 438	40 411	41 464	53 307	54 148	54 578	55 761	57 013	81 917	83 083	83 996
M	16 451	16 822	17 566	18 017	18 500	18 990	19 540	25 440	25 844	26 001	26 560	27 284	40 194	40 711	41 069
N	18 895	19 363	20 106	20 457	20 938	21 421	21 924	27 867	28 304	28 577	29 201	29 729	41 723	42 372	42 927
Kuopion - Kuopio	75 213	76 911	79 314	81 202	82 536	84 381	96 503	97 766	105 766	117 597	119 246	120 576	124 427	126 226	127 138
M	34 651	35 563	36 736	37 637	38 287	39 143	45 024	45 665	49 596	55 532	56 269	56 932	58 894	59 862	60 335
N	40 562	41 348	42 578	43 565	44 249	45 238	51 479	52 101	56 170	62 065	62 977	63 644	65 533	66 364	66 803
Keski-Suomen															
<i>Mellersta Finlands</i>	53 768	55 674	57 813	58 591	64 532	65 735	67 199	68 654	85 167	85 594	87 508	88 381	88 977	90 155	90 846
M	25 068	26 003	26 988	27 292	30 216	30 752	31 415	32 060	40 272	40 409	41 334	41 851	42 267	42 831	43 165
N	28 700	29 671	30 825	31 299	34 316	34 983	35 784	36 594	44 895	45 185	46 174	46 530	46 710	47 324	47 681
Vaasan - Vasa	97 151	99 416	102 258	120 719	122 463	135 603	137 905	138 840	138 599	139 818	142 822	145 107	155 727	167 002	173 223
M	45 237	46 419	47 840	56 788	57 740	64 195	65 398	65 939	65 822	66 408	68 054	69 151	74 557	80 115	83 222
N	51 914	52 997	54 418	63 931	64 723	71 408	72 507	72 901	72 777	73 410	74 768	75 956	81 170	86 887	90 001
Oulun - Uleåborgs	81 130	85 156	89 307	96 750	111 987	114 760	134 946	136 835	137 575	137 804	140 482	142 506	150 171	153 264	156 173
M	38 278	40 306	42 375	45 985	53 630	55 017	65 134	66 014	66 230	66 098	67 343	68 383	72 383	73 957	75 342
N	42 852	44 850	46 932	50 765	58 357	59 743	69 812	70 821	71 345	71 706	73 139	74 123	77 788	79 307	80 831
Lapin - Lapplands	61 298	63 264	64 389	65 614	66 229	66 845	68 073	68 590	67 116	66 944	68 509	69 565	88 876	88 999	90 037
M	29 647	30 616	31 146	31 810	32 132	32 520	32 987	33 180	32 504	32 392	33 179	33 734	43 758	44 823	44 260
N	31 651	32 648	33 243	33 804	34 097	34 325	35 086	35 410	34 612	34 552	35 330	35 831	45 118	45 176	45 777

2 (Jatk. - Fort. - Cont.)

Lääni - Län - Province	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes	2 728 008	2 716 336	2 631 573	2 591 330	2 553 855	2 505 785	2 415 613	2 379 878	2 306 577	2 258 028	2 237 832	2 094 847	1 996 396	1 969 221	1 940 836
M	1 356 282	1 350 692	1 310 315	1 291 346	1 273 340	1 250 211	1 206 287	1 189 463	1 153 057	1 127 535	1 117 363	1 047 471	997 410	984 065	970 010
N	1 371 726	1 365 644	1 321 258	1 299 984	1 280 515	1 255 574	1 209 326	1 190 415	1 153 520	1 130 493	1 120 469	1 047 376	998 986	985 156	970 826
Uudenmaan - Nylands	291 475	298 125	236 761	239 717	245 029	245 504	250 106	253 535	244 805	258 764	265 794	182 464	186 704	191 755	195 528
M	141 191	144 778	115 373	116 974	119 877	120 207	122 598	124 448	120 286	127 356	130 795	90 157	92 503	95 135	96 963
N	150 284	153 347	121 388	122 743	125 152	125 297	127 508	129 087	124 519	131 408	134 999	92 307	94 201	96 620	98 565
Turun-Porin Åbo-Björneborgs	420 081	416 690	410 238	407 363	404 430	387 770	353 727	342 053	337 037	332 579	328 889	289 431	275 801	274 643	274 997
M	204 086	202 437	199 502	198 248	197 039	188 920	172 545	167 113	164 875	162 716	160 922	141 811	135 272	134 771	135 019
N	215 995	214 253	210 736	209 115	207 391	198 850	181 182	174 940	172 162	169 863	167 967	147 620	140 529	139 872	139 978
Ahvenanmaa - Åland	13 973	13 737	13 582	13 312	13 039	12 943	12 778	12 591	12 255	12 120	12 107	12 298	12 551	12 630	12 738
M	6 955	6 836	6 804	6 678	6 561	6 519	6 447	6 350	6 189	6 109	6 113	6 195	6 352	6 407	6 444
N	7 018	6 901	6 778	6 634	6 478	6 424	6 331	6 241	6 066	6 011	5 994	6 103	6 199	6 223	6 294
Hämeen - Tavastehus	279 651	278 295	275 645	273 214	271 064	266 787	261 189	260 053	266 589	265 017	262 897	260 253	256 709	243 545	243 845
M	136 436	135 838	134 641	133 611	132 679	130 683	128 048	127 689	131 061	130 298	129 235	127 923	126 359	119 849	119 973
N	143 215	142 457	141 004	139 603	138 385	136 104	133 141	132 364	135 528	134 719	133 662	132 330	130 350	123 696	123 872
Kymen - Kymmene	169 150	168 285	167 300	166 248	165 166	162 955	149 462	148 187	146 064	144 021	142 205	140 857	139 075	137 602	115 996
M	83 323	82 900	82 570	82 107	81 676	80 663	74 031	73 373	72 363	71 345	70 416	69 846	68 957	68 263	57 757
N	85 827	85 385	84 730	84 141	83 490	82 292	75 431	74 814	73 701	72 676	71 789	71 011	70 118	69 339	58 239
Mikkelin - S:t Michels	175 631	172 871	170 357	167 750	165 232	162 503	159 591	157 228	154 496	149 348	145 356	142 152	129 640	127 573	125 791
M	88 050	86 698	85 426	84 269	82 977	81 728	80 404	79 325	77 910	75 150	73 084	71 478	65 093	64 088	63 166
N	87 581	86 173	84 931	83 481	82 255	80 775	79 187	77 903	76 586	74 198	72 272	70 674	64 547	63 485	62 625
Pohjois-Karjalan Norra Kare lens	169 653	166 707	163 932	161 471	158 771	156 325	153 127	140 326	137 110	130 725	126 745	123 162	96 391	94 337	93 093
M	86 204	84 628	83 325	82 118	80 826	79 625	78 001	71 662	70 056	66 736	64 700	62 746	48 821	47 682	47 048
N	83 449	82 079	80 607	79 353	77 945	76 700	75 126	68 664	67 054	63 989	62 045	60 416	47 570	46 655	46 045
Kuopion - Kuopio	194 616	191 877	189 069	186 718	184 182	181 440	168 752	166 842	156 261	137 917	134 910	132 063	127 206	124 776	123 665
M	98 334	96 865	95 406	94 188	92 943	91 571	85 422	84 485	79 216	69 797	68 351	66 810	64 255	62 986	62 390
N	96 282	95 012	93 663	92 530	91 239	89 869	83 330	82 357	77 045	68 120	66 559	65 253	62 951	61 790	61 275
Keski-Suomen Mellersta Finlands	192 418	191 160	189 296	187 220	179 859	178 610	177 198	175 960	156 378	152 385	150 352	148 841	147 624	150 864	150 248
M	97 046	96 405	95 478	94 458	90 760	90 039	89 298	88 731	78 833	76 642	75 588	74 851	74 110	75 630	75 353
N	95 372	94 755	93 818	92 762	89 099	88 571	87 900	87 229	77 545	75 743	74 764	73 990	73 514	75 234	74 895
Vaasan - Vasa	346 690	344 267	342 041	322 779	319 887	305 906	304 359	302 185	286 847	281 584	279 255	277 695	267 417	255 929	250 488
M	169 815	168 759	167 775	158 678	157 202	150 611	149 844	148 958	141 297	138 537	137 378	136 754	131 609	126 067	123 458
N	176 875	175 508	174 266	164 101	162 685	155 295	154 515	153 227	145 550	143 047	141 877	140 941	135 808	129 862	127 030
Oulun - Uleåborgs	328 616	327 116	325 634	319 182	302 318	300 757	281 961	279 573	272 575	263 366	260 402	258 253	249 562	248 702	248 727
M	168 471	167 588	166 839	163 653	155 271	154 544	145 008	143 752	140 163	135 305	133 829	132 738	128 114	127 756	127 722
N	160 145	159 528	158 795	155 529	147 047	146 213	136 953	135 821	132 412	128 061	126 573	125 515	121 448	120 946	121 005
Lapin - Lapplands	146 054	147 206	147 718	146 356	144 878	144 285	143 363	141 345	136 160	130 202	128 920	127 378	107 716	106 864	105 720
M	76 371	76 960	77 176	76 364	75 529	75 101	74 641	73 577	70 808	67 544	66 952	66 162	55 965	55 431	54 717
N	69 683	70 246	70 542	69 992	69 349	69 184	68 722	67 768	65 352	62 658	61 968	61 216	51 751	51 433	51 003

LIITETAULU 3 VÄKILUKU SEUTUKAAVA-ALUEITTAIN VUOSIEN 1961-75 LOPUSSA
 TABELLBILAGA 3 FOLKMÄNGDEN EFTER REGIONPLANEOMRÅDE VID UTGÅNGEN AV ÅREN 1961-75
 APPENDIX TABLE 3 POPULATION BY REGIONAL PLANNING AREA ON DECEMBER 31 IN 1961-75

M = Miehät - Män - Males
 N = Naiset - Kvinnor - Females

Alue - Område - Area	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Koko maa - Hela riket															
Whole country	4 475 787	4 507 098	4 539 519	4 557 567	4 569 896	4 591 842	4 619 645	4 633 292	4 614 277	4 598 336	4 625 912	4 653 401	4 678 761	4 702 387	4 720 492
M	2 157 873	2 174 124	2 190 753	2 200 340	2 207 250	2 218 601	2 232 588	2 239 681	2 230 217	2 219 985	2 234 037	2 249 051	2 262 142	2 273 815	2 282 115
N	2 317 914	2 332 974	2 348 766	2 357 227	2 362 646	2 373 241	2 387 057	2 393 611	2 384 060	2 378 351	2 391 875	2 404 350	2 416 619	2 428 572	2 438 377
Helsingin ska															
Helsingfors rpl	661 572	680 861	700 945	716 437	733 031	751 354	769 587	782 244	789 895	805 539	823 938	841 385	856 322	867 423	876 479
M	299 201	308 923	318 895	326 581	334 761	343 713	352 470	358 670	362 627	369 931	379 005	387 993	395 334	400 636	405 027
N	362 371	371 938	382 050	389 856	398 270	407 641	417 117	423 574	427 268	435 608	444 933	453 392	460 988	466 787	471 452
Itä-Uudenmaan ska															
Östra Nylands rpl	85 846	85 653	85 260	85 002	85 074	85 398	86 097	86 282	86 095	87 633	88 566	89 990	91 455	92 529	94 065
M	40 951	40 892	40 773	40 697	40 846	41 074	41 190	41 549	41 535	42 415	43 000	43 853	44 679	45 245	46 036
N	44 895	44 761	44 487	44 305	44 228	44 324	44 607	44 683	44 560	45 218	45 566	46 137	46 776	47 284	48 029
Länsi-Uudenmaan ska															
Väst-Nylands rpl	39 069	39 165	39 421	39 631	40 246	40 763	41 047	41 292	41 484	42 818	42 987	43 831	44 666	45 087	45 301
M	18 773	18 871	19 008	19 154	19 531	19 833	19 999	20 123	20 252	20 974	21 059	21 519	21 922	22 103	22 201
N	20 296	20 294	20 413	20 477	20 715	20 930	21 048	21 169	21 232	21 844	21 928	22 312	22 744	22 984	23 100
Läntisen Uudenmaan ska															
Västra Nylands rpl	52 360	53 310	53 992	54 304	55 115	55 404	55 849	56 026	56 176	56 423	57 104	58 530	60 642	62 457	63 239
M	25 054	25 646	26 003	26 249	26 735	26 906	27 120	27 287	27 415	27 675	28 092	28 865	29 964	30 959	31 259
N	27 306	27 664	27 989	28 055	28 380	28 498	28 729	28 739	28 761	28 748	29 012	29 665	30 678	31 498	31 980
Varsinais-Suomen ska															
Egentliga Finlands rpl	377 770	379 462	382 326	383 100	380 155	384 806	387 419	389 856	390 954	391 227	394 756	398 587	402 359	405 642	407 863
M	178 210	179 236	180 790	181 240	180 112	182 330	183 927	185 290	186 045	186 254	188 149	190 193	192 258	193 857	194 881
N	199 560	200 226	201 536	201 860	200 043	202 476	203 492	204 566	204 909	204 973	206 607	208 394	210 101	211 785	212 982
Ahvenanmaan ska - Ålands rpl															
M	21 059	20 804	20 986	20 807	20 770	20 831	20 843	20 807	20 535	20 666	20 873	21 374	21 867	22 142	22 288
N	10 314	10 169	10 344	10 229	10 254	10 300	10 309	10 332	10 220	10 249	10 389	10 625	10 901	11 036	11 087
Satakunnan ska - Satakunda rpl															
M	237 535	238 426	238 898	239 425	237 591	239 396	239 842	240 160	239 498	240 241	241 384	243 193	245 563	247 650	248 587
N	114 698	115 218	115 460	115 807	114 992	115 962	116 325	116 478	116 188	116 389	117 132	118 208	119 553	120 565	120 998
Tampereen ska - Tammerfors rpl															
M	371 598	373 790	375 309	376 861	380 633	379 961	382 355	383 890	384 878	386 948	390 050	393 286	395 608	397 670	398 498
N	176 049	177 195	177 914	178 712	180 519	180 278	181 563	182 483	183 085	184 139	185 855	187 687	188 976	190 062	190 388
Kanta-Hämeen ska															
Central Tavastlands rpl	156 491	156 612	156 076	155 923	156 229	155 166	155 714	155 513	155 008	155 471	156 143	157 106	158 292	159 158	159 135
M	74 391	74 450	74 226	74 233	74 438	74 037	74 488	74 406	74 203	74 490	74 818	75 304	76 035	76 484	76 495
N	82 100	82 162	81 850	81 690	81 791	81 129	81 226	81 107	80 805	80 981	81 325	81 802	82 257	82 674	82 640
Päijät-Hämeen ska															
Päijänne-Tavastlands rpl	160 656	162 820	165 505	168 523	171 905	172 496	175 705	177 649	179 955	181 798	184 714	186 847	189 319	191 341	187 731
M	76 041	77 172	78 560	80 087	81 728	82 048	83 578	84 542	85 723	86 628	88 016	89 051	90 366	91 424	89 666
N	84 615	85 648	86 945	88 436	90 177	90 448	92 127	93 107	94 232	95 170	96 698	97 796	98 953	99 917	98 065
Kymenlaakson ska															
Kymnedalens rpl	194 867	196 144	197 290	197 660	198 125	198 422	199 003	199 623	199 149	198 571	199 975	200 499	200 704	200 391	200 340
M	94 527	95 223	95 919	96 272	96 661	96 861	97 096	97 305	96 934	96 711	97 404	97 832	97 928	97 751	97 761
N	100 340	100 921	101 371	101 388	101 464	101 561	101 907	102 318	102 215	101 860	102 571	102 667	102 776	102 640	102 579
Etelä-Karjalan ska															
Södra Karelen rpl	145 624	146 390	147 105	147 439	147 559	147 679	147 347	146 874	145 769	145 365	145 423	145 509	145 341	145 526	145 632
M	70 851	71 285	71 670	71 805	71 854	71 969	71 838	71 608	71 055	70 700	70 739	70 831	70 738	70 916	70 969
N	74 773	75 105	75 435	75 634	75 705	75 710	75 509	75 266	74 714	74 665	74 684	74 678	74 603	74 610	74 663
Etelä-Savon ska															
Södra-Savolax rpl	200 648	199 786	198 889	198 172	196 998	195 569	194 326	193 237	191 179	187 122	185 087	182 724	180 612	179 181	177 980
M	98 791	98 374	97 916	97 599	96 999	96 329	95 768	95 244	94 294	92 029	90 842	89 694	88 561	87 889	87 266
N	101 857	101 412	100 973	100 573	99 999	99 240	98 558	97 993	96 885	95 093	94 245	93 030	92 051	91 292	90 714

Alue - Område - Area	1961	1962	1963	1964	1965	1966
Pohjois-Karjalan ska						
Norra Karelen rpl	204 999	202 892	201 604	199 945	198 209	196 736
M	102 655	101 450	100 891	100 135	99 326	98 615
N	102 344	101 442	100 713	99 810	98 883	98 121
Pohjois-Savon ska						
Norra Savolax rpl	269 829	268 788	268 383	267 920	266 718	265 821
M	132 985	132 428	132 142	131 825	131 230	130 714
N	136 844	136 360	136 241	136 095	135 488	135 107
Keski-Suomen ska						
Mellersta Finlands rpl	246 186	246 834	247 109	245 811	244 391	244 345
M	122 114	122 408	122 466	121 750	120 976	120 791
N	124 072	124 426	124 643	124 061	123 415	123 554
Vaasan läänin ska						
Vasa läns rpl	432 580	432 619	433 373	432 705	431 735	431 048
M	209 501	209 714	210 240	210 153	209 726	209 659
N	223 079	222 905	223 133	222 552	222 009	221 389
Pohj.-Pohjanmaan ska						
Norra Österbottens rpl	302 568	304 650	306 905	308 326	306 702	308 182
M	151 950	152 863	153 942	154 595	153 983	154 769
N	150 618	151 787	152 963	153 731	152 719	153 413
Kainuun ska						
Kajanalands rpl	107 178	107 622	108 036	107 606	107 603	107 335
M	54 799	55 031	55 272	55 043	54 918	54 792
N	52 379	52 591	52 764	52 563	52 685	52 543
Lapin ska						
Lapplands rpl	207 352	210 470	212 107	211 970	211 107	211 130
M	106 018	107 576	108 322	108 174	107 661	107 621
N	101 334	102 894	103 785	103 796	103 446	103 509

1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
194 591	193 633	191 258	185 303	182 506	180 175	178 308	177 420	177 089
97 541	97 102	95 900	92 737	91 260	90 030	89 015	88 393	88 117
97 050	96 531	95 358	92 566	91 246	90 145	89 293	89 027	88 972
265 255	264 608	262 027	255 514	254 156	252 639	251 633	251 002	250 803
130 446	130 150	128 812	125 329	124 620	123 742	123 149	122 848	122 725
134 809	134 458	133 215	130 185	129 536	128 897	128 484	128 154	128 078
244 397	244 614	241 545	237 979	237 860	237 222	236 601	237 008	241 094
120 713	120 791	119 105	117 051	116 922	116 702	116 377	116 498	118 518
123 684	123 823	122 440	120 928	120 938	120 520	120 224	120 510	122 576
431 925	430 691	425 446	421 402	422 077	422 802	423 144	422 931	423 711
210 147	209 798	207 119	204 945	205 432	205 905	206 166	206 182	206 680
221 778	220 893	218 327	216 457	216 645	216 897	216 978	216 749	217 031
309 911	310 074	306 034	300 271	300 962	301 761	301 757	303 927	306 943
155 582	155 562	153 358	150 080	150 395	150 843	150 748	151 849	153 254
154 329	154 512	152 676	150 191	150 567	150 918	151 009	152 078	153 689
106 996	106 334	104 116	100 899	99 922	98 998	97 976	98 039	97 957
54 560	54 204	53 035	51 323	50 777	50 278	49 749	49 864	49 810
52 436	52 130	51 081	49 576	49 145	48 720	48 227	48 175	48 147
211 436	209 935	203 276	197 146	197 429	196 943	196 592	195 863	195 757
107 628	106 757	103 312	99 936	100 131	99 896	99 723	99 254	98 977
103 808	103 178	99 964	97 210	97 298	97 047	96 869	96 609	96 780

3 (Jatk. - Forts. - Cont.)

Alue - Område - Area	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Kaupungit ja kauppalat															
Städer och köpingar															
<i>Urban communes</i>	1 747 779	1 790 762	1 907 946	1 966 237	2 016 041	2 086 057	2 204 032	2 253 414	2 307 700	2 340 308	2 388 080	2 558 554	2 682 365	2 733 166	2 779 656
M	801 591	823 432	880 438	908 994	933 910	968 390	1 026 301	1 050 218	1 077 160	1 092 450	1 116 674	1 201 580	1 264 732	1 289 750	1 312 105
N	946 188	967 330	1 027 508	1 057 243	1 082 131	1 117 667	1 177 731	1 203 196	1 230 540	1 247 858	1 271 406	1 356 974	1 417 633	1 443 416	1 467 551
Helsingin ska															
Helsingfors rpl	508 608	521 031	601 847	613 416	625 026	642 900	656 293	664 579	674 500	678 069	689 091	792 068	805 069	813 474	820 797
M	225 097	231 335	270 479	276 229	281 889	290 657	296 966	300 904	305 979	307 220	312 737	363 566	369 856	373 803	377 398
N	283 511	289 696	331 368	337 187	343 137	352 243	359 327	363 675	368 521	370 849	376 354	428 502	435 213	439 671	443 399
Itä-Uudenmaan															
Östra Nylands rpl	18 687	18 805	19 022	19 721	20 030	20 373	21 214	21 934	22 756	23 596	24 846	25 667	26 924	27 532	27 908
M	8 552	8 615	8 734	9 074	9 230	9 409	9 847	10 199	10 621	11 062	11 755	12 229	12 869	13 187	13 360
N	10 135	10 190	10 288	10 647	10 800	10 964	11 367	11 735	12 135	12 534	13 091	13 438	14 055	14 345	14 548
Länsi-Uudenmaan ska															
Väst-Nylands rpl	14 230	14 577	14 953	15 249	15 592	16 132	16 748	17 210	20 410	20 918	21 237	21 615	22 031	22 202	22 217
M	6 700	6 898	7 091	7 264	7 466	7 752	8 075	8 292	9 896	10 180	10 332	10 537	10 716	10 781	10 759
N	7 530	7 679	7 862	7 985	8 126	8 380	8 673	8 918	10 514	10 738	10 905	11 078	11 315	11 421	11 458
Läntisen Uudenmaan ska															
Västra Nylands rpl	18 905	19 399	19 822	20 051	20 389	20 563	20 734	21 022	23 618	23 910	24 501	24 807	25 424	25 841	25 904
M	8 585	8 853	9 069	9 220	9 401	9 492	9 563	9 730	10 989	11 310	11 661	11 854	12 176	12 396	12 367
N	10 320	10 546	10 753	10 831	10 988	11 071	11 171	11 292	12 629	12 600	12 840	12 953	13 248	13 445	13 537
Varsinais-Suomen ska															
Egentliga Finlands rpl	158 195	161 836	168 325	172 578	171 365	191 054	205 115	209 474	213 407	215 608	221 227	225 614	231 485	236 148	238 328
M	72 192	74 132	77 317	79 412	78 915	88 472	95 542	97 648	99 611	100 680	103 532	105 762	108 766	111 055	111 996
N	86 003	87 704	91 008	93 166	92 450	102 582	109 573	111 826	113 796	114 928	117 695	119 852	122 719	125 093	126 332
Ahvenanmaan ska - Ålands rpl															
M	7 086	7 067	7 404	7 495	7 731	7 888	8 065	8 216	8 280	8 546	8 766	9 076	9 316	9 512	9 550
M	3 359	3 333	3 540	3 551	3 693	3 781	3 862	3 982	4 031	4 140	4 276	4 430	4 549	4 629	4 643
N	3 727	3 734	3 864	3 944	4 038	4 107	4 203	4 234	4 249	4 406	4 490	4 646	4 767	4 883	4 907
Satakunnan ska - Satakundas rpl															
M	77 444	79 317	81 988	82 189	81 291	84 248	106 864	116 251	117 290	119 748	122 011	146 269	148 807	150 500	151 011
M	36 646	37 649	38 910	39 017	38 643	40 135	51 183	55 668	56 191	57 302	58 587	70 471	71 899	72 695	72 862
N	40 798	41 668	43 078	43 172	42 648	44 113	55 681	60 583	61 099	62 446	63 424	75 798	76 908	77 805	78 149
Tampereen ska - Tammerfors rpl															
M	181 977	185 223	188 556	191 122	196 469	199 724	203 348	205 960	208 770	213 279	217 939	240 071	257 719	269 233	269 901
M	83 133	84 758	86 300	87 545	90 098	91 780	93 659	94 994	96 451	98 645	101 191	112 331	121 094	126 874	127 129
N	98 844	100 465	102 256	103 577	106 371	107 944	109 689	110 966	112 319	114 634	116 748	127 740	136 625	142 359	142 772
Kanta-Hämeen ska															
Central Tavastlands rpl	59 956	60 878	61 631	62 578	63 979	64 350	70 974	71 980	74 821	76 118	77 856	79 694	81 361	82 876	83 455
M	27 347	27 760	28 196	28 662	29 362	29 620	32 958	33 442	34 841	35 525	36 380	37 330	38 133	38 881	39 189
N	32 609	33 118	33 435	33 916	34 617	34 730	38 016	38 538	39 980	40 593	41 476	42 364	43 228	43 995	44 266
Päijät-Hämeen ska															
Päijänne-Tavastlands rpl	81 131	84 025	87 430	90 939	94 802	95 464	97 893	99 655	101 379	102 319	105 612	107 482	109 016	110 341	110 366
M	37 288	38 755	40 446	42 144	45 384	44 265	47 893	46 220	47 027	47 523	49 143	50 087	50 900	51 558	51 652
N	43 843	45 270	46 984	48 795	50 808	51 199	52 509	53 435	54 352	54 796	56 469	57 395	58 116	58 783	58 714
Kymenlaakson ska															
Kymnedalens rpl	103 726	105 406	107 100	108 025	108 985	110 879	112 298	113 493	113 978	114 724	117 042	118 271	119 537	120 232	141 358
M	49 745	50 615	51 512	52 092	52 653	53 614	54 232	54 773	54 872	55 260	56 408	57 110	57 734	58 022	68 323
N	53 981	54 791	55 588	55 933	56 332	57 265	58 066	58 720	59 106	59 464	60 634	61 161	61 803	62 210	73 035
Etelä-Karjalan ska															
Södra Karelen rpl	67 615	68 843	69 995	70 826	71 533	72 267	84 590	84 817	84 876	85 191	86 151	86 880	87 433	88 082	88 618
M	32 310	32 993	33 507	33 878	34 186	34 553	40 671	40 767	40 754	40 806	41 319	41 707	41 975	42 382	42 650
N	35 305	35 850	36 488	36 948	37 347	37 714	43 919	44 050	44 122	44 385	44 832	45 173	45 458	45 700	45 968
Etelä-Savon ska															
Södra-Savolax rpl	46 313	47 749	49 120	50 698	51 664	52 480	53 806	54 831	55 244	55 947	57 473	57 892	68 148	68 464	68 830
M	21 305	22 007	22 686	23 377	23 875	24 243	24 861	25 301	25 629	25 957	26 614	26 831	32 012	32 188	32 384
N	25 008	25 742	26 434	27 321	27 789	28 237	28 945	29 530	29 615	29 990	30 859	31 061	36 136	36 276	36 446

3 (Jatk. - Forts. - Cont.)

Alue - Område - Area	1961	1962	1963	1964	1965	1966
Pohjois-Karjalan ska						
Norra Karelen rpl	35 346	36 185	37 672	38 474	39 438	40 411
M	16 451	16 822	17 566	18 017	18 500	18 990
N	18 895	19 363	20 106	20 457	20 938	21 421
Pohjois-Savon ska						
Norra Savolax rpl	75 213	76 911	79 314	81 202	82 536	84 381
M	34 651	35 563	36 736	37 637	38 287	39 143
N	40 562	41 348	42 578	43 565	44 249	45 238
Keski-Suomen ska						
Mellersta Finlands rpl	53 768	55 674	57 813	58 591	64 532	65 735
M	25 068	26 003	26 988	27 292	30 216	30 752
N	28 700	29 671	30 825	31 299	34 316	34 983
Vaasan läänin ska						
Vasa läns rpl	97 151	99 416	102 258	120 719	122 463	135 603
M	45 237	46 419	47 840	56 788	57 740	64 195
N	51 914	52 997	54 418	63 931	64 723	71 408
Pohjois-Pohjanmaan ska						
Norra Österbottens rpl	65 913	68 920	72 284	78 652	94 553	96 999
M	31 086	32 570	34 228	37 346	45 369	46 558
N	34 827	36 350	38 056	41 306	49 184	50 441
Kainuun ska - Kajanalands rpl						
M	15 217	16 236	17 023	18 098	17 434	17 761
M	7 192	7 736	8 147	8 639	8 261	8 459
N	8 025	8 500	8 876	9 459	9 173	9 302
Lapin ska						
Lapplands rpl	61 298	63 264	64 389	65 614	66 229	66 845
M	29 647	30 616	31 146	31 810	32 132	32 520
N	31 651	32 648	33 243	33 804	34 097	34 325

1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
41 464	53 307	54 148	54 578	55 761	57 013	81 917	83 083	83 996
19 540	25 440	25 844	26 001	26 560	27 284	40 194	40 711	41 069
21 924	27 867	28 304	28 577	29 201	29 729	41 723	42 372	42 927
96 503	97 766	105 766	117 597	119 246	120 576	124 427	126 226	127 138
45 024	45 665	49 596	55 532	56 269	56 932	58 894	59 862	60 335
51 479	52 101	56 170	62 065	62 977	63 644	65 533	66 364	66 803
67 199	68 654	85 167	85 594	87 508	88 381	88 977	90 155	90 846
31 415	32 060	40 272	40 409	41 334	41 851	42 267	42 831	43 165
35 784	36 594	44 895	45 185	46 174	46 530	46 710	47 324	47 681
137 905	138 840	138 599	139 818	142 822	145 107	155 727	167 002	173 223
65 398	65 939	65 822	66 408	68 054	69 151	74 557	80 115	83 222
72 507	72 901	72 777	73 410	74 768	75 956	81 170	86 887	90 001
116 424	118 062	118 542	118 328	120 707	122 595	130 215	132 679	135 121
56 316	57 072	57 218	56 836	57 965	58 940	62 944	64 148	65 293
60 108	60 990	61 324	61 492	62 742	63 655	67 271	68 531	69 828
18 522	18 773	19 033	19 476	19 775	19 911	19 956	20 585	21 052
8 818	8 942	9 012	9 262	9 378	9 443	9 439	9 809	10 049
9 704	9 831	10 021	10 214	10 397	10 468	10 517	10 776	11 003
68 073	68 590	67 116	66 944	68 509	69 565	88 876	88 999	90 037
32 987	33 180	32 504	32 392	33 179	33 734	43 758	43 823	44 260
35 086	35 410	34 612	34 552	35 330	35 831	45 118	45 176	45 777

3 (Jatk. - Forts. - Cont.)

Alue - Område - Area	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Maalaiskunnat															
Landskommuner															
<i>Rural communes</i>	2 728 008	2 716 336	2 631 573	2 591 330	2 553 855	2 505 785	2 415 613	2 379 878	2 306 577	2 258 028	2 237 832	2 094 847	1 996 396	1 969 221	1 940 836
M	1 356 282	1 350 692	1 310 315	1 291 346	1 273 340	1 250 211	1 206 287	1 189 463	1 153 057	1 127 535	1 117 363	1 047 471	997 410	984 065	970 010
N	1 371 726	1 365 644	1 321 258	1 299 984	1 280 515	1 255 574	1 209 326	1 190 415	1 153 520	1 130 493	1 120 469	1 047 376	998 986	985 156	970 826
Helsingin ska															
<i>Helsingfors rpl</i>	152 964	159 830	99 098	103 021	108 005	108 454	113 294	117 665	115 395	127 470	134 847	49 317	51 253	53 949	55 682
M	74 104	77 588	48 416	50 352	52 872	53 056	55 504	57 766	56 648	62 711	66 268	24 427	25 478	26 833	27 629
N	78 860	82 242	50 682	52 669	55 133	55 398	57 790	59 899	58 747	64 759	68 579	24 890	25 775	27 116	28 053
Itä-Uudenmaan ska															
<i>Östra Nylands rpl</i>	67 159	66 848	66 238	65 281	65 044	65 025	64 883	64 298	63 339	64 037	63 720	64 323	64 531	64 997	66 157
M	32 399	32 277	32 039	31 623	31 616	31 665	31 643	31 350	30 914	31 353	31 245	31 624	31 810	32 058	32 676
N	34 760	34 571	34 199	33 658	33 428	33 360	33 240	32 948	32 425	32 684	32 475	32 699	32 721	32 939	33 481
Länsi-Uudenmaan ska															
<i>Väst-Nylands rpl</i>	24 839	24 588	24 468	24 382	24 654	24 631	24 299	24 082	21 074	21 900	21 750	22 216	22 635	22 885	23 084
M	12 073	11 973	11 890	11 917	12 081	12 081	11 924	11 831	10 356	10 794	10 727	10 982	11 206	11 322	11 442
N	12 766	12 615	12 551	12 492	12 589	12 550	12 375	12 251	10 718	11 106	11 023	11 234	11 429	11 563	11 642
Läntisen Uudenmaan ska															
<i>Västra Nylands rpl</i>	33 455	33 911	34 170	34 253	34 726	34 841	35 115	35 004	32 558	32 513	32 603	33 723	35 218	36 616	37 335
M	16 469	16 793	16 934	17 029	17 334	17 414	17 557	17 557	16 426	16 365	16 431	17 011	17 788	18 563	18 892
N	16 986	17 118	17 236	17 224	17 392	17 427	17 558	17 447	16 132	16 148	16 172	16 712	17 430	18 053	18 443
Varsinais-Suomen ska															
<i>Egentliga Finlands rpl</i>	219 575	217 626	214 001	210 522	208 790	193 752	182 304	180 382	177 547	175 619	173 529	172 973	170 874	169 494	169 535
M	106 018	105 104	103 473	101 828	101 197	93 858	88 385	87 642	86 434	85 574	84 617	84 431	83 492	82 802	82 885
N	113 557	112 522	110 528	108 694	107 593	99 894	93 919	92 740	91 113	90 045	88 912	88 542	87 382	86 692	86 650
Ahvenanmaan ska - Ålands rpl															
M	13 973	13 737	13 582	13 312	13 039	12 943	12 778	12 591	12 255	12 120	12 107	12 298	12 551	12 630	12 738
M	6 955	6 836	6 804	6 678	6 561	6 519	6 447	6 350	6 189	6 109	6 113	6 195	6 352	6 407	6 444
N	7 018	6 901	6 778	6 634	6 478	6 424	6 331	6 241	6 066	6 011	5 994	6 103	6 199	6 223	6 294
Satakunnan ska - Satakundas rpl															
M	160 091	159 109	156 910	157 236	156 300	155 148	132 978	123 909	122 208	120 493	119 373	96 924	96 756	97 150	97 576
M	78 052	77 569	76 550	76 790	76 349	75 827	65 142	60 810	59 997	59 087	58 545	47 737	47 654	47 870	48 136
N	82 039	81 540	80 360	80 446	79 951	79 321	67 836	63 099	62 211	61 406	60 828	49 187	49 102	49 280	49 440
Tampereen ska - Tammerfors rpl															
M	189 621	188 567	186 753	185 739	184 164	180 237	179 007	177 930	176 108	173 669	172 111	153 215	137 889	128 437	128 597
M	92 916	92 437	91 614	91 167	90 421	88 498	87 904	87 489	86 634	85 494	84 664	75 356	67 882	63 188	63 259
N	96 705	96 130	95 139	94 572	93 743	91 739	91 103	90 441	89 474	88 175	87 447	77 859	70 007	65 249	65 338
Kanta-Hämeen ska															
<i>Central Tavastlands rpl</i>	96 535	95 734	94 445	93 345	92 250	90 816	84 740	83 533	80 187	79 353	78 287	77 412	76 931	76 282	75 680
M	47 044	46 690	46 030	45 571	45 076	44 417	41 530	40 964	39 362	38 965	38 438	37 974	37 902	37 603	37 306
N	49 491	49 044	48 415	47 774	47 174	46 399	43 210	42 569	40 825	40 388	39 849	39 438	39 029	38 679	38 374
Päijät-Hämeen ska															
<i>Päijänne-Tavastlands rpl</i>	79 525	78 795	78 075	77 584	77 103	77 032	77 812	77 994	78 576	79 479	79 102	79 365	80 303	81 000	77 365
M	38 753	38 417	38 114	37 943	37 734	37 783	38 194	38 322	38 696	39 105	38 873	38 964	39 466	39 866	38 014
N	40 772	40 378	39 961	39 641	39 369	39 249	39 618	39 672	39 880	40 374	40 229	40 401	40 837	41 134	39 351
Kyminlaakson ska															
<i>Kymmenedalens rpl</i>	91 141	90 738	90 190	89 635	89 140	87 543	86 705	86 130	85 171	83 847	82 933	82 228	81 167	80 159	58 982
M	44 782	44 608	44 407	44 180	44 008	43 247	42 864	42 532	42 062	41 451	40 996	40 722	40 194	39 729	29 438
N	46 359	46 130	45 783	45 455	45 132	44 296	43 841	43 598	43 109	42 396	41 937	41 506	40 973	40 430	29 544
Etelä-Karjalan ska															
<i>Södra Karelen rpl</i>	78 009	77 547	77 110	76 613	76 026	75 412	62 757	62 057	60 893	60 174	59 272	58 629	57 908	57 444	57 014
M	38 541	38 292	38 163	37 927	37 668	37 416	31 167	30 841	30 301	29 894	29 420	29 124	28 763	28 534	28 319
N	39 468	39 255	38 947	38 686	38 358	37 996	31 590	31 216	30 592	30 280	29 852	29 505	29 145	28 910	28 695
Etelä-Savon ska															
<i>Södra Savolax rpl</i>	154 335	152 037	149 769	147 474	145 334	143 089	140 520	138 406	135 935	131 175	127 614	124 832	112 464	110 717	109 150
M	77 486	76 367	75 230	74 222	73 124	72 086	70 907	69 943	68 665	66 072	64 228	62 863	56 549	55 701	54 882
N	76 849	75 670	74 539	73 252	72 210	71 003	69 613	68 463	67 270	65 103	63 386	61 969	55 915	55 016	54 268

3 (Jatk. - Forts. - Cont.)

Alue - Område - Area	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Pohjois-Karjalan ska															
Norra karelen s rpl	169 653	166 707	163 932	161 471	158 771	156 325	153 127	140 326	137 110	130 725	126 745	123 162	96 391	94 337	93 093
M	86 204	84 628	83 325	82 118	80 826	79 625	78 001	71 662	70 056	66 736	64 700	62 746	48 821	47 682	47 048
N	83 449	82 079	80 607	79 353	77 945	76 700	75 126	68 664	67 054	63 989	62 045	60 416	47 570	46 655	46 045
Pohjois-Savon ska															
Norra Savolax rpl	194 616	191 877	189 069	186 718	184 182	181 440	168 752	166 842	156 261	137 917	134 910	132 063	127 206	124 776	123 665
M	98 334	96 865	95 406	94 188	92 943	91 571	85 422	84 485	79 216	69 797	68 351	66 810	64 255	62 986	62 390
N	96 282	95 012	93 663	92 530	91 239	89 869	83 330	82 357	77 045	68 120	66 559	65 253	62 951	61 790	61 275
Keski-Suomen ska															
Mellersta Finlands rpl	192 418	191 160	189 296	187 220	179 859	178 610	177 198	175 960	156 378	152 385	150 352	148 841	147 624	146 853	150 248
M	97 046	96 405	95 478	94 458	90 760	90 039	89 298	88 731	78 833	76 642	75 588	74 851	74 110	73 667	75 353
N	95 372	94 755	93 818	92 762	89 099	88 571	87 900	87 229	77 545	75 743	74 764	73 990	73 514	73 186	74 895
Vaasan läänin ska															
Vasa läns rpl	335 429	333 203	331 115	311 986	309 272	295 445	294 020	291 851	286 847	281 584	279 255	277 695	267 417	255 929	250 488
M	164 264	163 295	162 400	153 365	151 986	145 464	144 749	143 859	141 297	138 537	137 378	136 754	131 609	126 067	123 458
N	171 165	169 908	168 715	158 621	157 286	149 981	149 271	147 992	145 550	143 047	141 877	140 941	135 808	129 862	127 030
Pohj.-Pohjanmaan ska															
Norra Österbottens rpl	236 655	235 730	234 621	229 674	212 149	211 183	193 487	192 012	187 492	181 943	180 255	179 166	171 542	171 248	171 822
M	120 864	120 293	119 714	117 249	108 614	108 211	99 266	98 490	96 140	93 244	92 430	91 903	87 804	87 701	87 961
N	115 791	115 437	114 907	112 425	103 535	102 972	94 221	93 522	91 352	88 699	87 825	87 263	83 738	83 547	83 861
Kainuun ska															
Kajanalands rpl	91 961	91 386	91 013	89 508	90 169	89 574	88 474	87 561	85 083	81 423	80 147	79 087	78 020	77 454	76 905
M	47 607	47 295	47 125	46 404	46 657	46 333	45 742	45 262	44 023	42 061	41 399	40 835	40 310	40 055	39 761
N	44 354	44 091	43 888	43 104	43 512	43 241	42 732	42 299	41 060	39 362	38 748	38 252	37 710	37 399	37 144
Lapin ska															
Lapplands rpl	146 054	147 206	147 718	146 356	144 878	144 285	143 363	141 345	136 160	130 202	128 920	127 378	107 716	106 864	105 720
M	76 371	76 960	77 176	76 364	75 529	75 101	74 641	73 577	70 808	67 544	66 952	66 162	55 965	55 431	54 717
N	69 683	70 246	70 542	69 992	69 349	69 184	68 722	67 768	65 352	62 658	61 968	61 216	51 751	51 433	51 003

LIITE 1 - BILAGA 1 - APPENDIX 1

KUNTAMUODON MUUTOKSET VUOSINA 1961-1975
FÖRÄNDRINGAR I KOMMUNFORM ÄREN 1961-1975
LIST OF COMMUNE TYPE CHANGES IN 1961-1975

1.1.1962	muutettiin Pieksämäen ja Varkauden kauppalat samannimisiksi kaupungeiksi	1.1.1962	övergick Pieksämäki och Varkaus köpingar i städer med samma namn
1.1.1963	muutettiin Espoon kunta Espoon kauppalaksi ja Valkeakosken kauppalaksi ja Valkeakosken kaupungeiksi	1.1.1963	övergick Esbo kommun i Esbo köping och Valkeakoski köping i Valkeakoski stad
1.1.1964	muutettiin Lapuan kunta Lapuan kauppalaksi ja Forssan kauppalaksi Forssan kaupungeiksi	1.1.1964	övergick Lappo kommun i Lappo köping och Forssa köping i Forssa stad
1.1.1965	muutettiin Vammalan kauppalaksi Vammalan kaupungeiksi ja Ylivieskan kunta Ylivieskan kauppalaksi	1.1.1965	övergick Vammala köping i Vammala stad och Ylivieska kommun i Ylivieska köping
1.1.1966	muutettiin Raision ja Kurikan kunnat samannimisiksi kaupaloiksi	1.1.1966	övergick Reso och Kurikka kommuner i köpingar med samma namn
1.1.1967	muutettiin Kankaanpään, Suonenjoen, Haapajärven ja Oulaisten kunnat samannimisiksi kaupaloiksi sekä Järvenpään kauppalaksi Järvenpään kaupungeiksi	1.1.1967	övergick Kankaanpää, Suonenjoki, Haapajärvi och Oulainen kommuner i köpingar med samma namn samt Järvenpää köping i Järvenpää stad
1.1.1968	muutettiin Harjavallan kunta Harjavallan kauppalaksi ja Kuusjärven kunta Outokumpu-nimiseksi kauppalaksi	1.1.1968	övergick Harjavalta kommun i Harjavalta köping och Kuusjärvi kommun blev Outokumpu köping
1.1.1969	muutettiin Jämsän kunta Jämsän kauppalaksi ja Lohjan ja Loimaan kauppalat samannimisiksi kaupungeiksi sekä Virtain kunta siirrettiin Vaasan läänistä Hämeen lääniin	1.1.1969	övergick Jämsä kommun i Jämsä köping och Lojo och Loimaa köpingar i städer med samma namn samt Virtdois kommun överfördes från Vasa län till Tavastehus län
1.1.1970	muutettiin Keravan kauppalaksi Keravan kaupungeiksi	1.1.1970	övergick Kervo köping i Kervo stad
1.1.1971	muutettiin Imatran ja Ylivieskan kauppalat samannimisiksi kaupungeiksi	1.1.1971	övergick Imatra och Ylivieska köpingar i städer med samma namn
1.1.1972	muutettiin Helsingin mlk. Vantaa-nimiseksi kauppalaksi ja Huittisten, Kokemäen ja Parkanon kunnat samannimisiksi kaupaloiksi sekä Espoon, Kauniaisten ja Kankaanpään kauppalat samannimisiksi kaupungeiksi	1.1.1972	blev Helsinge lk. Vanda köping och Huittinen, Kumo och Parkano kommuner övergick i köpingar med samma namn samt Esbo, Grankulla och Kankaanpää köpingar i städer med samma namn
1.1.1973	muutettiin Mäntän, Kuusankosken, Lieksan, Äänekosken ja Kemijärven kauppalat samannimisiksi kaupungeiksi	1.1.1973	övergick Mänttä, Kuusankoski, Lieksa, Äänekoski och Kemijärvi köpingar i städer med samma namn
1.1.1974	muutettiin Virtain ja Alavuden kunnat Virtain ja Alavuden kaupaloiksi ja Vantaan, Raision ja Nurmeksen kauppalat samannimisiksi kaupungeiksi sekä Kuhmoisten kunta siirrettiin Hämeen läänistä Keski-Suomen lääniin	1.1.1974	övergick Virtdois och Alavo kommuner i Virtdois och Alavo köpingar och Vanda, Reso och Nurmes köpingar i städer med samma namn samt Kuhmoinen kommun överfördes från Tavastehus län till Mellersta Finlands län
1.1.1975	muutettiin Sippolan kunta Anjalankoski-nimiseksi kauppalaksi	1.1.1975	blev Sippola kommun Anjalankoski köping

LIITE 2 - BILAGA 2 - APPENDIX 2

LUETTELO NIISTÄ KUNNISTA, JOISTA MUODOSTETTIIN POHJOIS-KARJALAN JA KESKI-SUOMEN LÄÄNIT 1.3.1960
 FÖRTECKNING ÖVER DE KOMMUNER AV VILKA NORRA KARELENS OCH MELLERSTA FINLANDS LÄN BILDADES 1.3.1960
 LIST OF THOSE COMMUNES OF WHICH THE PROVINCES OF POHJOIS-KARJALA AND KESKI-SUOMI WERE FORMED 1.3.1960

Lääni ja kunta ennen 1.3.1960
 Län och kommun före 1.3.1960
 Province and commune before 1.3.1960

Lääni 1.3.1960
 Län 1.3.1960
 Province 1.3.1960

Hämeen lääni - Tavastehus län

Jämsä	Keski-Suomen lääni - Mellersta Finlands län
Jämsänkoski	" "
Korpilahti	" "
Koskenpää	" "
Muurame	" "
Säynätsalo	" "

Mikkelin lääni - St. Michels län

Joutsa	Keski-Suomen lääni - Mellersta Finlands län
Leivonmäki	" "
Luhanka	" "

Kuopion lääni - Kuopio län

Joensuu	Pohjois-Karjalan lääni - Norra Kare lens län
Lieksa	" "
Nurmes	" "
Eno	" "
Hankasalmi	Keski-Suomen lääni - Mellersta Finlands län
Ilomantsi	Pohjois-Karjalan lääni - Norra Kare lens län
Juuka	" "
Kesälahti	" "
Kiihtelysvaara	" "
Kitee	" "
Konnevesi	Keski-Suomen lääni - Mellersta Finlands län
Kontiolahti	Pohjois-Karjalan lääni - Norra Kare lens län
Kuusjärvi	" "
Liperi - Libelits	" "
Nurmeksen mlk. - Nurmes lk.	" "
Pielisjärvi	" "
Polvijärvi	" "
Pyhäselkä	" "
Rääkkylä	" "
Tohmajärvi	" "
Tuupovaara	" "
Valtimo	" "
Värtsilä	" "

Vaasan lääni - Vasa län

Jyväskylä	Keski-Suomen lääni - Mellersta Finlands län
Suolahti	" "
Äänekoski	" "
Jyväskylän mlk. - Jyväskylä lk.	" "
Kannonkoski	" "
Karstula	" "
Keuruu	" "
Kinnula	" "
Kivijärvi	" "
Konginkangas	" "
Kyyjärvi	" "
Laukaa	" "
Multia	" "
Petäjävesi	" "
Pihlajavesi	" "
Pihtipudas	" "
Pyhäkonmäki	" "
Saarijärvi	" "
Sumiainen	" "
Toivakka	" "
Uurainen	" "
Viitasaari	" "
Äänekoski	" "

LIITE 3 - BILAGA 3 - APPENDIX 3

ALUEJÄRJESTELYT VUOSINA 1961-1975
OMRÅDESREGLERINGAR ÅREN 1961-1975
CHANGES IN THE ADMINISTRATIVE DIVISION IN 1961-1975

Mistä kunnasta ¹⁾ Från vilken kommun From which commune	Mihin kuntaan Till vilken kommun To which commune	Väkiluku - Folkmängd - Population	
		Yhteensä Summa Total	Miehiä Män Males
1961			
Honkilahti	Hinnerjoki	2	1
Kemiö - Kimito	Perniö - Bjärnä	63	29
Kustavi - Gustavs	Lokalahti	6	3
Taivassalo - Tövsala	Lokalahti	2	1
Nakkila	Ulvila - Ulvsby	71	34
Ulvila - Ulvsby	Ahlainen	20	10
Ulvila - Ulvsby	Porin mlk. - Björneborgs lk.	29	18
Jomala	Maarianhamina - Mariehamn	2 039	991
Polvijärvi	Juuka	6	4
Oravainen - Oravais	Alahärmä	261	120
Vöyri - Vörå	Alahärmä	206	103
Haukipudas	Oulu - Uleåborg	555	286
Oulujoki	Oulu - Uleåborg	1 595	787
1962			
Punkalaidun	Tyrnvää	1	-
Teisko	Aitolahti	19	9
Orivesi	Juupajoki	4	1
Muurame	Säynätsalo	17	7
Ylihärmä	Alahärmä	13	7
Paavola	Rantsila	11	5
1963			
Suonenjoki	Jäppilä	38	17
Ylistaro	Ilmajoki	29	12
Kajaanan mlk. - Kajaani lk.	Vuolijoki	9	6
Vaala	Vuolijoki	23	7
1964			
Lieto	Aura	3	2
Lieto	Piikkiö - Pikis	7	3
Maaria	Aura	9	6
<u>Naantalin mlk. - Nådendals lk.</u>	Naantali - Nådendal	3 139	1 558
Paimio - Pemar	Piikkiö - Pikis	3	1
Vesilahti	Lempäälä	347	175
Muurame	Säynätsalo	8	4
Rovaniemen mlk. - Rovaniemi lk.	Rovaniemi	196	107
1965			
Jämijärvi	Parkano	16	6
Kauvatsa	Kokemäki - Kumo	11	3
Kiukainen	Harjavalta	16	3
Kokemäki - Kumo	Harjavalta	123	63
Parkano	Karvia	15	7
Vesilahti	Viiiala	7	3
Karhula	Kotka	789	390
Rantasalmi	Sääminki	631	332
Lapinlahti	Maaninka	343	178
Jyväskylän mlk. - Jyväskylä lk.	Jyväskylä	5 017	2 542
Haukipudas	Oulu - Uleåborg	4 228	2 155
<u>Oulujoki</u>	Oulu - Uleåborg	4 660	2 340

1) - Lakkautetut kunnat alleyllyvattu
- Upphörda kommuner har understreckats
- Disclosed communes underlined

3 (jatk. - forts. - cont.)

Mistä kunnasta Från vilken kommun From which commune	Mihin kuntaan Till vilken kommun To which commune	Väkiluku - Folkmängd - Population	
		Yhteensä Summa Total	Miehiä Män Males
<u>Oulujoki</u>	Ylikiiiminki	86	44
<u>Oulujoki</u>	Utajärvi	71	43
<u>Oulujoki</u>	Kempele	64	37
<u>Piippola</u>	Pyhäntä	7	4
<u>Ranua</u>	Rovaniemen mlk. - Rovaniemi lk.	63	33
1966			
<u>Helsingin mlk. - Helsinge lk.</u>	Helsinki - Helsingfors	2 693	1 349
<u>Tammisaaren mlk. - Ekenäs lk.</u>	Tammisaari - Ekenäs	15	9
<u>Aito-lahti</u>	Tampere - Tammerfors	2 117	1 052
<u>Hauho</u>	Luopioinen	103	42
<u>Kuusankoski</u>	Kouvola	107	50
<u>Valkeala</u>	Kouvola	854	411
<u>Hartola</u>	Joutsa	84	43
<u>Muhos</u>	Utajärvi	160	96
<u>Utajärvi</u>	Muhos	8	3
1967			
<u>Turku - Åbo</u>	Raisio - Reso	7	3
<u>Turku - Åbo</u>	Lieto	2	1
<u>Naantali - Nådendal</u>	Raisio - Reso	53	22
<u>Raisio - Reso</u>	Turku - Åbo	271	145
<u>Raisio - Reso</u>	Rusko	4	2
<u>Raisio - Reso</u>	Vahto	6	2
<u>Angelniemi</u>	Halikko	951	466
<u>Kaarina - St. Karins</u>	Lieto	8	4
<u>Kaarina - St. Karins</u>	Vahto	2	1
<u>Maaria - St. Marie</u>	Turku - Åbo	3 069	1 538
<u>Maaria - St. Marie</u>	Rusko	7	2
<u>Nousiainen</u>	Rusko	2	2
<u>Paraisten mlk. Pargas lk.</u>	Parainen - Pargas	3 764	1 908
<u>Porin mlk. - Björneborgs lk.</u>	Pori - Björneborg	8 811	4 346
<u>Uskela</u>	Salo	3 105	1 506
<u>Vahto</u>	Rusko	33	18
<u>Vanaaja</u>	Hämeenlinna - Tavastehus	5 346	2 614
<u>Vanaaja</u>	Janakkala	1 254	619
<u>Vanaaja</u>	Renko	36	20
<u>Lauritsala</u>	Lappeenranta - Willmanstrand	12 965	6 299
<u>Lappee</u>	Lappeenranta - Willmanstrand	11 906	5 937
<u>Hankasalmi</u>	Konnevesi	225	119
<u>Hankasalmi</u>	Laukaa	152	78
<u>Kajaanin mlk. - Kajaani lk.</u>	Kajaani	175	98
<u>Ilmajoki</u>	Kurikka	5	4
<u>Koivulahti - Kvevlax</u>	Mustasaari - Korsholm	3	2
1968			
<u>Kauniainen - Grankulla</u>	Espoo - Esbo	3	2
<u>Kaksikerta</u>	Turku - Åbo	762	376
<u>Uudenkaarlepyyn mlk. - Nykarleby lk.</u>	Purmo	36	17
1969			
<u>Hyvinkään mlk. - Hyvinge lk.</u>	Hyvinkää - Hyvinge	6 945	3 437
<u>Karjaan mlk. - Karis lk.</u>	Karjaa - Karis	2 509	1 202
<u>Pyhäjärvi</u>	Karkkila	2 938	1 502
<u>Hiittinen - Hitis</u>	Dragsfjärd	732	377
<u>Karuna</u>	Sauvo - Sagu	971	469
<u>Kauvatsa</u>	Kokemäki - Kumo	2 048	981
<u>Uudenkaup. mlk. - Nystads lk.</u>	Uusikaupunki - Nystad	831	418
<u>Koijärvi</u>	Forssa	2 103	1 038
<u>Koijärvi</u>	Urjala	159	79

3. (jatk. - forts. - cont.)

Mistä kunnasta Från vilken kommun From which commune	Mihin kuntaan Till vilken kommun To which commune	Väkiluku - Folkmängd - Population	
		Yhteensä Summa Total	Miehiä Män Males
<u>Kuopion mlk. - Kuopio lk.</u>	Kuopio	7 557	3 767
<u>Kuopion mlk. - Kuopio lk.</u>	Siilinjärvi	701	358
<u>Koskenpää</u>	Jämsänkoski	1 980	978
<u>Pihlajavesi</u>	Keuruu	1 744	902
<u>Äänekosken mlk. - Äänekoski lk.</u>	Äänekoski	2 941	1 511
<u>Alaveteli - Nedervetil</u>	Kruunupyö - Kronoby	1 788	880
<u>Teerijärvi - Terjärv</u>	Kruunupyö - Kronoby	2 456	1 209
<u>Oja</u>	Kaarlela - Karleby	711	347
1970			
<u>Hinnerjoki</u>	Eura	1 411	686
<u>Honkilahti</u>	Eura	1 548	776
<u>Sauvo - Sagu</u>	Kemiö - Kimito	23	11
<u>Iisalmen mlk. - Iisalmi lk.</u>	Iisalmi	13 371	6 705
<u>Jepua - Jeppo</u>	Alahärmä	2	1
<u>Kälviä</u>	Toholampi	9	5
<u>Salla</u>	Kuusamo	15	8
1971			
<u>Hyvinkää - Hyvinge</u>	Riihimäki	49	26
<u>Kullaa</u>	Noormarkku - Norrmark	66	30
<u>Nakkila</u>	Pori - Björneborg	682	347
<u>Ulvila - Ulvsby</u>	Pori - Björneborg	407	210
<u>Janakkala</u>	Lammi	8	5
<u>Tammela</u>	Forssa	84	44
<u>Tyrväntö</u>	Hattula	1 638	801
<u>Hirvensalmi</u>	Joutsa	5	3
<u>Kaavi</u>	Juankoski	171	87
<u>Muuruvesi</u>	Juankoski	3 580	1 819
<u>Säyneinen</u>	Juankoski	2 112	1 096
<u>Tiukka - Tjock</u>	Kristiinankaupunki - Kristinestad	5	4
<u>Oulu - Uleåborg</u>	Kempele	16	9
<u>Oulu - Uleåborg</u>	Liminka	13	7
<u>Haukipudas</u>	Kiiminki	44	22
<u>Kempele</u>	Liminka	80	50
<u>Lumijoki</u>	Liminka	12	4
<u>Oulunsalo</u>	Liminka	30	17
<u>Temmes</u>	Liminka	2	1
1972			
<u>Ahlainen</u>	Pori - Björneborg	2 351	1 181
<u>Ikaalisten mlk. - Ikaalinen lk.</u>	Ikaalinen	7 594	3 717
<u>Teisko</u>	Tampere - Tammerfors	2 816	1 405
<u>Eura</u>	Laitila	106	56
<u>Honkajoki</u>	Kankaanpää	6	3
<u>Nakkila</u>	Ulvila - Ulvsby	3	1
<u>Piikkiö - Pikis</u>	Paimio - Pemar	42	22
<u>Suoniemi</u>	Karkku	80	38
<u>Längelmäki</u>	Kuorevesi	2	1
<u>Rantsila</u>	Pulkkila	8	1
1973			
<u>Paattinen</u>	Turku - Åbo	1 900	930
<u>Karkku</u>	Vammala	2 538	1 184
<u>Tyrvää</u>	Vammala	7 123	3 492
<u>Suoniemi</u>	Nokia	1 544	788
<u>Sääksmäki</u>	Valkeakoski	4 392	2 197
<u>Eräjärvi</u>	Orivesi	1 404	682
<u>Simpele</u>	Rautjärvi	3 893	1 902
<u>Pielisjärvi</u>	Liekka	15 047	7 846

3 (jatk. - forts. - cont.)

Mistä kunnasta Från vilken kommun From which commune	Mihin kuntaan Till vilken kommun To which commune	Väkiluku - Folkmängd - Population	
		Yhteensä Summa Total	Miehiä Män Males
<u>Nurmeksen mlk. Nurmekes lk.</u>	Nurmes	9 206	4 712
<u>Riistavesi</u>	Kuopio	2 147	1 062
<u>Lapväärtti - Lappfjärd</u>	Kristiinankaupunki - Kristinestad	3 801	1 888
<u>Siipyy - Sideby</u>	Kristiinankaupunki - Kristinestad	1 615	811
<u>Tiukka - Tjock</u>	Kristiinankaupunki - Kristinestad	808	384
<u>Bergö</u>	Maalahti - Malax	640	335
<u>Petolahti - Petalax</u>	Maalahti - Malax	1 317	625
<u>Björköby</u>	Mustasaari - Korsholm	459	220
<u>Koivulahti - Kvevlex</u>	Mustasaari - Korsholm	2 541	1 201
<u>Raippaluoto - Replot</u>	Mustasaari - Korsholm	1 457	721
<u>Pirttikylä - Pörtom</u>	Närpiö - Närpes	1 783	881
<u>Ylimarkku - Övermark</u>	Närpiö - Närpes	1 575	753
<u>Saloinen</u>	Raaha - Brahestad	5 914	3 179
<u>Rautio</u>	Kalajoki	1 348	706
<u>Revonlahti</u>	Ruukki	956	502
<u>Alatornio</u>	Tornio - Torneå	8 792	4 564
<u>Karunki</u>	Tornio - Torneå	2 181	1 117
<u>Kemijärven mlk. - Kemijärvi lk.</u>	Kemijärvi	7 523	3 939
Mouhijärvi	Vammala	9	5
Luopioinen	Hauho	28	15
Pohjaslahti	Vilppula	841	421
Pohjaslahti	Virrat - Virdois	165	81
Punkaharju	Kerinmäki	6	4
Sääminki	Savonlinna - Nyslott	10 031	5 084
Sääminki	Punkaharju	1 200	649
Kontiolahti	Joensuu	21	15
Juankoski	Nilsjä	731	389
Juankoski	Kaavi	21	11
Kaavi	Juankoski	34	11
Mustasaari - Korsholm	Vaasa - Vasa	2 136	1 071
<u>Sulva - Solf</u>	Vaasa - Vasa	1 235	619
<u>Sulva - Solf</u>	Mustasaari - Korsholm	1 263	618
Korsnäs	Närpiö - Närpes	522	254
Teuva	Jurva	3	1
Haukipudas	Oulu - Uleåborg	64	25
1974			
Hyvinkää - Hyvinge	Tuusula - Tusby	1 010	507
Kiikka	Vammala	34	17
<u>Pyhämaa</u>	Uusikaupunki - Nystad	848	419
<u>Haapasaari - Aspö</u>	Kotka	66	35
Ruokolahti	Imatra	12	8
Anttola	Ristiina	7	4
Haukivuori	Kangasniemi	12	4
Karttula	Suonenjoki	72	39
Rautalampi	Hankasalmi	73	39
Laukaa	Jyväskylän mlk. - Jyväskylä lk.	87	99
Enontekiö	Muonio	28	15
1975			
Nurmijärvi	Tuusula - Tusby	8	4
Pusula	Somerniemi	5	3
Pälkäne	Valkeakoski	113	60
Valkeakoski	Toijala	145	81
<u>Anjala</u>	Anjalankoski (ent. Sippola)	5 692	2 797
Sysmä	Heinolan mlk. - Heinola lk.	217	115
<u>Jepua - Jeppo</u>	Uusikaarlepyy - Nykarleby	1 404	696
Munsala	Uusikaarlepyy - Nykarleby	2 416	1 174
<u>Uudenkaarlepyyn mlk. - Nykarleby lk.</u>	Uusikaarlepyy - Nykarleby	1 971	980
Lohtaja	Himanka	35	17
Lohtaja	Kannus	1	-
Kalajoki	Ylivieska	5	2
Närpiö - Närpes	Maalahti - Malax	310	176

ENSIMMÄISEEN AVIOLIITTOON VIHITYT KOHORTITAIN VUOSINA 1956–1975

Koska ensimmäiseen avioliittoon vihittyjen määrät ovat saatavana vain tapahtumahetken iän mukaan luokiteltuna, kohortteja joudutaan tarkastelemaan periodilukujen avulla. Normaalisti iänmukaista avioituneisuutta mitataan laskemalla

$$\frac{V_x}{n \bar{P}_x} \quad \text{jossa: } V_x = \text{iässä } x \text{ ensimmäiseen avioliittoon vihityt}$$

$$n \bar{P}_x = \text{naimattomien } x\text{-ikäisten keskiikäkiluku}$$

Tässä sekä osoittaja että nimittäjä muodostuvat kahteen eri kohorttiin kuuluvista henkilöistä. Nimittäjän keskiikäluvun jälkimmäinen jäsen on nuoremman kohortin vuoden lopun naimattomien määrä, jota on jo alentanut mittausvuoden avioituneisuus.

Tähän tarkasteluun käytetyt alla olevat luvut ovat riskilukuja, jotka on laskettu seuraavalla, edelläesitetyn kaavan muunnoksella:

$$\frac{V_x}{\frac{1}{2}(n_{p_{x-1}} + n_{p_x})} \quad (2)$$

jossa siis riskiväestönä on kummankin kohortin naimattomien määrän keskiarvo mittausvuoden alussa.

Vuosien 1939/40–1945/46 syntyneisyys vaihteli voimakkaasti ja silloisen syntyvyyden kausivaihtelu oli epänormaalia. Siksi yllä esitettyä riskiväestön laskutapaa käyttämällä ei saada oikeaa kuvaa ko. vuosina syntyneiden kohorttien avioituneisuudesta. Professori Gunnar Fougstedt (1977) on kehittänyt hedelmällisyystutkimusta varten seuraavat korjauskertoimet, joita voidaan käyttää yhtä hyvin myös avioituneisuutta tarkasteltaessa:

Syntymävuosi	Korjauskerroin
1939/40	0.944
1940/41	1.038
1941/42	1.010
1942/43	1.005
1943/44	0.994
1944/45	1.084
1945/46	0.934

Kaavan (2) avulla laskettu avioituneisuus on kerrottu kunkin kohortin korjauskertoimella.

TILL FÖRSTA ÄKTENSKAP VIGDA PER KOHORT ÅREN 1956–1975

Emedan uppgifter om antalet vigda till första äktenskap kan erhållas endast i klassificering efter åldern vid vigseln, blir det nödvändigt att kontrollera kohorterna med hjälp av periodsiffror. Giftermålstalet efter ålder mäts normalt genom uträkningen

$$\frac{V_x}{n \bar{P}_x} \quad \text{där: } V_x = \text{till första äktenskap vigda vid åldern } x$$

$$n \bar{P}_x = \text{medelfolkmängd av ogifta i åldern } x$$

Här bildas såväl täljaren som nämnaren av personer som tillhör två olika kohorter. Den senare termen i nämnaren utgörs av det i den yngre kohorten i slutet av året ingående antalet ogifta, som redan minskats av giftermålstalet under mätningåret.

Nedanstående, för denna kontroll tillämpade siffror är risksiffror, som beräknats genom följande transformation av ovan anförda formel:

$$\frac{V_x}{\frac{1}{2}(n_{p_{x-1}} + n_{p_x})} \quad (2)$$

där således medeltalet ogifta i bägge kohorterna i början av mätningåret utgör riskbefolkning.

Åren 1939/40–1945/46 varierade födelsetalet kraftigt och säsongvariationen i den dåvarande nativiteten var onormal. Använder man det ovan beskrivna sätt att beräkna riskbefolkningen, får man inte den rätta uppfattningen om giftermålstalet i de under åren ifråga födda kohorterna. För fruktsamhetsforskningen har professor Gunnar Fougstedt (1977) utvecklat följande rättelsekoefficienter, som lika väl kan användas också då giftermålstalet granskas.

Födelseår	Rättelsekoefficient
1939/40	0.944
1940/41	1.038
1941/42	1.010
1942/43	1.005
1943/44	0.994
1944/45	1.084
1945/46	0.934

Det enligt formel (2) uträknade giftermålstalet har multiplicerats med rättelsekoefficienten för resp. kohort.

LIITE 5 – BILAGA 5 – APPENDIX 5

KIRJALLISUUTTA – LITTERATUR – LITERATURE

- Fougstedt, Gunnar: *Trends and Factors of Fertility in Finland. Commentationes Scientiarum Socialium 7/77.* Helsinki 1977.
- Härö A.S. – Koskela, R. – Rasimus, Anja: Aborttilainsäädännön muutos oli tarkoituksenmukainen. Sosiaalinen Aikakauskirja 5/1976. Helsinki 1976.
- Kannisto, Väinö: Kuolemansyyt väestöllisinä tekijöinä Suomessa. Helsinki 1947.
- Katsaus väestönmuutoksiin vuosina 1951–1965. Översikt av befolkningsrörelsen åren 1951–1965. *Review of vital statistics in the years 1951–1965.* SVT VI A:128. Helsinki 1970.
- Kolari, Risto: Kuolleisuuden alueellinen jakaantuminen Suomessa 1961–1972. Dödlighetens regionala fördelning i Finland 1961–1972. *Regional distribution of mortality in Finland 1961–1972.* Tilastokeskus. Tutkimuksia 33. Helsinki 1975.
- Lindgren, Jarl: Suomalaisen syntyvyyden kehityskuva. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisuja B:38. Helsinki 1973.
- Majava, Altti: *External migration of the Finns in the 1970's. Yearbook of Population Research in Finland XV 1977.* Vammala 1976.
- Markelin, Pasi: Siirtolaisuustilastojen kehittäminen Pohjoismaissa. Utveckling av migrationsstatistiken i de nordiska länderna. Tilastokeskus. Tutkimuksia 42. Helsinki 1977.
- Monikielinen väestötieteen sanakirja. Helsinki 1962. Flerspråkig demografisk ordbok. Göteborg 1961. *Multilingual Demographic Dictionary. N.Y. 1958.*
- Mustonen, Maija – Suominen, Risto – Suonoja, Kyösti: Imeväiskuolleisuuteen vaikuttavat sosiaaliset ja taloudelliset tekijät Suomessa 1910–1971. SVT XXXII:46. Helsinki 1976.
- Myrskylä, Pekka: Syntyvyyden kehitys ja alueelliset erot Suomessa. Fruktsamhetens utveckling och regionala skillnader i Finland. *Development and regional differences of fertility in Finland.* Tilastokeskus Tutkimuksia 36. Helsinki 1976.
- Nieminen, Mauri: Tutkimus lasten lukumäärästä. Undersökning angående barnantal. *Fertility Study in the 1970 Population Census (provisional data).* Tilastotiedotus VL 1972:5. Helsinki 1972.
- Nieminen, Mauri – Markelin, Pasi: Suomen väestökirjanpito ja väkiluvun laskeminen. Muistio 27, 1974–07–31. Tilastokeskus.
- Tietoja vuonna 1971 muihin pohjoismaihin muuttaneista ja asuinkuntaa vaihtaneista eri demografisten, sosiaalisten ja taloudellisten taustamuuttujien mukaan. Uppgifter om personer som flyttat till andra nordiska länder och bytt bostadskommun år 1971 efter olika demografiska, sociala och ekonomiska bakgrundsuppgifter. Tilastotiedotukset VÄ 1974:5, 8, 9, 10, 12, 17, 18, ja 20 sekä VÄ 1975:3 ja 20.
- Valkonen Tapani: Elintaso, kaupungistuminen ja alueelliset kuolleisuuserot Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Helsingin yliopiston sosiologian laitoksen tutkimuksia no. 204. Helsinki 1975.
- Yearbook of Nordic Statistics 1976. Stockholm 1977.*